

Nhà nước, tăng cường lưu thông hàng hóa phát triển sản xuất.

Về giáo dục, Tân Sơn đã phát triển được ba bậc học, bên cạnh bậc mầm non và tiểu học, đã có thêm bậc trung học cơ sở, tạo điều kiện thuận lợi cho con em Tân Sơn có thể theo học tại xã nhà. Tuy nhiên, trong những năm 1981 - 1982, chất lượng giáo dục có phần giảm sút, tình trạng tái mù chữ xuất hiện trong một bộ phận nhân dân. Năm 1983, dưới sự chỉ đạo của Huyện ủy "Cuộc vận động ánh sáng văn hóa" được phát động rộng rãi trong toàn huyện. Căn cứ vào tình hình thực tiễn giáo dục ở địa phương, quán triệt chủ trương của Huyện ủy, dịp hè năm 1983, Chi ủy, Ủy ban Nhân dân Tân Sơn đã chỉ đạo đẩy mạnh công tác xóa mù chữ trong toàn xã.

Công tác y tế được Chi ủy, chính quyền địa phương thường xuyên quan tâm. Mặc dù còn nhiều khó khăn, thiếu thốn, song Trạm Y tế xã làm tốt nhiệm vụ thăm khám và chăm sóc sức khỏe ban đầu cho nhân dân. Dưới sự chỉ đạo của Chi ủy, phong trào "5 dứt điểm" (xây dựng Trạm Y tế, nhà trẻ, giếng nước, nhà tắm, nhà vệ sinh) được triển khai trên phạm vi toàn xã. Công tác vận động nhân dân ăn ở hợp vệ sinh được đẩy mạnh thực hiện với các giải pháp cụ thể, thiết thực.

Thực hiện Nghị quyết số 03-NQ/TW ngày 25/10/1982 của Bộ chính trị về “Toàn Đảng, toàn dân, toàn quân kiên quyết đập tan kiểu chiến tranh phá hoại nhiều mặt của kẻ địch” và Nghị quyết số 02 của Tỉnh ủy về phong trào an ninh bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa, sau cuộc chiến tranh bảo vệ biên giới phía bắc, dưới sự chỉ đạo của của Chi bộ xã Tân Sơn, phong trào “toàn dân tham gia bảo vệ an ninh Tổ quốc” được thực hiện rộng rãi trên địa bàn xã. Chi ủy chỉ đạo tổ chức giáo dục cho đảng viên, cán bộ và toàn dân đề cao tinh thần cảnh giác trước mọi âm mưu thủ đoạn của kẻ địch, chống chiến tranh tâm lý, tăng cường tuần tra cảnh giác kiểm tra những người lạ mặt, những hiện tượng khả nghi; kịp thời ngăn chặn những hiện tượng tiêu cực khác như rượu chè, cờ bạc, bói toán, trộm cắp. Thực hiện quản lý hộ khẩu, theo gia đình, thôn, xóm, đoàn thể, xử lý ngay những hiện tượng cần quấy, tiêu cực trong xã hội, quát triệt đến từng gia đình, đơn vị, tổ chức đoàn thể và trường học; coi trọng việc giáo dục xây dựng phong cách sống, sinh hoạt lành mạnh, giản dị, cư xử có chừng mực trong cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân. Công tác giải quyết các vụ gây rối trị an, xâm phạm tài sản xã hội chủ nghĩa được thực hiện nghiêm túc. Năm 1981, xã Tân Sơn phối hợp với các ban ngành của huyện xử lý kịp thời trường hợp Lương Văn Thủy (xã Xuất Hóa) buôn bán

gỗ lát ở rừng cấm Tân Sơn. Trong giai đoạn (1981 - 1985), nhiệm vụ động viên tuyển quân ở Tân Sơn được đảm bảo, hoàn thành chỉ tiêu cấp trên giao.

Cùng với việc lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện nhiệm vụ kinh tế, xã hội, Chi bộ xã Tân Sơn thường xuyên quan tâm đến công tác xây dựng Đảng, chính quyền, đoàn thể. Chi ủy mở các đợt sinh hoạt chính trị, học tập quán triệt nghị quyết, chỉ thị của Trung ương Đảng, của Tỉnh ủy, Huyện ủy, từ đó góp phần nâng cao ý thức chính trị của cán bộ, đảng viên. Trong đợt bồi dưỡng cán bộ chủ chốt xã do Huyện ủy Bạch Thông mở vào tháng 8/1981, cán bộ chủ chốt xã Tân Sơn đã tích cực tham gia học tập¹.

Trong những năm 1981 - 1985, dưới sự chỉ đạo của Chi ủy, chính quyền và các tổ chức đoàn thể Tân Sơn, công tác tổ chức bầu cử Hội đồng Nhân dân các cấp được thực hiện có hiệu quả. Hai cuộc bầu cử diễn ra vào năm 1981 và năm 1984 được tiến hành dân chủ, công khai, minh bạch và an toàn. Theo đó, chính quyền xã tiếp tục được củng cố, đồng chí Triệu Phúc Xuân tiếp tục được Hội đồng Nhân dân bầu giữ chức vụ Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã Tân Sơn giai đoạn (1981 - 1986).

---

¹ Huyện ủy Bạch Thông, Báo cáo số 06-BC/BT, ngày 25/8/1981, về việc báo cáo công tác tháng 8/1981.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể xã trên cơ sở bám sát nhiệm vụ chính trị của địa phương để có các biện pháp tổ chức hoạt động phù hợp. Mặt trận Tổ quốc xã làm tốt vai trò giáo dục, động viên nhân dân thực hiện chủ trương chính sách pháp luật của Đảng và Nhà nước, luôn nêu cao phong trào đoàn kết các tầng lớp nhân dân. Đoàn Thanh niên đi đầu trong phong trào làm giao thông, thủy lợi và phân bón; chỉ đạo đội thiếu niên tham gia phong trào “kế hoạch nhỏ”, thu nhặt phế liệu, phế phẩm, bán lấy tiền và tiết kiệm tiền gây quỹ xây dựng khách sạn Khăn quàng đỏ của thiếu nhi cả nước. Hội Phụ nữ với khẩu hiệu “giỏi việc nước đảm việc nhà”, tích cực thi đua sản xuất, động viên con em lên đường nhập ngũ.

Sau 5 năm (1981 - 1985), dưới sự lãnh đạo của Chi bộ xã Tân Sơn, cán bộ, nhân dân địa phương đã vượt qua mọi khó khăn, thử thách để hoàn thành các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương, đặc biệt là lãnh đạo thực hiện Chỉ thị số 100 của Ban Bí thư Trung ương về cải tiến công tác khoán, mở rộng khoán sản phẩm đến nhóm lao động và người lao động. Đảng bộ và nhân dân Tân Sơn đã đạt được những thành tựu quan trọng, đời sống nhân dân ngày càng được cải thiện. Sự nỗ lực, cố gắng của Chi bộ Đảng và toàn thể nhân dân Tân Sơn được Huyện ủy Bạch Thông khẳng

định trong báo cáo số 11-BC/BT ngày 19/3/1985 “Chi bộ xã Tân Sơn còn nhiều khó khăn, xã vùng cao không có ruộng, có ruộng cũng rất ít không đảm bảo đời sống nhân dân, trước đây nhiệm vụ chính là trồng rừng. Nghề lâm nghiệp được Nhà nước cấp gạo toàn phần, trong những năm gần đây Nhà nước khó khăn về lương thực đã cắt gạo, nhưng tinh thần Đảng viên của chi bộ xã có nhiều cố gắng, thể hiện qua việc đóng góp xây dựng thủy điện Năm Cắt, ủng hộ đồng bào biên giới, đóng góp đầy đủ”¹. Mặc dù còn có một số tồn tại, song những thành tích đạt được là cơ bản, tạo động lực để Chi bộ và nhân dân Tân Sơn bước vào giai đoạn cùng cả nước thực hiện công cuộc đổi mới đất nước.

---

¹ Ban Chấp hành Huyện ủy Bạch Thông, Báo cáo số 11-BC/BT, ngày 19/3/1985, Báo cáo về việc phấn đấu xây dựng và giữ vững Đảng bộ Huyện vững mạnh.

Chương III

ĐẢNG BỘ XÃ TÂN SƠN TRONG THỜI KÌ 1986 - 2000

I. Lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội theo đường lối đổi mới (1986 - 1990)

Tình hình đất nước ta sau 10 năm (1975 - 1986) tiến hành xây dựng chủ nghĩa xã hội trên phạm vi cả nước và bảo vệ Tổ quốc đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng về mọi mặt. Song với cơ chế kế hoạch hóa tập trung, nền kinh tế Việt Nam vận động thiếu năng động và kém hiệu quả. Đất nước lâm vào tình trạng khủng hoảng về kinh tế, xã hội. Vấn đề cấp bách đặt ra cho nước ta lúc này là tìm kiếm cách thức phát triển mới có khả năng đáp ứng các mục tiêu của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, trong đó quan trọng nhất là phải tháo gỡ những ràng buộc về cơ chế và thể chế để giải phóng các nguồn lực phát triển của đất nước.

Để chuẩn bị cho đại hội Đảng bộ các cấp, tiến tới đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI, từ tháng 3/1986, các tổ chức Đảng trong toàn quốc triển khai đợt tự phê bình và phê bình theo Chỉ thị số 79 của Ban Bí thư Trung ương Đảng. Được sự chỉ đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Bạch Thông khóa VI, Chi bộ xã Tân Sơn hướng dẫn, chỉ đạo cho từng cán bộ, đảng viên kiểm điểm sâu sắc quá trình thực

hiện nhiệm vụ của người đảng viên và rút ra các điểm mạnh, điểm yếu để từ đó có phương hướng phấn đấu tốt hơn. Thông qua đợt sinh hoạt chính trị, các tổ chức cơ sở Đảng đã được củng cố, xây dựng tổ chức trong sạch vững mạnh, tăng cường sự thống nhất đoàn kết trong Đảng.

Chi bộ xã Tân Sơn trải qua quá trình lãnh đạo nhân dân thực hiện các nhiệm vụ chính trị ở địa phương đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng, khẳng định sự trưởng thành về mọi mặt. Để nâng cao vai trò lãnh đạo của Đảng, đáp ứng nhiệm vụ cách mạng trong giai đoạn mới, ngày 25/8/1986 Huyện ủy ra Nghị quyết số 79-NQ/BT về việc thành lập Đảng ủy cơ sở. Theo đó, Chi bộ xã Tân Sơn được cấp ủy cấp trên chuẩn y Chi bộ thành Đảng bộ. Đồng chí Trần Nho Nguyên giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy xã. Chi bộ xã Tân Sơn phát triển lên thành Đảng bộ là yêu cầu khách quan, đáp ứng nguyện vọng của nhân dân địa phương, nhằm hướng tới mục tiêu kiện toàn tổ chức Đảng cơ sở và là tiền đề quan trọng để nhân dân Tân Sơn bước vào thực hiện công cuộc đổi mới theo chủ trương của Trung ương Đảng đề ra.

Sau khi thành lập, thực hiện Chỉ thị số 80-CT/TW ngày 11/3/1986 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc tiến hành đại hội Đảng các cấp, tiến tới đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI, được sự chỉ đạo của Tỉnh ủy Bắc Thái, Huyện ủy

Bạch Thông, tháng 9/1986 Đảng bộ xã Tân Sơn tiến hành đại hội Đảng bộ khóa I, nhiệm kì (1986 - 1988). Ban Thường vụ Đảng ủy gồm có các đồng chí: Trần Nho Nguyên, Triệu Phúc Xuân, Trần Văn Báo. Đồng chí Trần Nho Nguyên được tín nhiệm bầu giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy xã đầu tiên. Nhiệm vụ kinh tế - xã hội trong nhiệm kì (1986 - 1988) được đại hội Đảng bộ đề ra là ra sức thúc đẩy sản xuất, từng bước ổn định tình hình kinh tế, xã hội ở địa phương; tiếp tục xây dựng cơ sở vật chất kĩ thuật cho chủ nghĩa xã hội, củng cố quan hệ sản xuất, tăng cường an ninh quốc phòng, đẩy lùi các hiện tượng tiêu cực trong xã hội. Sau Đại hội, bộ máy chính quyền địa phương tiếp tục được củng cố. Đồng chí Triệu Phúc Xuân được bầu giữ chức vụ Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã nhiệm kì (1986 - 1987).

Từ ngày 5/10 đến ngày 10/10/1986, Đảng bộ huyện Bạch Thông tiến hành Đại hội đại biểu lần thứ VII, nhiệm kì (1986 - 1988). Đại hội trên cơ sở đánh giá những thành tựu đạt được và một số mặt còn tồn tại trong công tác lãnh đạo trên các lĩnh vực của Ban Chấp hành Đảng bộ khóa VI, đã đề ra các mục tiêu, nhiệm vụ mà Đảng bộ và nhân dân Bạch Thông cần tập trung thực hiện trong nhiệm kì mới (1986 - 1988) là đẩy mạnh sản xuất, từng bước ổn định kinh tế, xã hội, ổn định đời sống nhân dân. Xây dựng cơ cấu kinh tế lâm - nông - công nghiệp hợp lý; tiếp tục xây dựng

ơ sở vật chất cho chủ nghĩa xã hội, củng cố hoàn thiện quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa phù hợp với lực lượng sản xuất phát triển, tăng cường củng cố an ninh quốc phòng. Tiếp đó, Đại hội đại biểu tỉnh Bắc Thái lần thứ V được tiến hành từ ngày 21/10 đến ngày 25/10/1986. Đại hội đề ra nhiệm vụ mới, trong đó mục tiêu cơ bản là tạo nên sự ổn định về kinh tế - xã hội, ổn định đời sống nhân dân.

Cuối năm 1986 (từ ngày 15/12 đến ngày 18/12/1986), Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng Cộng sản Việt Nam đã diễn ra tại Thủ đô Hà Nội. Với phương châm *"nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, nói rõ sự thật"*, Đại hội đã phân tích, đánh giá sâu sắc những thành tựu đạt được và những hạn chế, sai lầm, từ đó Đảng ta khẳng định cần thiết phải đổi mới về mọi mặt. Mục tiêu bao trùm đặt ra cho công cuộc đổi mới được Đại hội VI xác định là: *"ổn định mọi mặt tình hình kinh tế - xã hội, bảo đảm những nhu cầu thiết yếu cho nhân dân, xây dựng những tiền đề cần thiết cho việc đẩy mạnh công nghiệp hoá xã hội chủ nghĩa trong chặng đường tiếp theo"*, từng bước đưa đất nước thoát khỏi tình trạng khủng hoảng, củng cố vững chắc quốc phòng và an ninh. Nhiệm vụ trọng tâm trong các năm (1986 - 1991) được Đại hội xác định là tập trung vào ba chương trình lớn: lương thực, thực phẩm, hàng tiêu dùng và hàng xuất khẩu, tính chất cấp bách của ba chương trình

trên quyết định vị trí hàng đầu của nông nghiệp. Đại hội Đảng nêu rõ 5 mục tiêu cơ bản: 1. Sản xuất đủ tiêu dùng và hướng tới có tích lũy; 2. Bước đầu xây dựng một cơ cấu kinh tế hợp lý nhằm phát triển sản xuất; 3. Xây dựng và hoàn thiện một bước quan hệ sản xuất mới phù hợp với tính chất và trình độ phát triển của lực lượng sản xuất; 4. Tạo ra chuyển biến tốt về mặt xã hội; 5. Đảm bảo nhu cầu về củng cố quốc phòng và an ninh.

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng đánh dấu một bước chuyển biến quan trọng về mặt nhận thức, về tư duy lý luận của Đảng về con đường đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta. Nghị quyết Đại hội mở ra những định hướng lớn cho các cấp, các ngành, các địa phương trong việc khai thác các tiềm lực để từng bước thoát khỏi khó khăn, đổi mới và phát triển.

Bước vào giai đoạn cùng đất nước thực hiện công cuộc đổi mới, cũng là nhiệm kì đầu tiên của Đảng bộ xã Tân Sơn, quán triệt đường lối đổi mới do Trung ương Đảng đề ra và chủ trương của cấp ủy các cấp, Đảng ủy, chính quyền và nhân dân Tân Sơn quyết tâm khắc phục mọi khó khăn để thực hiện, hoàn thành các nhiệm vụ kinh tế - xã hội ở địa phương.

Trong sản xuất, với mục tiêu giải quyết vấn đề cân đối lương thực, hạn chế tối đa tình trạng thiếu đói trong nhân

dân vào dịp giáp hạt, Đảng ủy xã Tân Sơn chỉ đạo thực hiện các giải pháp thúc đẩy sản xuất nông nghiệp. Bên cạnh việc đẩy mạnh biện pháp thâm canh để tăng năng suất cây lúa, bà con nhân dân Tân Sơn mở rộng diện tích gieo trồng các loại hoa màu như sắn, ngô, trồng thêm khoai lang, dong riềng, khoai sọ và cây công nghiệp ngắn ngày (đỗ tương), từng bước cải thiện cơ cấu bữa ăn cho nhân dân. Đồng thời, xã chỉ đạo thí điểm trồng ngô xuống chân ruộng một vụ, ruộng thiếu nước sản xuất. Khi diện tích trồng lúa hạn chế, nguồn nước tưới gặp khó khăn, năng suất thấp, vấn đề lương thực ở địa phương cũng như trên cả nước còn rất căng thẳng thì việc mở rộng trồng màu xuống ruộng là một giải pháp thích hợp đối với đồng bào Tân Sơn lúc bấy giờ. Với chủ trương đúng đắn của Đảng bộ và chính quyền xã đã góp phần tháo gỡ bớt những khó khăn trong đời sống nhân dân và tạo ra bước chuyển biến về sản xuất nông nghiệp ở địa phương.

Sau một thời gian thực hiện hình thức khoán sản phẩm đến nhóm và người lao động, tình hình sản xuất của Hợp tác xã Tân Sơn có sự phát triển, đời sống xã viên được ổn định, đóng góp nghĩa vụ cho Nhà nước đạt khá, nhất là những năm đầu mới nhận khoán. Chỉ thị số 100 đáp ứng yêu cầu của người dân Tân Sơn, có tác dụng kích thích sản xuất phát triển. Tuy nhiên, trong những năm gần đây, công

tác khoán sản phẩm trong hợp tác xã bộc lộ một số thiếu sót, yếu kém về nhận thức, tổ chức thực hiện. Việc chia nhỏ ruộng đất tạo nên sự manh mún, gây khó khăn trong sản xuất, nhất là đối với xã ít ruộng như Tân Sơn. Cơ chế khoán sản phẩm đến nhóm và người lao động, dẫn đến tình trạng các xã viên trong hợp tác xã chỉ chuyên tâm vào phần việc của nhóm, của gia đình mình, nên việc điều động nhân công phục vụ các công việc chung là rất khó khăn, hợp tác xã phải giao khoán ở mức cao hơn nhằm thu hút lao động, tình trạng “dong công, phóng điểm” lại tái diễn, ảnh hưởng đến hiệu quả sản xuất.

Trước tình hình đó, quán triệt chủ trương Nghị quyết số 10-NQ/TW (05/4/1988) của Bộ Chính trị về đổi mới quản lý kinh tế nông nghiệp (còn gọi là Khoán 10); Nghị quyết số 83-NQ/BT về đổi mới cơ chế khoán sản phẩm trong nông nghiệp của Huyện ủy Bạch Thông, căn cứ vào điều kiện thực tiễn của địa phương, Đảng bộ xã Tân Sơn thực hiện chính sách Khoán 10 cho các hộ nông dân. Theo tinh thần Khoán 10, hợp tác xã nông nghiệp chuyển từ vai trò quản lý kinh tế sang làm dịch vụ kinh doanh tổng hợp. Hộ gia đình là đơn vị kinh tế tự chủ, ruộng đất khoán cho xã viên giao quyền sử dụng trong nhiều năm, xã viên thực hiện nghĩa vụ thanh toán trực tiếp với hợp tác xã. Tân Sơn là xã vùng cao, diện tích ruộng đất hạn chế nên trong quá trình

thực hiện Khoán 10, ít xảy ra tranh chấp, mâu thuẫn như ở các địa phương khác trên địa bàn huyện. Với cơ chế Khoán 10, người dân Tân Sơn mạnh dạn đầu tư vào khai thác, phát huy các tiềm năng sẵn có để phát triển sản xuất nông nghiệp. Bên cạnh đẩy mạnh thâm canh cây lúa trên các mảnh ruộng bậc thang, đồng bào địa phương chú trọng phát triển lúa nương trên đất trồng đã được quy hoạch. Cùng với sản xuất lúa, Đảng ủy chỉ đạo đẩy mạnh trồng màu và trồng thêm các loại bầu, bí, khoai lang... nhằm bổ sung thêm nguồn lương thực cho con người và đáp ứng nhu cầu chăn nuôi. Nhờ đó, vấn đề lương thực của đồng bào ở địa phương được đảm bảo.

Trong chăn nuôi, nhờ chính sách bán hóa giá trâu của hợp tác xã cho xã viên, công tác tiêm phòng dịch bệnh, bảo đảm nguồn thức ăn và che chắn kín đáo trong mùa đông được chú trọng nên chăn nuôi trâu, bò, lợn có chuyển biến tích cực. Tính chung hiệu quả chăn nuôi của xã Tân Sơn và các xã trên địa bàn huyện Bạch Thông, năm 1988, tổng đàn lợn đạt 21.790 con, bước đầu đã tự cân đối được nhu cầu tiêu dùng về thực phẩm trên địa bàn huyện¹.

Cuối năm 1988, Đảng bộ xã Tân Sơn tiến hành đại hội Đảng bộ khóa II, nhiệm kì (1988 - 1991). Đại hội thông qua

---

¹ Ban Chấp hành Huyện ủy Bạch Thông, Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Huyện ủy Bạch Thông nhiệm kì 1989 - 1990, ngày 05/11/1991.

báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ khóa I và nhất trí dự thảo phương hướng, nhiệm vụ Ban Chấp hành Đảng bộ khóa II; bầu Ban Chấp hành Đảng ủy nhiệm kỳ (1988 - 1991) gồm có 5 đồng chí: Triệu Phúc Xuân, Bàn Hữu Bằng, Triệu Phúc Long, Trần Văn Báo, Triệu Thị Sơn. Đồng chí Triệu Phúc Xuân được Ban Chấp hành Đảng bộ bầu giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy xã. Sau Đại hội, Ban Chấp hành Đảng bộ xã khóa II tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân thực hiện các nhiệm vụ kinh tế - xã hội ở địa phương.

Về lâm nghiệp, mặc dù gặp những khó khăn nhất định do biến động của mô hình hợp tác xã, song được sự lãnh đạo kịp thời của cấp ủy các cấp và sự chỉ đạo sát sao của Đảng ủy, chính quyền xã nên nhìn chung phong trào trồng và tu bổ rừng ở địa phương tiếp tục được duy trì. Việc trồng rừng được thực hiện theo Chương trình PAM giao về cho hộ và có chính sách đáp ứng được lợi ích người lao động. Tính chung toàn huyện Bạch Thông, đến năm 1991 trồng rừng đạt trên 500 ha, tỉ lệ cây sống cao và được chăm sóc bảo vệ tương đối tốt. Rừng chăm sóc, tu bổ được 1.260 ha. Tuy nhiên, tình trạng phát rừng làm nương rẫy chưa được khắc phục dứt điểm trong nhân dân, thêm vào đó do sự khan hiếm về củi, gỗ nên một số hộ dân chặt cây lấy củi bán, làm cho vốn rừng có sự suy giảm. Theo báo cáo của Huyện ủy Bạch Thông, năm 1988 tình hình phát rừng

tiếp tục diễn ra nghiêm trọng ở những khu vực còn rừng như Nguyên Phúc, Mỹ Thanh, Tân Sơn. Nhiều ha rừng đầu nguồn, rừng kinh tế bị tàn phá nghiêm trọng. Trong 3 năm (1989 - 1990) toàn huyện có 454 ha rừng bị phá, gây thiệt hại 4.500 m³ gỗ, 2.053.000 cây vầu, nứa với trên 100 vụ vi phạm. Trước tình hình đó, Đảng ủy chỉ đạo chính quyền, các đoàn thể ở địa phương tích cực tuyên truyền ý thức bảo vệ rừng trong nhân dân kết hợp thực hiện các biện pháp xử lí hành chính đối với những trường hợp vi phạm, nhằm hạn chế tình trạng phá rừng.

Vào cuối tháng 9/1990, xảy ra trận lũ lớn, Bắc Kạn là một trong những địa phương chịu ảnh hưởng của trận lũ lịch sử này. Tân Sơn cũng như một số xã trong toàn huyện Bạch Thông chịu thiệt hại về hoa màu, nhà cửa; đường giao thông bị sạt lở, đời sống sinh hoạt và sản xuất của người dân bị xáo trộn. Tính chung trên địa bàn toàn tỉnh, thiệt hại do thiên tai, lũ lụt gây ra là 102 hộ (theo thống kê đợt 1). Để hỗ trợ đồng bào các dân tộc trong toàn tỉnh khắc phục khó khăn, tỉnh đã trợ cấp 107 triệu đồng để sửa sang nhà cửa, giao thông, thủy lợi. Trong tình hình đó, Đảng ủy chỉ đạo chính quyền và quần chúng nhân dân tập trung khắc phục hậu quả, khẩn trương khôi phục sản xuất, hỗ trợ giống, vốn, phân bón giúp nông dân hồi phục sản xuất. Các hộ nông dân khẩn trương tu bổ lại

hệ thống nương phai, khôi phục hoạt động chăn nuôi, ổn định đời sống.

Bước vào thời kì đổi mới, từ năm 1986 đến cuối những năm 90 của thế kỉ XX, do nhiều nguyên nhân chủ quan và khách quan khác nhau, nhưng chủ yếu là sự chuyển đổi cơ chế quản lý, thay đổi cơ cấu tổ chức quản lý của hệ thống hợp tác xã. Nhiều địa phương trên cả nước, hợp tác xã đã lâm vào một cuộc khủng hoảng sâu sắc. Trong bối cảnh chung đó, Hợp tác xã Tân Sơn cũng bộc lộ những hạn chế và sự tồn tại của chỉ mang tính hình thức, đến năm 1990, hợp tác xã đã không còn hoạt động nữa.

Mặc dù, mô hình hợp tác xã ở địa phương không còn phù hợp với cơ chế kinh tế mới, song từ khi hình thành cho đến nay tròn 30 năm, trong suốt thời kì tồn tại, Hợp tác xã Tân Sơn đóng vai trò quan trọng đối với sự phát triển chung của xã và thực hiện các nghĩa vụ đối với Nhà nước.

Hợp tác xã đã góp phần phá bỏ dần tình trạng sản xuất nhỏ lẻ, độc canh, tự cung tự cấp ở địa phương. Phong trào thi đua lao động sản xuất trong hợp tác xã thu hút đông đảo nhân dân tham gia, huy động nguồn nhân lực để khai hoang phục hóa, xây dựng các công trình thủy lợi phục vụ sản xuất, cải tạo ruộng nương, áp dụng những tiến bộ khoa học kĩ thuật vào trồng trọt và chăn nuôi, đẩy mạnh trồng rừng và mở rộng giao thông nông thôn. Do đó, hiệu

quả sản xuất được nâng lên, thúc đẩy quá trình tích lũy và phát triển kinh tế, góp phần ổn định xã hội, an ninh quốc phòng trên địa bàn xã. Công tác định canh, định cư có ý nghĩa quan trọng đối với xã vùng cao như Tân Sơn, sự tồn tại mô hình hợp tác xã ở địa phương góp phần mang lại hiệu quả trong quá trình thực hiện định canh, định cư cho các hộ dân. Trước khi tham gia hợp tác xã, phần lớn đồng bào Dao Đỏ ở Tân Sơn sống theo lối du canh, du cư, phát rừng làm nương rẫy. Việc vận động nhân dân tham gia hợp tác xã, giúp cho đồng bào Dao dần ổn định cuộc sống về mọi mặt, hạn chế tập quán du canh, du cư.

Cơ chế tổ chức, hoạt động của hợp tác xã đã phát huy được sức mạnh tập thể để huy động sức người, sức của trong thời chiến. Trong cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước, bảo vệ quê hương với sự hoạt động tích cực của hợp tác xã đã góp phần quan trọng để địa phương thực hiện nghĩa vụ với Nhà nước. Các xã viên hợp tác xã thi đua sản xuất, đóng góp lương thực, thực phẩm cho chiến trường, xây dựng hậu phương vững mạnh để con em Tân Sơn yên tâm tham gia kháng chiến chống Mĩ, góp phần làm nên thắng lợi của cuộc kháng chiến chống đế quốc Mĩ cứu nước. Trên cơ sở vai trò của hợp tác xã trong suốt quá trình tồn tại đã phản ánh sự vận dụng đường lối, chủ trương của Trung ương Đảng và Đảng ủy các cấp vào thực tiễn xã Tân

Sơn một cách phù hợp, sáng tạo của Chi bộ, Đảng bộ và chính quyền xã nhằm phát huy tính tích cực của mô hình hợp tác trong thực hiện nhiệm vụ chính trị ở địa phương.

Giáo dục, y tế và các mặt công tác xã hội văn hóa được tiếp tục quan tâm chỉ đạo của Đảng ủy. Thực hiện Chỉ thị số 33-BYT ngày 02/12/1985 của Bộ Y tế về việc đẩy mạnh chương trình tiêm chủng mở rộng cho trẻ em trong cả nước, huyện Bạch Thông sau khi tiến hành thí điểm tiêm chủng tại xã Cẩm Giàng (năm 1985) và 10 xã trong hai năm (1986 - 1988) đã mở rộng địa bàn tiêm chủng ra toàn huyện. Được sự chỉ đạo của Đảng ủy, chính quyền xã Tân Sơn chỉ đạo Trạm Y tế tổ chức tiêm phòng cho trẻ em trên địa bàn xã. Phong trào 3 dứt điểm tiếp tục được triển khai thực hiện trong nhân dân. Tân Sơn đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục công tác kế hoạch hóa gia đình đến từng xóm vùng sâu vùng xa của xã, nhằm nâng cao ý thức thực hiện trong từng hộ dân.

Tân Sơn cũng như nhiều địa phương khác trên địa bàn huyện Bạch Thông, vấn đề an ninh, trật tự, văn hóa, xã hội trong những năm đầu bước vào thực hiện công cuộc đổi mới gặp rất nhiều khó khăn. Theo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Huyện ủy Bạch Thông tại đại hội Đảng bộ huyện lần thứ VIII, trong hai năm (1986 - 1988), tình hình văn hoá, xã hội phức tạp. Các tập tục lạc hậu, mê tín dị đoan và

tệ nạn xã hội phát triển. Các hủ tục trong tập quán, lệ ma to, cưới lớn, tảo hôn, rượu chè tiếp tục tồn tại trong đời sống người dân. Mức hưởng thụ văn hoá nghệ thuật ở địa phương còn hạn chế, đặc biệt là việc tiếp cận với thông tin truyền thông như phim ảnh, báo chí. Tình hình trật tự xã hội 2 năm qua diễn biến xấu. Một trong những nguyên nhân được Ban Chấp hành Huyện ủy đánh giá là do tập trung giải quyết vấn đề lương thực và tiền lương cho cán bộ công nhân viên chức, mà xem nhẹ các hoạt động văn hoá tinh thần. Trước hoàn cảnh đó, dưới sự lãnh đạo của Huyện ủy, Chi bộ xã Tân Sơn có những biện pháp cụ thể, thiết thực để bước đầu giải quyết các khó khăn ở địa phương. Một mặt, Chi ủy chỉ đạo không ngừng tuyên truyền cho nhân dân ý thức chấp hành nghiêm chỉnh pháp luật của Nhà nước, mặt khác vận động đồng bào cải biến một số tập tục không phù hợp, ảnh hưởng đến đời sống như lệ ma to, cưới lớn, nạn tảo hôn, rượu chè, cờ bạc. Nhờ đó, tình hình an ninh trật tự văn hóa, xã hội ở địa phương có sự chuyển biến tích cực, các tệ nạn xã hội có phần giảm bớt.

Tháng 5/1989, Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng ra Chỉ thị mở cuộc vận động chính trị cả nước thực hiện chính sách hậu phương quân đội và củng cố quốc phòng ở địa phương. Ngày 17/10/1989, Ban Bí thư Trung ương Đảng ra chỉ thị tổ chức *Ngày hội Quốc phòng toàn dân* trong phạm vi cả

nước nhân dịp kỉ niệm lần thứ 45 ngày thành lập Quân đội Nhân dân Việt Nam (22/12/1944 - 22/12/1989). Đầu tháng 12/1989, Ban Bí thư Trung ương Đảng ra chỉ thị tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng đối với nhiệm vụ xây dựng lực lượng dự bị động viên và dân quân, tự vệ trong tình hình mới, chống kiểu chiến tranh phá hoại nhiều mặt của địch, giữ gìn an ninh chính trị và trật tự xã hội ở cơ sở. Quán triệt chủ trương, đường lối của Trung ương Đảng, Chính phủ và các chỉ thị, nghị quyết, hướng dẫn của Quân khu và tỉnh, trong hai năm 1990 và năm 1991, dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, điều hành của chính quyền và sự phối hợp chặt chẽ của các đoàn thể, xã Tân Sơn đã đẩy mạnh thực hiện chính sách hậu phương quân đội. Từ đó, các chế độ, chính sách của Đảng và Nhà nước đối với cán bộ quân đội nghỉ hưu, đối với thương binh, gia đình liệt sĩ được triển khai thực hiện và đạt kết quả tốt, có vai trò tác động tích cực đến công tác xây dựng, củng cố tổ chức và nâng cao chất lượng của lực lượng vũ trang địa phương.

Trong những năm 1986 - 1990, ở Tân Sơn diễn ra hiện tượng trộm cắp gỗ, buôn người¹... cùng với đó là sự chống phá của kẻ địch. Đầu tháng 8/1987, trên địa bàn xã Tân Sơn xảy ra 1 vụ rải truyền đơn bằng khinh khí cầu của

---

¹ Năm 1987 xảy ra vụ giết người bằng súng kíp và 1 vụ buôn người diễn ra trên địa bàn xã Tân Sơn (dẫn theo Báo cáo tình hình công tác tháng 7/1987, ngày 21/9/1987 của Ban Chấp hành Huyện ủy Bạch Thông).

Đài Loan với nội dung ca ngợi chế độ Tưởng¹. Tình hình xã hội, an ninh trật tự của xã Tân Sơn có nhiều bất ổn, gây hoang mang cho người dân địa phương. Trước tình hình đó, Đảng ủy chỉ đạo Ban Công an xã tăng cường phối hợp với lực lượng công an huyện xử lý các vụ việc ở địa phương; ra sức tuyên truyền giáo dục cho quần chúng nhân dân nâng cao ý thức tăng cường cảnh giác đối với mọi âm mưu chống phá của kẻ địch; quản lý, giám sát chặt chẽ hộ khẩu, hộ tịch, nghiêm khắc, kịp thời xử lý những hành vi vi phạm pháp luật làm trong sạch địa bàn, ổn định tâm lý nhân dân. Nhờ đó, trong những năm 1988 - 1990, tình hình an ninh trật tự ở Tân Sơn được đảm bảo, giúp nhân dân yên tâm sản xuất.

Trong công tác xây dựng Đảng, được sự lãnh đạo của Huyện ủy Bạch Thông, Đảng ủy xã Tân Sơn chỉ đạo thực hiện cuộc vận động *"làm trong sạch và nâng cao sức chiến đấu của tổ chức Đảng và bộ máy Nhà nước, làm lành mạnh các quan hệ xã hội"* theo tinh thần của Nghị quyết số 04 của Bộ Chính trị, Nghị quyết Trung ương 5 (khóa VI). Đảng ủy chỉ đạo kiểm tra việc chấp hành Nghị quyết, Điều lệ Đảng của các đảng viên trong toàn Đảng bộ; tổ chức tự phê bình và phê bình trong đội ngũ cán bộ lãnh đạo. Thông qua đợt

---

¹ Ban Chấp hành Huyện ủy Bạch Thông, báo cáo tình hình công tác tháng 7/1987, ngày 21/9/1987.

sinh hoạt chính trị, Đảng bộ xã Tân Sơn đã tiến hành phân tích nguyên nhân yếu kém về phẩm chất đạo đức, tác phong công tác và chấp hành đường lối, chính sách của mỗi cán bộ, đảng viên. Đảng bộ đã đề ra nghị quyết sửa chữa khuyết điểm; từng đảng viên tiến hành kiểm điểm tự phê bình trước Chi bộ. Tinh thần tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt Đảng bộ ngày càng được nâng cao. Sau đợt tự phê bình và phê bình, Đảng bộ xã Tân Sơn tiến hành rà xét, phân loại tư cách đảng viên; đề ra biện pháp giáo dục đối với một số đảng viên thiếu ý chí vươn lên, thiếu tính tiên phong gương mẫu trong sản xuất, công tác và sinh hoạt.

Ủy ban Nhân dân xã giai đoạn (1988 - 1991) dưới sự điều hành của đồng chí Triệu Phúc Long luôn nâng cao vai trò quản lý, tổ chức thực hiện các nhiệm vụ chính trị ở địa phương.

Mặt trận Tổ quốc xã phát huy tốt vai trò, chức năng, nhiệm vụ trong công tác vận động nhân dân chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, tăng cường củng cố khối đoàn kết toàn dân. Các đoàn thể chính trị như Hội Phụ nữ, Hội Nông dân, Đoàn Thanh niên đi sâu giải quyết những vấn đề do quần chúng đặt ra như thực hiện các cuộc vận động trong sản xuất, đẩy mạnh phát triển kinh tế gia đình; chăm sóc, nuôi dạy con cái; chấp hành nghiêm chỉnh nghĩa vụ nộp thuế cho Nhà

nước và bảo vệ rừng. Hoạt động của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng đã đóng góp tích cực vào việc hoàn thành các mục tiêu phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội, an ninh trật tự ở địa phương.

Sau 5 năm (1986 - 1990), Đảng ủy, chính quyền nhân dân xã Tân Sơn cùng cả nước bước vào thực hiện công cuộc đổi mới do Đảng ta đề ra, mặc dù gặp nhiều khó khăn, thử thách, song với tinh thần đoàn kết, nỗ lực vươn lên khắc phục mọi khó khăn, nhân dân Tân Sơn đã gạt hái được một số thành tựu cơ bản trên tất cả các mặt. Bên cạnh đó còn tồn tại một số hạn chế nhất định, đặc biệt là công tác bảo vệ rừng và vấn đề y tế, giáo dục. Các kết quả đạt được và một số tồn tại giúp cho Đảng bộ xã Tân Sơn rút ra những bài học kinh nghiệm quý báu để tiếp tục lãnh đạo nhân dân thực hiện các nhiệm vụ chính trị ở giai đoạn tiếp theo.

II. Tiếp tục lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội theo đường lối đổi mới (1991 - 1995)

Sau 5 năm đầu thực hiện công cuộc đổi mới toàn diện đất nước, kinh tế nước ta có bước phát triển khá. Việc chuyển từ nền kinh tế tập trung quan liêu bao cấp sang nền kinh tế thị trường đã khuyến khích các thành phần kinh tế phát triển, hàng hóa dồi dào, giá cả ổn định, việc mua - bán trong nhân dân trở nên dễ dàng hơn. Bên cạnh những thành tựu đạt được, trong các năm đầu thập kỷ 90 của thế

kỉ XX, tình hình quốc tế và trong nước có những diễn biến phức tạp. Hệ thống xã hội Chủ nghĩa ở Liên Xô và Đông Âu sụp đổ đã tác động không nhỏ tới đời sống chính trị, kinh tế, xã hội ở Việt Nam. Sau hơn 5 năm thực hiện đường lối đổi mới (1986 - 1990), mặc dù có nhiều chuyển biến về mọi mặt, song nước ta vẫn chưa thoát ra khỏi sự khủng hoảng.

Trước tình hình đó, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII (6/1991) được diễn ra. Đại hội khẳng định tiếp tục đường lối đổi mới và kiên trì con đường xã hội chủ nghĩa, xác định phương hướng, nhiệm vụ chủ yếu trong giai đoạn (1991 - 1995) với mục tiêu tổng quát: vượt qua khó khăn, thử thách, ổn định và phát triển kinh tế - xã hội, tăng cường ổn định chính trị, đẩy lùi tiêu cực và bất công xã hội, đưa nước ta cơ bản ra khỏi tình trạng khủng hoảng hiện nay.

Dưới ánh sáng nghị quyết của Đại hội đại biểu Đảng toàn quốc khóa IX và Đại hội đại biểu tỉnh Bắc Thái lần thứ VI, dựa trên tình hình thực tiễn ở địa phương, Đại hội đại biểu Đảng bộ huyện Bạch Thông khóa IX (ngày 19/4 đến ngày 20/4/1991) đã đề ra phương hướng, nhiệm vụ trong những năm 1991 - 1995 là ổn định và phát triển kinh tế - xã hội, từng bước cải thiện đời sống vật chất, văn hóa tinh thần cho nhân dân.

Thực hiện sự chỉ đạo của Ban Thường vụ huyện Bạch Thông, năm 1991 xã Tân Sơn tổ chức đại hội Đảng bộ xã

khóa III, nhiệm kì (1991 - 1993). Đại hội đã đánh giá những kết quả đạt được và một số tồn tại trong những năm đầu thực hiện đường lối đổi mới. Sau 5 năm tiến hành đổi mới về cơ bản tình hình kinh tế - xã hội của địa phương có sự chuyển biến, đời sống nhân dân từng bước được cải thiện. Bên cạnh một số thành tựu đạt được, Đại hội cũng thẳng thắn chỉ rõ những tồn tại: sản xuất nông nghiệp còn mang tính độc canh, phụ thuộc nhiều vào thiên nhiên và tập quán sản xuất, tình trạng phát rừng làm nương rẫy khá phổ biến, dẫn tới hiện tượng đất trống đồi trọc còn tồn tại ở nhiều nơi... Từ đó, Đại hội đã đề ra phương hướng, nhiệm vụ cần thực hiện trong nhiệm kì tới là tiếp tục đẩy mạnh phát triển kinh tế đồi rừng thực hiện phương thức nông lâm kết hợp, lấy ngắn nuôi dài, tổ chức thâm canh trên đất dốc, thúc đẩy kinh tế gia đình nhằm giảm bớt khó khăn trong cuộc sống; phát triển văn hóa - xã hội; giữ vững an ninh chính trị, từng bước cải thiện đời sống của nhân dân. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã khóa III gồm 5 đồng chí: Bàn Hữu Bằng, Bàn Kim Thanh, Trần Đình Kim, Triệu Thị Sơn, Bàn Văn Kim¹. Đồng chí Bàn Hữu Bằng được bầu giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy xã.

---

¹ Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Bạch Thông, Báo có số 40-NQ/HU, ngày 16/12/1993, Nghị quyết về việc công nhận cấp ủy cơ sở, nhiệm kì (1991 - 1993).

Tiếp tục thực hiện đường lối của Đảng theo tinh thần nghị quyết đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX và nghị quyết đại hội Đảng bộ huyện Bạch Thông khóa IX. Đảng bộ, nhân dân xã Tân Sơn luôn nêu cao tinh thần tự lực, tự cường vượt khó vươn lên, quyết tâm thực hiện thắng lợi Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã lần thứ III đề ra.

Trong nông nghiệp, Đảng ủy xã Tân Sơn tiếp tục chỉ đạo đồng bào địa phương đẩy mạnh sản xuất lương thực trên cơ sở sử dụng triệt để diện tích đất nông nghiệp hiện có, tiếp tục duy trì trồng cây lương thực, cây công nghiệp ngắn ngày trên đất 1 vụ, đất đồi bãi. Các giải pháp đầu tư thâm canh về phân bón, giống, cải tạo nguồn nước tưới nhằm thúc đẩy năng suất cây trồng được chú trọng. Đồng thời, xã chỉ đạo cải tạo một số diện tích đất đồi trọc để trồng cây công nghiệp. Các giống mới như ngô lai Biô-xít, đậu tương xuân cho năng suất cao hơn được áp dụng sản xuất và bước đầu đem lại kết quả tích cực.

Trong những năm 1991 - 1995, hoạt động chăn nuôi tiếp tục được Đảng bộ xã chỉ đạo đầu tư phát triển. Bên cạnh đàn trâu, bò, lợn sản có, người dân mạnh dạn áp dụng các giống vật nuôi mới trong chăn nuôi như bò lai Sin, lợn nái Móng Cái. Trung bình mỗi hộ nuôi từ 1 đến 2 con lợn. Công tác chăm sóc, bảo vệ trâu, bò, nhất là về mùa đông được người dân Tân Sơn ý thức sâu sắc hơn. Cùng với đó,

việc chăn dắt, chăm sóc gia súc và hướng dẫn việc chăn thả gia súc theo quy định được Đảng ủy chỉ đạo chính quyền và các đoàn thể quần chúng quán triệt tới từng hộ gia đình ở các thôn, xóm để không ảnh hưởng đến hoa màu và sức khỏe của vật nuôi. Chăn nuôi không chỉ góp phần đáp ứng nguồn sức kéo, phân bón cho sản xuất, nhu cầu thực phẩm trong nhân dân mà còn là cung cấp ra ngoài thị trường đem lại nguồn thu nhập cho nhân dân.

Đảng ủy chỉ đạo tiếp tục đẩy mạnh phát triển lâm nghiệp nhằm góp phần cân đối lương thực và tăng thu nhập cho người dân. Hướng phát triển chính là nông - lâm kết hợp, vừa trồng rừng, khai thác lâm sản vừa trồng trọt và chăn nuôi, lấy ngắn nuôi dài. Thực hiện chủ trương của Huyện ủy, Đảng ủy, chính quyền xã Tân Sơn đẩy mạnh công tác giao đất giao rừng cho nhân dân. Tính chung trong toàn huyện, năm 1994 Bạch Thông đã giao được 32.000 ha rừng cho các hộ dân. Ngoài việc tổ chức tốt công tác giao đất giao rừng, xã đã chỉ đạo thực hiện việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho các hộ gia đình. Cuối năm 1994, Tân Sơn đã căn bản hoàn thành nhiệm vụ cấp đất nông - lâm nghiệp cho các hộ dân. Nhờ đó, các hộ nông dân yên tâm sản xuất, đầu tư vào đồng ruộng, góp phần đưa sản lượng nông nghiệp trong xã tăng lên, đời sống nhân dân địa phương dần được ổn định.

Công tác tái định canh, định cư gắn liền với phát triển kinh tế được thực hiện có hiệu quả. Trên cơ sở các nguồn vốn từ Chương trình, dự án định canh, định cư và gần đây là nguồn vốn theo Chương trình 327 giúp đồng bào vùng cao, trong đó có người Dao Đỏ ở Tân Sơn chuyển đổi và chuyển dịch cơ cấu kinh tế, thay đổi dần tập quán phát rừng làm nương rẫy theo hướng phát triển kinh tế đồi rừng. Nhờ đó, người dân Tân Sơn, đặc biệt các hộ gia đình ở Khuổi Đeng đã ổn định cuộc sống bằng chính nghề rừng. Tuy nhiên, nạn phát rừng làm rẫy vẫn chưa được hạn chế một cách triệt để, trong 6 tháng đầu năm 1995, ở Tân Sơn có hơn 4,5 ha rừng phòng hộ bị chặt phá.

Dịch vụ nông thôn như máy xay xát bột ngô, sắn, gạo đã xuất hiện thay thế cho cách xay giã thủ công trước đây. Mặc dù, xã chưa có chợ nhưng với các điểm buôn bán nhỏ ở địa phương đã góp phần đáp ứng nhu cầu trao đổi hàng hóa trong nhân dân.

Tình hình văn hoá - xã hội của xã trong 5 năm (1991 - 1995) đã có những bước chuyển biến quan trọng. Xã Tân Sơn bước đầu ngăn chặn và đẩy lùi sự xuống cấp trong giáo dục của những năm trước đây. Tình trạng học sinh bỏ học giảm đáng kể; cơ sở vật chất ở các trường học bắt đầu được củng cố đảm bảo cho việc dạy và học. Đến năm 1994, xã Tân Sơn căn bản hoàn thành phổ cập giáo dục

tiểu học. Tuy nhiên, giáo dục ở địa phương vẫn còn gặp một số khó khăn, nhất là hệ thống cơ sở vật chất và đời sống của cán bộ giáo viên còn thiếu thốn, từ đó ảnh hưởng tới chất lượng dạy và học ở địa phương.

Công tác khám, chữa bệnh và phòng bệnh ban đầu cho nhân dân được quan tâm chỉ đạo và đạt kết quả tốt. Năm 1993, Tân Sơn và Nông Thượng là hai xã được huyện tổ chức khám sức khỏe cho trẻ em từ 14 tuổi trở xuống với tổng số 340 cháu. Qua đợt thăm khám sức khỏe đã phát hiện gần 100% cháu mắc bệnh giun sán, 40% cháu mắc các bệnh về hô hấp, 3% cháu bị bệnh khớp. Trước tình hình đó, Trạm Y tế xã kết hợp với Trung tâm Y tế huyện tiến hành cấp, phát thuốc chữa bệnh; tuyên truyền, giáo dục, nâng cao công tác phòng và chữa bệnh cho nhân dân. Hằng năm, Trạm Y tế đều tổ chức tốt công tác tiêm phòng cho trẻ em trên địa bàn xã. Đến những năm cuối của nhiệm kỳ (1991 - 1993), các dịch bệnh sốt rét, kiết lỵ cơ bản đã bị đẩy lùi, bệnh bưôu cổ được ngăn chặn trong nhân dân, hạn chế dần các loại bệnh liên quan đến hô hấp. Công tác dân số kế hoạch hóa gia đình được quan tâm chỉ đạo sát sao. Cán bộ y tế xã tổ chức cho các chị em trong độ tuổi sinh đẻ áp dụng một số biện pháp sinh đẻ có kế hoạch; kết hợp chặt chẽ công tác truyền thông dân số và dịch vụ kế hoạch hóa gia đình. Đến năm 1995, xã Tân Sơn

đã có cán bộ làm công tác dân số, có mạng lưới cộng tác viên theo dõi đến từng thôn bản. Nhờ đó, công tác dân số trên địa bàn xã ngày càng có hiệu quả hơn, tỉ suất sinh hằng năm đều giảm.

Để nâng cao công tác vận động xây dựng nếp sống mới trong toàn huyện, trong hai ngày 14 - 15/01/1992, Ủy ban Nhân dân huyện Bạch Thông tổ chức Hội nghị tập huấn cho đại biểu các cơ sở. Sau Hội nghị, Đảng ủy chỉ đạo tổ chức phổ biến sâu rộng trong nhân dân để tất cả cán bộ, quần chúng nhân dân hiểu rõ được ý nghĩa quan trọng về xây dựng nếp sống văn hóa mới nhằm hạn chế dần các tệ nạn xã hội, các hủ tục lạc hậu, xây dựng làng bản văn hóa. Phong trào văn hóa - văn nghệ có chiều hướng phát triển. Sinh hoạt văn nghệ thường xuyên được tổ chức phối hợp giữa nhà trường và thanh niên địa phương. Hằng năm, trong các dịp lễ tết, xã đều tổ chức thi đấu thể thao, liên hoan văn nghệ để cổ vũ các phong trào ở địa phương.

Các chính sách đãi ngộ của Nhà nước đối với gia đình liệt sĩ, thương binh, gia đình có công với cách mạng, đều được xã chỉ đạo giải quyết kịp thời, đúng chế độ. Vào dịp kỉ niệm ngày Thương binh liệt sĩ (27/7) hằng năm, cấp ủy, chính quyền và các đoàn thể quần chúng đều tổ chức thăm hỏi, động viên các gia đình chính sách. Công tác động viên, giúp đỡ những gia đình gặp khó khăn, hoạn nạn, người già

neo đơn trên địa bàn xã được thực hiện kịp thời, chu đáo. Từ cuối năm 1992 sang đầu năm 1993, xã tập trung vận động xây dựng “Quỹ tình nghĩa” và quỹ ủng hộ Cu Ba. Với tinh thần tương thân tương ái, Tân Sơn cùng với ba xã trong toàn huyện là Huyền Tụng, Cao Sơn, Minh Khai đã nộp nhanh gọn và hoàn thành kế hoạch, góp phần thực hiện cuộc vận động 1.0 nghìn tấn gạo ủng hộ nhân dân Cu Ba của cả nước¹.

Công tác xóa đói, giảm nghèo được Đảng bộ xã Tân Sơn quan tâm chỉ đạo. Trên cơ sở tín chấp của các tổ chức đoàn thể, người dân địa phương được tạo điều kiện để vay vốn phát triển sản xuất. Thông qua biện pháp khuyến nông, các hộ nông dân được hướng dẫn kỹ thuật sản xuất, phát triển kinh tế hộ gia đình. Nhờ đó, nhiều hộ nghèo ở Tân Sơn đã khắc phục được khó khăn vươn lên ổn định cuộc sống.

Để tăng cường công tác bảo vệ trật tự, an toàn xã hội, Đảng ủy chỉ đạo lực lượng công an địa phương luôn bám sát địa bàn, nắm chắc tình hình an ninh tại các thôn, xóm nhằm kịp thời phát hiện và xử lý các vụ việc vi phạm. Năm 1995, xã phối hợp với cơ quan chức năng của huyện xử lý nghiêm minh vụ vi phạm lâm luật ở thôn Nậm Dất theo quy

---

¹ Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Bạch Thông, Báo cáo số 01-TB/HU, ngày 09/01/1993, Thông báo về hội nghị Ban Thường vụ Huyện ủy kỳ họp thứ XVI.

định của pháp luật. Hằng năm, xã Tân Sơn đều phối hợp với các địa phương tổ chức diễn tập và bổ sung phương án phòng thủ, phòng chống bạo loạn do huyện tổ chức. Xã luôn hoàn thành chỉ tiêu tuyển quân bảo đảm chất lượng, thực hiện tốt chính sách hậu phương quân đội. Công tác xử lí theo Luật Nghĩa vụ quân sự được thực hiện nghiêm túc.

Trong bối cảnh các nước xã hội chủ nghĩa ở Liên Xô và Đông Âu sụp đổ, đời sống kinh tế của những năm đầu thập kỉ 90 (thế kỉ XX) gặp nhiều khó khăn, công tác xây dựng Đảng mà trước hết là giáo dục nâng cao lập trường tư tưởng, ý thức chính trị và trách nhiệm của mỗi đảng viên là hết sức quan trọng. Nghị quyết đại hội Đảng bộ Huyện lần thứ IX đã đề ra chủ trương: *"Đổi mới sự lãnh đạo của Đảng, nâng cao hiệu lực quản lý của Nhà nước và vai trò của các tổ chức quần chúng"*. Quán triệt tinh thần Nghị quyết, song song với nhiệm vụ đẩy mạnh phát triển kinh tế, Đảng bộ xã Tân Sơn rất quan tâm vấn đề xây dựng và phát triển Đảng, chính quyền, các tổ chức quần chúng.

Đảng ủy xã Tân Sơn chú trọng triển khai, quán triệt nghị quyết của Đảng ủy cấp trên đến đảng viên trong toàn Đảng bộ. Từ năm 1992, việc nghiên cứu triển khai quán triệt Nghị quyết của Đảng từng bước được cải tiến, trong quá trình triển khai, quán triệt nghị quyết đều gắn với việc xây

dựng các chương trình hành động thực hiện nghị quyết ở địa phương. Công tác thông tin cho cơ sở, đảng viên được tăng cường, các chủ trương của Đảng đều được sao gửi cho từng chi bộ để phổ biến cho đảng viên. Nhờ đó, mỗi đảng viên có điều kiện thuận lợi để nghiên cứu, nắm rõ hơn các nghị quyết.

Hàng tháng, các chi bộ đều có Sổ tay chi bộ và Báo Bắc Thái đầy đủ, chế độ sinh hoạt Đảng ngày càng được duy trì tốt hơn. Đảng bộ xã xây dựng được đội ngũ báo cáo viên, thực hiện kế hoạch sinh hoạt nhận thông tin thời sự từ Đảng bộ huyện mỗi quý một lần để triển khai. Trong giáo dục chính trị tư tưởng, Đảng ủy đặc biệt quan tâm mở lớp bồi dưỡng cho cán bộ đảng viên, mở lớp tìm hiểu về Đảng cho quần chúng tích cực. Nhờ sự đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị, tư tưởng trong Đảng bộ xã nên những năm 1991 - 1995, nhận thức chính trị, lập trường của cán bộ đảng viên đã được nâng lên rõ rệt, vững tin vào sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng và yên tâm công tác.

Thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy, năm 1994 Đảng bộ xã Tân Sơn tiến hành đại hội Đảng bộ khóa IV, nhiệm kì (1994 - 1995). Đại hội tiến hành kiểm điểm những kết quả đạt được và một số mặt còn tồn tại trong nhiệm kì trước và đề ra phương hướng, nhiệm vụ cho nhiệm kì mới. Đại hội

bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã khóa IV. Đồng chí Bàn Hữu Bằng tiếp tục được tín nhiệm bầu giữ chức Bí thư Đảng ủy¹.

Sau Đại hội Đảng bộ xã khóa IV, cấp ủy nhanh chóng được kiện toàn, việc phân công bố trí cán bộ cơ bản hợp lý. Cán bộ được phân công phụ trách công tác Đảng, chính quyền đều đảm bảo về năng lực hoạt động. Ban Chấp hành Đảng bộ khóa IV chú trọng xây dựng quy chế làm việc, xây dựng các chương trình, kế hoạch công tác trên tất cả các mặt, do đó sự lãnh đạo của cấp ủy dần dần đi vào nền nếp.

Để bảo đảm cho tổ chức Đảng thật sự trong sạch, vững mạnh, hoạt động kiểm tra, giám sát trong Đảng có ý nghĩa quan trọng, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng. Dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, Ủy ban kiểm tra Đảng từng bước được kiện toàn. Trong giai đoạn (1991 - 1995) các đồng chí Trần Đình Kim, Triệu Phúc Vinh được cử làm chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng luôn luôn bám sát nhiệm vụ, thực hiện có hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát. Nhiệm vụ kiểm tra trong Đảng được thực hiện theo đúng quy định của Điều lệ Đảng, chú trọng kiểm tra đảng viên chấp hành nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt Đảng, giữ gìn phẩm chất đạo đức, chấp hành quy chế làm việc của cấp ủy. Trong đợt kiểm tra, phân loại đảng viên

---

¹ Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Bạch Thông, Báo cáo số 11-NQ/BT, ngày 01/4/1994, Nghị quyết về việc công nhận cấp ủy cơ sở, nhiệm kì 1994 - 1995.

năm 1992, Tân Sơn với tổng số 27 đảng viên, trong đó: đảng viên gương mẫu là 10 đồng chí; đảng viên xếp loại trung bình là 14 đồng chí và có 3 đồng chí xếp loại yếu. Thông qua hoạt động kiểm tra, giám sát đã kịp thời phát hiện, uốn nắn những vi phạm của cán bộ đảng viên cũng như của tổ chức Đảng.

Trong hai năm 1991 và năm 1994, dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, cuộc bầu cử Hội đồng Nhân dân các cấp, nhiệm kì (1991 - 1994) và nhiệm kì (1994 - 1999) diễn ra thành công, đảm bảo an toàn, tiết kiệm đúng luật và dân chủ. Sau bầu cử, chính quyền xã nhanh chóng được kiện toàn và hoạt động có chất lượng. Tại phiên họp đầu tiên của Hội đồng Nhân dân xã đã bầu ra Ủy ban Nhân dân xã, theo đó đồng chí Bàn Kim Thanh được tín nhiệm bầu giữ chức vụ Chủ tịch trong hai nhiệm kì.

Hoạt động của Hội đồng Nhân dân và Ủy ban Nhân dân xã ngày càng có hiệu quả, Hội đồng Nhân dân duy trì các kỳ họp theo luật định, đại biểu Hội đồng Nhân dân có năng lực trình độ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Công tác quản lí, điều hành của Ủy ban Nhân dân dần dần đi vào nề nếp, thực hiện tương đối tốt chức năng và thẩm quyền do pháp luật quy định. Cán bộ chủ chốt của Ủy ban Nhân dân cơ bản đã bố trí được người có đủ năng lực và trình độ phù hợp với điều kiện của địa phương. Sự phân công phân

nhiệm giữa các cấp, các ngành trong chính quyền có sự tiến bộ rõ rệt, chức năng nhiệm vụ được quy định rõ ràng, sự phối hợp trong công tác ngày càng nhịp nhàng hơn. Tình trạng trung tập cán bộ chưa hợp lý đã được giảm dần, giúp cho cán bộ có điều kiện tập trung bồi dưỡng nâng cao trình độ nghiệp vụ và chất lượng công tác.

Các hoạt động điều hành của chính quyền đều có chương trình công tác, có kế hoạch thực hiện và mục tiêu cụ thể. Các thủ tục hành chính được cải tiến, nhất là từ sau khi thực hiện chủ trương của Đảng và chính phủ về cải cách thủ tục hành chính, cải cách nền hành chính quốc gia, hiệu quả hoạt động của chính quyền xã được nâng lên rõ rệt.

Các đoàn thể quần chúng có sự chuyển biến và đổi mới trong hoạt động, bước đầu đã bám sát nhiệm vụ chính trị của địa phương, nắm được tâm tư nguyện vọng của hội viên, xây dựng và thực hiện được những chương trình công tác đem lại quyền lợi thiết thực cho hội viên, đạt kết quả tốt. Hội Nông dân vận động và giúp đỡ hội viên làm kinh tế, trồng cây ăn quả, nuôi lợn nái; Hội Phụ nữ thực hiện phong trào vận động sinh đẻ có kế hoạch, nuôi con khỏe, dạy con ngoan; Đoàn thanh niên phối hợp với nhà trường đẩy mạnh phong trào công tác đội, Hội Cựu chiến binh xã luôn phát huy bản chất “bộ đội cụ Hồ” tham gia tích cực các nhiệm vụ nhằm xây dựng quê hương... Hoạt động của các đoàn thể

quần chúng góp phần thúc đẩy thực hiện và hoàn thành các nhiệm vụ kinh tế - xã hội ở địa phương.

Sau 5 năm (1991 - 1995) tiếp tục thực hiện đường lối đổi mới Đất nước, Đảng bộ và nhân dân Tân Sơn đã đạt được những thành quả nhất định, đời sống nhân dân về mọi mặt tiếp tục được ổn định, tạo tiền đề vững chắc để quân và dân Tân Sơn vững bước tiếp tục thực hiện đường lối đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

III. Lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội theo đường lối công nghiệp hóa, hiện đại hóa (1996 - 2000)

Từ giữa những năm 90 của thế kỉ XX, tình hình kinh tế, chính trị trên thế giới và trong nước tiếp tục có những chuyển biến to lớn, ảnh hưởng trực tiếp đến công cuộc đổi mới của Đảng và nhân dân ta. Mối quan hệ giữa nước ta với các nước trên thế giới ngày càng được mở rộng, mở ra điều kiện thuận lợi để phát triển song cũng làm xuất hiện một số thách thức. Các thế lực thù địch tiếp tục thực hiện âm mưu "diễn biến hòa bình" nhằm can thiệp vào nội bộ nước ta. Sau 10 năm thực hiện đường lối đổi mới toàn diện, đất nước đã ra khỏi khủng hoảng kinh tế - xã hội, nhưng một số mặt còn chưa vững chắc. Nhiệm vụ đề ra cho chặng đường đầu của thời kì quá độ là chuẩn bị tiền đề cho công nghiệp hóa cơ bản hoàn thành, cho

phép chuyển sang thời kì mới - đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng trong tình hình mới, thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy, trong hai ngày 02 - 03/01/1996 đại hội Đảng bộ xã Tân Sơn khóa V, nhiệm kì (1996 - 2000) đã được tổ chức. Đại hội đã đề ra phương hướng, nhiệm vụ của nhiệm kì mới, trong đó mục tiêu tổng quát mà Đại hội đề ra trong nhiệm kì (1996 - 2000) là tiếp tục thực hiện sự nghiệp đổi mới, phát triển kinh tế, xã hội, an ninh, quốc phòng, nâng cao đời sống nhân dân. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã khóa V. Tại phiên họp đầu tiên, Ban Chấp hành đã bầu Ban Thường vụ và phân công trách nhiệm cho từng đồng chí. Theo đó, đồng chí Bàn Hữu Bằng tiếp tục được tín nhiệm bầu giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy; đồng chí Bàn Kim Thanh giữ chức vụ Phó Bí thư Đảng ủy; đồng chí Triệu Phúc Vinh giữ chức vụ Đảng ủy viên. Ban Chấp hành Đảng bộ được kiện toàn, đã tạo điều kiện thuận lợi để địa phương thực hiện nhiệm vụ chính trị mới.

Trong giai đoạn này, có sự điều chỉnh về mặt hành chính đã tác động nhất định đến quá trình lãnh đạo của Đảng bộ xã Tân Sơn trong nhiệm kì mới. Tại kì họp thứ X Quốc hội nước Cộng hòa xã hội Chủ nghĩa Việt Nam đã ra Nghị quyết chia tách tỉnh Bắc Thái thành hai tỉnh Bắc Kạn và Thái Nguyên. Tiếp đó, căn cứ vào Luật Tổ chức Chính phủ

ra ngày 30/9/1992, xét đề nghị của Chủ tịch Ủy ban Nhân dân tỉnh Bắc Kạn và Bộ trưởng - Trưởng ban Tổ chức cán bộ Chính phủ, ngày 06/7/1998, Chính phủ ra Nghị định số 46/1998/NĐ-CP về việc thành lập huyện Chợ Mới trực thuộc tỉnh Bắc Kạn. Theo đó, xã Tân Sơn cùng với 15 xã và thị trấn Chợ Mới thuộc huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn. Đảng bộ xã Tân Sơn trực thuộc Đảng bộ huyện Chợ Mới.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ huyện Bạch Thông, sau đó là Đảng bộ huyện Chợ Mới, Đảng ủy, chính quyền và nhân dân Tân Sơn cùng nỗ lực thực hiện hoàn thành các nhiệm vụ kinh tế - xã hội mà đại hội Đảng bộ xã khóa V đề ra.

Trong hai năm (1996 - 1997), sản xuất nông nghiệp ở địa phương gặp nhiều khó khăn do thời tiết gây ra: năm 1996, rét đậm kéo dài; năm 1997 lốc và mưa đá xảy ra trên địa bàn Tân Sơn và các xã Quang Thuận, Dương Phong làm cho một số diện tích mạ, lúa và hoa màu bị hủy hoại. Trước tình hình đó, Đảng ủy xã Tân Sơn chỉ đạo các ban ngành, đoàn thể giúp đỡ bà con nhân dân khắc phục thiên tai để ổn định sản xuất. Sau khi hoàn thành công tác khắc phục những khó khăn sau mưa, lũ, dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, nhân dân đẩy mạnh các giải pháp nhằm phát triển sản xuất theo hướng thâm canh trên diện tích đất ruộng sẵn có. Xã tổ chức hỗ trợ người dân chọn lọc giống, hướng dẫn kỹ thuật canh tác lúa nương, phát triển các loại cây hoa màu như ngô, sắn... nhằm nâng cao hiệu

quả sản xuất, hạn chế việc phát rừng làm nương rẫy. Tình hình sản xuất lúa và hoa màu trong những năm 1998 - 2000, có nhiều chuyển biến, góp phần ổn định đời sống của người dân. Trong chăn nuôi, xã phối hợp với các bộ phận chuyên môn của huyện Chợ Mới tăng cường công tác hỗ trợ giống, vốn, kĩ thuật chăn nuôi cho các hộ nông dân; tiến hành kiểm tra dịch bệnh, thực hiện tiêm phòng kịp thời cho vật nuôi. Chăn nuôi ở địa phương tiếp tục được duy trì ổn định.

Thực hiện chủ trương của Huyện ủy tại đại hội Đảng bộ huyện Bạch Thông khóa X là tiếp tục khôi phục lại vốn rừng, ra sức phát triển các vùng cây ăn quả, cây đặc sản, gắn với thế mạnh của địa phương, làm tiền đề cho công nghiệp chế biến sau này. Đồng thời, năm 1997, Dự án PAM 5322 được triển khai ở địa phương, nhờ đó công tác trồng rừng của nhân dân Tân Sơn ngày càng có quy mô hơn. Đảng bộ xã Tân Sơn chỉ đạo đẩy mạnh công tác giao đất lâm nghiệp, trồng rừng đến từng thôn, xóm. Cơ cấu cây trồng có sự chọn lọc nhằm nâng cao hiệu quả sản xuất, căn cứ vào đặc điểm điều kiện tự nhiên, thế mạnh địa phương, được sự chỉ đạo của Đảng ủy, đồng bào Tân Sơn tiến hành đầu tư trồng cây hồi, quế bước đầu đem lại hiệu quả tích cực. Diện tích đất trống, đồi trọc giảm dần, cuộc sống của người dân cũng từng bước được cải thiện.

Công tác giáo dục trong nhà trường tiếp tục nhận được sự quan tâm của Đảng ủy và chính quyền địa phương.

Tình trạng học sinh bỏ học hằng năm giảm rõ rệt. Các cấp học từ mầm non, tiểu học đến trung học cơ sở duy trì được sĩ số lớp, số học sinh theo học đúng độ tuổi. Tuy nhiên, cơ sở vật chất trường học còn thiếu thốn, giao thông khó khăn nhất là vào mùa mưa đã tác động nhất định đến hoạt động dạy và học ở địa phương.

Về y tế, trong 5 năm (1996 - 2000) trên địa bàn xã các Chương trình y tế quốc gia đều được triển khai theo đúng kế hoạch và đạt hiệu quả. Trên 90% số trẻ được tiêm chủng và uống vắc-xin; phụ nữ mang thai được tiêm phòng uốn ván theo quy định. Được sự quan tâm của Huyện ủy Bạch Thông, năm 1997, nhiều hộ gia đình ở Tân Sơn được cung cấp màn miễn phí để phòng chống bệnh sốt rét. Nhìn chung, cho đến năm 2000 trên địa bàn xã không có dịch bệnh lớn xảy ra. Bên cạnh đó, Đảng ủy chú trọng chỉ đạo công tác dân số - kế hoạch hóa gia đình. Nội dung truyền thông dân số kế hoạch hóa gia đình được lồng ghép trong các cuộc họp thôn, các đợt sinh hoạt do Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ tổ chức. Số phụ nữ sinh con thứ ba có giảm so với giai đoạn trước đó.

Phong trào xây dựng đời sống mới ở khu dân cư được nhân dân hưởng ứng. Các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao tiếp tục được khuyến khích phát huy, hạn chế dần các hủ tục không còn phù hợp. Xã tổ chức các buổi biểu diễn văn nghệ, giao lưu văn hóa, thể thao trong các ngày lễ lớn của dân

tộc với chủ đề như mừng Đảng, mừng Xuân... Từ đó, đời sống tinh thần của đại bộ phận nhân dân ngày càng được nâng cao.

Nhờ sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của Đảng bộ và chính quyền xã Tân Sơn, sự phối hợp các ban ngành đoàn thể, nhân dân được tạo điều kiện thuận lợi để vay vốn từ Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, Ngân hàng phục vụ người nghèo. Người dân có nguồn đầu tư trong sản xuất, góp phần tích cực vào việc xóa đói, giảm nghèo ở địa phương.

Việc thực hiện chính sách xã hội được Đảng bộ xã Tân Sơn quan tâm chỉ đạo có hiệu quả. Hằng năm, các đối tượng trong diện hưởng chế độ chính sách đều được nhận hỗ trợ theo tiêu chuẩn. Cấp ủy Đảng và chính quyền địa phương, các tổ chức quần chúng thường xuyên quan tâm, thăm hỏi và tặng quà đối với những người có công với cách mạng, gia đình liệt sĩ, thương binh, bệnh binh, người già neo đơn...

Từ ngày 20/10 đến ngày 22/10/1999, Ban Chỉ huy quân sự huyện tham mưu, giúp Huyện ủy và Ủy ban nhân dân huyện lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hành cuộc diễn tập quân sự tại 3 xã: Tân Sơn, Hòa Mục và Cao Kỳ. Cuộc diễn tập quân sự này diễn ra 3 giai đoạn:

Giai đoạn 1: Chuyển lực lượng vũ trang từ trạng thái sẵn sàng chiến đấu thường xuyên lên trạng thái sẵn sàng chiến đấu tăng cường, chuyển địa phương từ thời bình sang tình trạng có chiến sự, Ban Chỉ huy quân sự xã nhận đầy đủ các

thông báo, mệnh lệnh chiến đấu của cấp trên, báo cáo kịp thời với cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương báo động được trung đội dân quân cơ động tập trung nhận nhiệm vụ. Cấp ủy Đảng, chính quyền thực hiện được thứ tự các bước chuyển trạng thái sẵn sàng chiến đấu, chuyển địa phương từ thời bình sang tình trạng có chiến sự. Ban Chỉ huy quân sự và Công an xã cùng phối hợp nắm chắc được tình hình địa phương, chủ động phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể xây dựng kế hoạch phòng tránh, sơ tán; kế hoạch hoạt động tác chiến trị an, chuyển địa phương từ thời bình sang tình trạng có chiến sự.

Giai đoạn 2: Chuyển lực lượng vũ trang từ trạng thái sẵn sàng chiến đấu tăng cường lên trạng thái sẵn sàng chiến đấu cao, chuyển địa phương từ tình trạng có chiến sự sang nguy cơ có chiến tranh, Ban Chỉ huy quân sự xã và Công an đã nhận được đầy đủ các mệnh lệnh của cấp trên, báo cáo và tham mưu kịp thời cho cấp ủy, chính quyền thực hiện các biện pháp chuyển trạng thái sẵn sàng chiến đấu cao. Đảng ủy các xã ra nghị quyết lãnh đạo địa phương chuyển từ tình trạng có chiến sự sang nguy cơ có chiến tranh. Các ngành, đoàn thể xây dựng được kế hoạch phòng tránh sơ tán, kế hoạch phục vụ thời chiến, kế hoạch sơ tán bảo toàn lực lượng vào khu sơ tán...

Giai đoạn 3: Chuyển lực lượng vũ trang từ trạng thái sẵn sàng chiến đấu cao lên trạng thái sẵn sàng chiến đấu toàn bộ,

chuyển địa phương từ nguy cơ có chiến tranh sang thời chiến, Ban Chỉ huy quân sự xã và Công an nhận đầy đủ các mệnh lệnh của cấp trên, báo cáo kịp thời cho lực lượng của mình và cấp ủy Đảng, chính quyền; thực hiện các biện pháp chuyển địa phương sang thời chiến...

Thông qua diễn tập, xã Tân Sơn cùng với hai xã Cao Kỳ và Hòa Mục đã tập trung được 116 cán bộ, chiến sĩ dân quân cơ động, thông tin, trinh sát để tập xử lý tình huống A2; huy động 1.514 người, tham gia 2.707 công lao động, tu sửa, phát quang 1.202 m đường liên thôn; đào, đắp 1.200 m³ đất, đá; nạo vét 2.250 m kênh mương; sửa 2 chiếc cầu; góp phần làm trong sạch địa bàn¹. Thực hiện chủ trương của Huyện ủy, Đảng ủy xã Tân Sơn chỉ đạo chính quyền xã, các tổ chức đoàn thể và lực lượng quân sự trên địa bàn xã tạo mọi điều kiện thuận lợi, phối hợp thực hiện một cách nghiêm túc để đợt diễn tập đạt hiệu quả.

Công tác quân sự địa phương luôn được chú trọng thực hiện. Đảng bộ xã Tân Sơn một mặt quan tâm thực hiện tốt chính sách hậu phương quân đội, mặt khác tích cực tuyên truyền, giáo dục nhân dân nắm vững Luật Nghĩa vụ quân sự. Phương thức tiến hành tuyển quân theo sự chỉ đạo, hướng dẫn của cấp trên, với phương châm “tuyển quân đủ số lượng,

¹ Ban Chỉ đạo ZT-99 huyện Chợ Mới, Báo cáo đánh giá kết quả diễn tập ZT-99 của ba xã Tân Sơn, Hòa Mục, Cao Kỳ, ngày 27/10/1999, tr.4.

chất lượng tốt, đúng thời gian, đúng chính sách, công bằng, hợp lý". Nhờ đó, trong giai đoạn (1996 - 2000), xã Tân Sơn luôn đảm bảo hoàn thành chỉ tiêu tuyển quân. Lực lượng dân quân tự vệ được củng cố và tổ chức luyện tập theo kế hoạch. Vấn đề an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững. Công an xã bám sát địa bàn, chủ động nắm tình hình, phòng ngừa và đề ra phương án giải quyết đúng đắn đối với những yếu tố có thể gây mất trật tự tại địa phương.

Cùng với các nhiệm vụ trên, Đảng bộ xã Tân Sơn chú trọng công tác xây dựng và phát triển Đảng. Trong nhiệm kỳ (1996 - 2000), Đảng ủy xã tiếp tục quan tâm đến việc bồi dưỡng chính trị, tư tưởng cho cán bộ đảng viên. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, việc triển khai các Chỉ thị, Nghị quyết: Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII, Nghị quyết Trung ương 6, lần 1 và lần 2, Nghị quyết số 06 của Bộ Chính trị về nông nghiệp và nông thôn, Nghị quyết đại hội Đảng bộ huyện Chợ Mới lần thứ I, được thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả. Mỗi cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xã đều được học tập, thấm nhuần tinh thần chủ trương, chính sách của các cấp, từ đó nâng cao ý thức chính trị, vận dụng vào tình hình thực tiễn địa phương để thực hiện các nhiệm vụ kinh tế - xã hội có hiệu quả hơn.

Đảng ủy tiến hành chỉ đạo xây dựng chính đồn Đảng theo Nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương khóa VI lần 2. Quy trình tổ chức kiểm điểm được thực hiện chặt chẽ, kiểm

điểm sự lãnh đạo của Ban Thường vụ, Ban Chấp hành Đảng bộ và toàn thể đảng viên với tinh thần nghiêm túc, thẳng thắn. Kết quả, tất cả các đảng viên trong toàn Đảng bộ xã tham gia đánh giá đều đạt yêu cầu. Đảng bộ không có tổ chức cơ sở Đảng yếu kém. Đảng ủy đã phối hợp với Trung tâm bồi dưỡng chính trị huyện Bạch Thông mở lớp bồi dưỡng phát triển Đảng tại xã Tân Sơn, tạo điều kiện thuận lợi cho 20 đối tượng tham gia bồi dưỡng. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy ngày càng chặt chẽ và có hiệu quả. Ban Chấp hành Đảng bộ xã có sự phân công cụ thể các đồng chí ủy viên phụ trách, theo dõi từng chi bộ thôn, xóm, cơ quan; duy trì chế độ họp giao ban, đánh giá và bàn, thống nhất chương trình công tác theo định kỳ.

Bộ máy chính quyền xã từng bước được củng cố và kiện toàn, hoạt động có hiệu quả. Sau cuộc bầu cử Hội đồng Nhân dân các cấp năm 1999, Ủy ban Nhân dân xã được bầu ra, đồng chí Bàn Kim Thanh tiếp tục được Hội đồng Nhân dân xã tín nhiệm bầu giữ chức vụ Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã nhiệm kì (1999 - 2004). Hội đồng Nhân dân đã thực hiện quyền giám sát, chất vấn các thành viên Ủy ban Nhân dân; tổ chức tiếp dân, giải quyết các đơn thư, khiếu nại của nhân dân, góp phần đáp ứng các nguyện vọng chính đáng của người dân. Các tổ chức đoàn thể quần chúng tích cực tổ chức tập huấn phổ biến kiến thức khoa học kĩ thuật trong

trồng trọt và chăn nuôi cho bà con nông dân, phối hợp các ngân hàng cho hội viên vay vốn, vận động người dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng mang lại hiệu quả kinh tế. Sự hoạt động tích cực của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng đã góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ kinh tế, xã hội, văn hóa, an ninh quốc phòng ở địa phương.

Trong nhiệm kì (1996 - 2000), Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Sơn tiếp tục thực hiện đường lối đổi mới và bước đầu tiến hành công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp nông thôn đạt được những kết quả nhất định. Các lĩnh vực trồng trọt, chăn nuôi, lâm nghiệp phát triển theo chiều hướng tốt. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức đoàn thể có những chuyển biến tích cực trong mọi hoạt động, thu hút ngày càng nhiều hội viên tham gia. Phong trào dạy tốt và học tốt đạt được nhiều kết quả tích cực. Cuộc sống về tinh thần và vật chất của nhân dân đã được nâng lên rõ rệt, diện mạo thôn, xóm có sự đổi mới. Bên cạnh những thành tích đã đạt được, việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị ở địa phương còn một số tồn tại nhất định. Kết quả phát triển kinh tế đồi rừng còn hạn chế so với tiềm năng đất rừng của địa phương, tình trạng phá rừng làm nương rẫy diễn ra ở một vài nơi trên địa bàn xã. Cơ sở hạ tầng nhìn chung chưa đáp ứng được nhu cầu đời sống nhân dân.

Chương IV

ĐẢNG BỘ XÃ TÂN SƠN TRONG THỜI KÌ 2000 - 2018

I. Lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ xây dựng, phát triển kinh tế, xã hội, giữ vững an ninh - trật tự (2000 - 2010)

Năm 2000, được sự đồng ý của Huyện ủy Chợ Mới, đại hội Đảng bộ xã Tân Sơn khóa VI, nhiệm kỳ (2000 - 2005) được tiến hành. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã gồm 9 đồng chí. Tại phiên họp thứ nhất của Ban Chấp hành Đảng bộ xã đã bầu Ban Thường vụ Đảng ủy, theo đó đồng chí Bàn Hữu Bằng tiếp tục được tín nhiệm bầu giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy xã. Bước vào nhiệm kỳ mới, Ban Chấp hành Đảng bộ xã khóa VI xác định mục tiêu chung là phát huy nội lực sẵn có của địa phương, tranh thủ sự ủng hộ của các cấp, đổi mới tư duy trong hoạt động, nhằm đẩy mạnh nhịp độ tăng trưởng kinh tế, kết hợp hài hòa giữa phát triển kinh tế với việc giải quyết các vấn đề xã hội, đưa Tân Sơn vượt qua tình trạng chậm phát triển, cải thiện dần đời sống nhân dân, tạo tiền đề vững chắc cho các giai đoạn tiếp theo.

Trong giai đoạn (2000 - 2005) với quyết tâm thực hiện thắng lợi các chỉ tiêu Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã khóa VI đề ra, dưới sự lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ

khóa VI, tình hình kinh tế - xã hội Tân Sơn đạt được nhiều thành tựu quan trọng.

Cho đến năm 2000, kinh tế xã Tân Sơn đã có sự chuyển biến tích cực, song nhìn chung đời sống nhân dân còn gặp khó khăn: sự chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi theo hướng sản xuất hàng hóa còn chậm, cơ cấu kinh tế chủ yếu thuần nông; tình trạng đốt nương làm rẫy, di dân tự do chưa được giải quyết dứt điểm trên địa bàn xã. Trước tình hình đó, thực hiện Nghị quyết của Đảng bộ xã khóa VI, Nghị quyết chuyên đề Huyện ủy Chợ Mới khóa II về “*phát triển các vùng kinh tế*” (vùng chuyên canh cây trồng theo hướng hàng hóa), đặc biệt, theo sự chỉ đạo của Huyện ủy, ngày 14/8/2003, Ủy ban Nhân dân huyện Chợ Mới đã tổ chức Hội nghị bàn kế hoạch phát triển kinh tế xã Tân Sơn. Sau Hội nghị, Đảng ủy xã trên cơ sở quán triệt chủ trương của Huyện ủy về phát triển vùng chuyên canh cây trồng theo hướng hàng hóa, vận dụng vào đặc điểm điều kiện tự nhiên, khả năng sử dụng quỹ đất nông, lâm nghiệp và đặc điểm kinh tế, xã hội của địa phương để xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế của xã. Trong đó, xác định cơ cấu cây trồng phù hợp với điều kiện của từng khu vực nhằm phát triển kinh tế nông, lâm nghiệp theo hướng hàng hóa. Bốn loại cây trồng chủ lực của xã trong thời gian này là: Cây trúc trồng tập trung tại các thôn Khuổi Đeng 1, Khuổi Đeng 2, Nà

Khu; cây luồng trồng ở thôn Khuổi Đeng 1, Khuổi Đeng 2, Bản Lù; cây sắn trồng tại các thôn Nà Khu, Nặm Dắt, Bản Lù; cây măng bát độ trồng trên tất cả các thôn trong toàn xã. Ngoài ra, xã định hướng trồng một số cây khác như gừng (Khuổi Đeng 1, Khuổi Đeng 2, Nà Khu và Nặm Dắt); dong riềng (Bản Lù, Nặm Dắt); hồi, mỗ (Khuổi Đeng 1, Nặm Dắt, Bản Lù, Phja Rạ)¹. Chương trình hành động thực hiện nghị quyết phân vùng kinh tế đã định hướng sản xuất cho người dân gắn với từng thôn, xóm cụ thể để mang lại hiệu quả kinh tế cao hơn. Sau khi hoàn thành chương trình phát triển kinh tế theo vùng của xã, Đảng ủy phân công các ủy viên, cán bộ công chức xã phụ trách các thôn thường xuyên đi cơ sở tuyên truyền, vận động và hướng dẫn nhân dân thực hiện. Nhận thức của cán bộ, đảng viên và nhân dân về chuyển đổi cơ cấu cây trồng, thâm canh, tăng vụ, áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất được nâng lên, bước đầu mang lại hiệu quả kinh tế.

Đảng ủy chỉ đạo bà con nông dân đẩy mạnh áp dụng biện pháp thâm canh, tu sửa và nâng cấp các công trình thủy lợi để nâng cao năng suất lúa, hoa màu nhằm đảm bảo lương thực dự trữ trong nhân dân. Kinh tế đồi rừng được chú trọng phát triển với các loại cây nguyên liệu mang lại

---

¹ Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2003 - 2005 của Ủy ban Nhân dân xã Tân Sơn, kế hoạch số 31, tài liệu lưu tại Huyện ủy Chợ Mới.

thu nhập cho hộ gia đình, trong đó, đặc biệt là nguồn thu từ cây trúc. Nhìn chung, kinh tế của Tân Sơn trong những năm 2000 - 2005, bước đầu có những chuyển biến tích cực, thể hiện hướng đi đúng đắn trong chuyển đổi cơ cấu cây trồng theo hướng hàng hóa. Về chăn nuôi, xã chỉ đạo đẩy mạnh chăn nuôi đại gia súc, gia cầm. Căn cứ vào điều kiện cụ thể của các thôn, xóm trên địa bàn xã, Đảng ủy đã định hướng thôn Khuổi Deng 1, Khuổi Deng 2, Phja Rạ chú trọng phát triển đàn bò. Kết quả, đến năm 2004, tổng đàn bò của xã đạt 280 con.

Cơ sở vật chất phục vụ dạy học và đội ngũ giáo viên được tăng cường. Các đảng viên nhà trường phát huy tốt vai trò hạt nhân, góp phần thúc đẩy hoạt động giáo dục của địa phương ngày càng phát triển. Giai đoạn (2000 - 2005), xã Tân Sơn đạt chuẩn phổ cập giáo dục trung học cơ sở. Trên cơ sở đó, Đảng ủy, chính quyền Tân Sơn tiếp tục chỉ đạo mở các lớp xóa mù chữ và bổ túc văn hóa nhằm nâng cao trình độ dân trí. Tỷ lệ học sinh tốt nghiệp ở các bậc học đều đạt khá. Công tác y tế, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân về cơ bản mở rộng cho trẻ em trong độ tuổi đạt 100%, khám sức khỏe cho học sinh các trường theo quy định và theo định kỳ. Công tác kế hoạch hóa gia đình đạt kết quả tốt, góp phần giảm dần tỉ lệ số hộ sinh con thứ ba trên địa bàn xã.

Trong quá trình lãnh đạo, Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kỳ (2000 - 2005) luôn xác định phát triển kinh tế, xã hội phải gắn liền với việc giải quyết các vấn đề văn hóa, giữ vững an ninh quốc phòng. Do đó, công tác văn hóa, an ninh quốc phòng thường xuyên được Đảng ủy quan tâm chỉ đạo. Đảng bộ xã Tân Sơn tiếp tục lãnh đạo toàn dân thực hiện Chỉ thị số 27-CT/TW (12/01/1998) của Bộ Chính trị khóa VIII về “xây dựng nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội”. Vấn đề cải biến một số tập tục không còn phù hợp trong văn hóa truyền thống của đồng bào ở Tân Sơn nói riêng cũng như nhiều địa phương trên cả nước nói chung là việc làm hết sức khó khăn. Song với sự nỗ lực của Đảng ủy, chính quyền, sự phối hợp tích cực của các đoàn thể quần chúng đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động, giúp cho cán bộ, đảng viên, hội viên và quần chúng nhân dân nhận thức đầy đủ hơn về tinh thần chỉ thị số 27-CT/TW, đồng thời, luôn biểu dương những gia đình có thành tích trong cuộc vận động thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội, xây dựng đời sống văn hóa để khích lệ các hộ dân cùng thực hiện. Kết quả, đến cuối nhiệm kỳ của Ban Chấp hành Đảng bộ khóa VI, những yếu tố không còn phù hợp trong việc cưới, việc tang đã được giảm dần. Các tập tục như tảo hôn, thách cưới cao, ăn uống linh đình gây lãng phí trong hôn nhân; hiện tượng để người chết lâu ngày trong nhà từ 3-5 ngày; tình trạng lợi

dụng đám cưới, đám tang tổ chức đánh bạc, sử dụng rượu gây mất trật tự xã hội đã được hạn chế nhiều. Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng gia đình văn hóa” tiếp tục được triển khai và thực hiện có hiệu quả, hằng năm có 60% số gia đình đạt danh hiệu gia đình văn hóa. Các hoạt động văn nghệ, thể dục, thể thao thường xuyên được duy trì, vào dịp tết Nguyên đán, ngày lễ lớn của dân tộc, xã đều tổ chức giao lưu văn nghệ, thi đấu thể thao giữa các xóm với nhau và với xã bạn.

Công tác quốc phòng, quân sự địa phương được đảm bảo. Ban Chỉ huy quân sự xã thường xuyên rà soát, quản lý chặt chẽ lực lượng thanh niên trong độ tuổi nghĩa vụ, quân dự bị động viên; làm tốt công tác huấn luyện tham gia diễn tập phục vụ các nhiệm vụ chính trị ở địa phương. Hằng năm, xã đều hoàn thành chỉ tiêu khám tuyển và nhập ngũ. Chính sách hậu phương quân đội được thực hiện tốt. Đại diện Đảng ủy, chính quyền và các đoàn thể thường xuyên thăm hỏi, tặng quà động viên gia đình thân nhân liệt sĩ, các đồng chí thương bệnh binh nhân ngày lễ truyền thống hằng năm (ngày 27/7).

Tình hình an ninh trật tự trên địa bàn xã nhìn chung khá ổn định. Phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc được đẩy mạnh thực hiện. Tuy nhiên, năm 2002 một số thế lực lợi dụng tôn giáo để truyền đạo trái phép tại xóm

Khuổi Hồng, lôi kéo 3 hộ dân với 15 nhân khẩu tham gia. Nhận biết được tình hình, Đảng ủy chỉ đạo các tổ chức đoàn thể tăng cường tuyên truyền, vận động đối với 3 hộ dân đang theo đạo và đẩy mạnh hoạt động giáo dục pháp luật nhằm nâng cao nhận thức về pháp luật đối với nhân dân địa phương, đặc biệt tại các xóm vùng sâu vùng xa của xã. Kết quả, đến năm 2004, xã Tân Sơn ngăn chặn được một cách triệt để tình trạng truyền đạo trái phép tại địa phương, 3 hộ dân ở xóm Khuổi Hồng đã trở lại thực hành theo tín ngưỡng truyền thống.

Trong công tác xây dựng và phát triển Đảng, Đảng ủy luôn quán triệt sâu sắc tư tưởng Đảng mạnh là mạnh từ mỗi đảng viên, từ mỗi tổ chức cơ sở Đảng, do đó trong công tác lãnh đạo, Đảng bộ xã Tân Sơn luôn coi trọng việc nắm bắt, đánh giá đúng tình hình cán bộ, đảng viên và các chi bộ trực thuộc, không ngừng nâng cao công tác giáo dục chính trị, tư tưởng trong toàn Đảng bộ. Giai đoạn (2000 - 2005), Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Sơn tiếp tục triển khai Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2) về cuộc vận động xây dựng chính đồn Đảng; triển khai các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng ủy các cấp, nhận thức về tư tưởng chính trị của cán bộ, đảng viên ngày càng được nâng lên.

Ban Thường vụ Đảng ủy xã tiếp tục chỉ đạo các Chi bộ tổ chức sinh hoạt, thực hiện nghiêm túc công tác tự phê

bình, phê bình trong Đảng theo nội dung Nghị quyết Hội nghị lần thứ 6 (khóa VIII lần 2) về một số vấn đề cơ bản và cấp bách trong công tác xây dựng Đảng hiện nay. Đảng ủy tập trung chỉ đạo thực hiện công tác kiểm điểm, tự phê bình và phê bình cấp ủy Đảng và đảng viên về tư tưởng chính trị, công tác tổ chức, công tác chỉ đạo và điều hành; tổ chức các cuộc họp ở thôn để lấy ý kiến đóng góp của nhân dân đối với đảng viên, tổ chức Đảng. Sau các đợt tự phê bình và phê bình, đội ngũ cán bộ, đảng viên có sự trưởng thành hơn về lập trường tư tưởng, đạo đức, lối sống và tinh thần trách nhiệm trong mọi hoạt động. Công tác đánh giá, bình xét đảng viên được thực hiện nghiêm túc, đúng quy trình, có tác dụng tích cực trong việc nâng cao chất lượng đảng viên và chi bộ trực thuộc của Đảng bộ xã.

Hội đồng Nhân dân và Ủy ban Nhân dân xã ngày càng có nhiều tiến bộ trong quản lý, điều hành các hoạt động ở địa phương. Hội đồng Nhân dân xã thực hiện có hiệu quả trong tổ chức các kì họp, tiếp xúc cử tri và giám sát, thực hiện nghị quyết, nhiệm vụ kinh tế - xã hội của xã. Công tác điều hành, tổ chức các hoạt động kinh tế - xã hội, quản lí hành chính Nhà nước ở địa phương của Ủy ban Nhân dân xã có nhiều chuyển biến tích cực, góp phần quan trọng trong thực hiện những nhiệm vụ chính trị, kinh tế, xã hội, cải thiện đời sống nhân dân.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ xã, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức quần chúng, luôn bám sát nhiệm vụ chính trị và tình hình mọi mặt ở địa phương để xây dựng chương trình hành động với những giải pháp cụ thể, thiết thực, góp phần quan trọng vào phát triển địa phương, thực hiện các phong trào thi đua yêu nước. Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức Đoàn, Hội thường xuyên được củng cố về tổ chức; giáo dục, nâng cao nhận thức chính trị, đạo đức lối sống, tinh tiên phong, gương mẫu trong công tác. Trong quá trình hoạt động, các đoàn thể nhân dân đã giới thiệu đoàn viên, hội viên ưu tú cho Đảng để kết nạp thành viên mới, góp phần tích cực trong công tác xây dựng Đảng. Các phong trào: toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư; người lớn gương mẫu, trẻ em chăm ngoan; quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc; quyên góp ủng hộ quỹ thiên tai, quỹ “đền ơn đáp nghĩa”, bảo trợ trẻ em, quỹ vì người nghèo, quỹ khuyến học... được đông đảo cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân tham gia hưởng ứng. Hội viên của các đoàn thể tích cực thi đua phát triển kinh tế, xóa đói, giảm nghèo, xây dựng gia đình hạnh phúc.

Trên cơ sở phát huy những thành tích đạt được sau 5 năm thực hiện Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã khóa VI, kịp thời đề ra phương hướng, nhiệm vụ đáp ứng yêu cầu của Đảng bộ và nhân dân địa phương trong giai đoạn mới, dưới

sự chỉ đạo của Huyện ủy, ngày 26/7/2005, đại hội Đảng bộ xã Tân Sơn lần thứ VII, nhiệm kì (2005 - 2010) được diễn ra. Đại hội đã nhất trí thông qua Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã khóa VII và bầu Ban Chấp hành khóa mới. Tại phiên họp đầu tiên Ban Chấp hành đã bầu Ban Thường vụ và phân công trách nhiệm cho từng đồng chí. Theo đó, đồng chí Triệu Phúc Vinh giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy; đồng chí Bàn Hữu Bằng giữ chức vụ Phó Bí thư Đảng ủy; đồng chí Bàn Kim Thanh giữ chức vụ Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy.

Đại hội lần thứ VII đã đề ra định hướng phát triển xã Tân Sơn trong giai đoạn (2005 - 2010) là mở rộng các ngành nông, lâm nghiệp, dịch vụ và sản xuất tiểu thủ công nghiệp phát triển kinh tế theo hướng hàng hóa; đẩy mạnh xây dựng cơ cấu hạ tầng; nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân; phấn đấu đưa địa phương vượt qua đói nghèo, giữ vững an ninh - quốc phòng, trật tự an toàn xã hội, đẩy lùi các tệ nạn xã hội.

Căn cứ vào mục tiêu, phương hướng nhiệm vụ, giải pháp mà Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã khóa VII (2005 - 2010) đề ra, Đảng bộ xã Tân Sơn phát huy tiềm lực sẵn có, khắc phục khó khăn, lãnh đạo nhân dân trên tất cả các lĩnh vực, phấn đấu hoàn thành thắng lợi các nhiệm vụ mà Nghị quyết Đảng bộ khóa VII đề ra.

Trong nông nghiệp, Đảng ủy xã Tân Sơn tích cực phát huy nội lực, tranh thủ nguồn vốn đầu tư của Chính phủ, của tỉnh và huyện chỉ đạo nhân dân đẩy mạnh sản xuất. Một số công trình thủy lợi được củng cố, xây dựng mới như đập thủy lợi Dọ Sắt (từ nguồn vốn định canh, định cư) và đập thủy lợi Đàng Mò (từ nguồn vốn 135 của Chính phủ)... Xã khuyến khích nhân dân mở rộng các loại giống cây trồng mang lại hiệu quả kinh tế cao; hướng dẫn người dân áp dụng các biện pháp kỹ thuật vào sản xuất; thực hiện chính sách trợ giá, trợ cước. Nhờ đó, trong 5 năm (2005 - 2010), sản xuất nông nghiệp ở Tân Sơn có nhiều chuyển biến tốt. Tính đến năm 2009, tổng sản lượng lương thực đạt 556,5 tấn, đạt 76,7% so với kế hoạch (chỉ tiêu của Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ VII là 725 tấn/năm); thu nhập bình quân đầu người đạt 6 triệu đồng/người/năm vượt mức so với kế hoạch (Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ VII đề ra là 4 triệu đồng/người/năm).

Dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy xã, người dân Tân Sơn mạnh dạn mở rộng diện tích trồng gừng, đặc biệt là tại các thôn Nặm Dất và Bản Lù, mang lại hiệu quả kinh tế cao. Năm 2009, toàn xã trồng được 60 ha cây gừng, năng suất đạt 300 tạ/ha và sản lượng là 1.800 tấn (tăng 1.290 tấn so với năm 2005). Cây gừng trở thành cây trồng chủ lực của

địa phương, tăng nguồn thu nhập và góp phần xóa đói, giảm nghèo cho nhiều hộ dân ở Tân Sơn.

Trong chăn nuôi, đàn gia súc, gia cầm được quan tâm phát triển. Nhờ thực hiện tốt công tác phòng chống dịch bệnh, bảo đảm nguồn thức ăn và chống rét về mùa đông nên nhịp độ tăng trưởng khá. Năm 2009, tổng đàn trâu, bò đạt 403 con tăng 152 con so với năm 2005; đàn lợn đạt 655 con tăng 223 con so với năm 2005. Tuy nhiên, so với chỉ tiêu Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã khóa VII đề ra, tổng đàn trâu, bò mới chỉ đạt 60,4%, nguyên nhân chủ yếu do xu hướng cơ khí hóa trong sản xuất nông nghiệp của địa phương ngày càng được đẩy mạnh đã thay thế dần sức kéo của trâu, bò. Ngoài ra, người dân Tân Sơn tiến hành thử nghiệm nuôi nhím nhằm đáp ứng nhu cầu của thị trường, tăng thêm thu nhập, tính chung toàn xã đến năm 2009 có 55 con.

Đảng bộ xã Tân Sơn tiếp tục chỉ đạo trồng, bảo vệ, khai thác rừng theo đúng quy định. Trồng rừng để phát triển kinh tế với các loại cây chủ yếu như: trúc, măng Bát Độ, hồi, keo, mỡ. Trong đó, Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Sơn khóa VII tiếp tục xác định trúc là cây trồng mũi nhọn của địa phương, có giá trị kinh tế cao. Đảng ủy chỉ đạo thực hiện các giải pháp phù hợp để phát huy nguồn vốn hỗ trợ nhân dân trồng rừng. Các đoàn thể quần chúng khuyến

khích người dân chia sẻ kinh nghiệm trong kĩ thuật trồng trúc, để tăng thu nhập khi trồng trúc, lấy ngắn nuôi dài, hai năm đầu người dân Tân Sơn kết hợp trồng xen kê ngô và trúc. Diện tích trồng trúc ngày càng được mở rộng, năm 2009 đạt 121,5 ha (tăng 93,7 ha so với năm 2005), tạo ra nguồn thu nhập ổn định cho nhiều gia đình ở Tân Sơn. Song song với công tác trồng rừng, xã Tân Sơn đặc biệt quan tâm đến hoạt động bảo vệ rừng. Ngày 13/10/2006, Đảng ủy xã đã ban hành Nghị quyết chuyên đề số 01-NQ/ĐU về công tác bảo vệ rừng trong giai đoạn (2006 - 2010) và được triển khai thực hiện rộng rãi trong nhân dân. Xã đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền nâng cao nhận thức của người dân về vai trò của công tác bảo vệ rừng gắn với điều kiện thực tiễn của địa phương để hạn chế tình trạng phát nương làm rẫy và buôn bán, vận chuyển lâm sản trái phép, đồng thời rà soát lại toàn bộ diện tích rừng hiện có của từng hộ, thống kê những diện tích đã bị tàn phá, số diện tích còn cải tạo được, xử lí nghiêm các trường hợp khai thác, vận chuyển lâm sản trái phép trên địa bàn xã.

Kinh tế thủ công nghiệp, dịch vụ có sự chuyển biến tích cực, đến năm 2009, xã có 4 cơ sở doanh nghiệp tư nhân, xưởng sản xuất kinh doanh đồ gỗ và đồ mộc. Một số hộ dân mở quầy bán hàng tạp hóa, thực phẩm, hai hộ dân tham gia dịch vụ vận tải. Hằng năm, vào dịp trước tết

Nguyên đán Trung tâm thương mại Bắc Kạn mở hội chợ tại địa phương, góp phần đáp ứng nhu cầu về hàng hóa trong nhân dân. Tuy nhiên, trong giai đoạn (2005 - 2010), hoạt động thủ công nghiệp ở Tân Sơn còn mang tính chất nhỏ lẻ, hiệu quả kinh tế chưa cao.

Công tác xây dựng cơ bản được Đảng ủy quan tâm chỉ đạo và thực hiện có hiệu quả. Xã sử dụng đúng mục đích các nguồn vốn được đầu tư, bao gồm nguồn vốn của Bộ Giao thông Vận tải; nguồn vốn thuộc Chương trình 134, 135 của Chính phủ; nguồn vốn vay của Ngân hàng Vương quốc Anh; nguồn vốn ngân sách của huyện. Trong giai đoạn (2005 - 2010), Tân Sơn đã hoàn thành công tác xây dựng các công trình đường giao thông liên thôn Nặm Dắt - Nà Khu, Nà Khu - Đẳng Mò; mở đường vào thôn Phja Rạ, đoạn từ Khuổi Deng - Mỏ Khang; tiến hành rải nhựa đoạn đường 4 km vào trung tâm xã; xây dựng công trình nước sạch ở thôn Khuổi Hồng, và thôn Phja Rạ; xây dựng đường điện thôn Bản Lù; xây dựng trụ sở làm việc Ủy ban Nhân dân xã. Bên cạnh đó, nhờ làm tốt công tác vận động, nâng cao ý thức, tinh thần tập thể của người dân nên nhiều đoạn đường được người dân trong thôn tự cải tạo, mở rộng để lưu thông như thôn Khuổi Hồng và Phja Rạ. Mạng lưới phát thanh truyền hình trung ương đã được phủ sóng đến hầu hết các thôn, xóm, có 97% số hộ dân có tivi, 5 trong

tổng số 6 thôn của xã được phủ sóng mạng di động Vinaphone, đời sống tinh thần người dân ngày càng được cải thiện rõ rệt.

Trong nhiệm kì (2005 - 2010), song song với việc lãnh đạo trên các lĩnh vực, Đảng bộ xã Tân Sơn luôn chú trọng công tác phát triển giáo dục, y tế, văn hóa, xã hội. Hệ thống trường lớp ngày càng được đầu tư xây dựng và nâng cấp. Bằng nguồn vốn đầu tư của Chính phủ, xã đã sửa chữa được 6 phòng học trường Phổ thông cơ sở; xây dựng thêm hai phòng học ở phân trường Nậm Dất. Trong năm học (2009 - 2010), Trường Phổ thông cơ sở có tổng số 15 lớp với ba cấp học: mầm non, tiểu học và trung học cơ sở, tổng số học sinh là 201 em, duy trì sĩ số đạt 97%. Xã duy trì đạt chuẩn phổ cập giáo dục Trung học cơ sở; mở thêm các lớp bổ túc văn hóa để nâng cao trình độ dân trí cho người dân địa phương. Hội khuyến học của xã tiếp tục đẩy mạnh xây dựng quỹ khuyến học nhằm động viên học sinh nghèo vượt khó học giỏi, gia đình hiếu học, góp phần thúc đẩy hơn nữa công tác xã hội hóa giáo dục ở địa phương.

Công tác bảo đảm, chăm lo sức khỏe cho cộng đồng có nhiều tiến bộ. Trạm Y tế được đầu tư sửa chữa, bổ sung trang thiết bị để đầu tư khám và chữa trị cho nhân dân. Trong 5 năm (2005 - 2010), Trạm Y tế xã điều trị cho 6.361 lượt người; chủ động phòng chống các dịch bệnh

theo mùa cho nhân dân. Tại địa phương không có dịch bệnh lớn xảy ra. Công tác tiêm chủng mở rộng thực hiện có hiệu quả, trẻ em trong độ tuổi được tiêm chủng vắc-xin đạt 100%. Tỷ lệ trẻ em suy dinh dưỡng từ 25,4% năm 2005 giảm xuống còn 19,4% năm 2009. Đội ngũ chuyên trách và cộng tác viên phụ trách về công tác dân số kế hoạch hóa gia đình thường xuyên được tập huấn, nâng cao chuyên môn nghiệp vụ nhằm tuyên truyền, vận động người dân nâng cao ý thức về kế hoạch hóa gia đình; tổ chức thực hiện các dịch vụ chăm sóc sức khỏe sinh sản, biện pháp tránh thai cho chị em trong độ tuổi sinh đẻ.

Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” tiếp tục được triển khai và đạt kết quả tốt. Năm 2009, Tân Sơn có số hộ đạt gia đình văn hóa là 139 hộ, hai khu dân cư tiên tiến, bốn đơn vị đạt danh hiệu đơn vị văn hóa và thôn Khuổi Đeng 2 đạt danh hiệu làng văn hóa cấp huyện bốn năm liên tục; hoạt động xây dựng quy ước, hương ước thôn được đông đảo nhân dân hưởng ứng.

Về công tác xã hội, dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, chính quyền xã, các chế độ chính sách được triển khai kịp thời, đúng đối tượng. Xã tiến hành tổ chức rà soát, lập hồ sơ đề nghị cấp trên xem xét, giải quyết chế độ được hưởng trợ cấp cho đối tượng tham gia kháng chiến ở các vùng Mĩ sử dụng chất độc màu da cam; hỗ trợ về nhà ở cho người có

công với cách mạng thuộc diện khó khăn. Hằng năm, xã vận động các tổ chức, cá nhân tham gia xây dựng quỹ Đền ơn đáp nghĩa, thăm, tặng quà các gia đình chính sách nhân dịp tết Nguyên đán, ngày Thương binh, Liệt sĩ 27/7; động viên kịp thời các gia đình gặp khó khăn hoạn nạn.

Công tác xóa đói, giảm nghèo ngày càng được Đảng ủy xã quan tâm chỉ đạo và đẩy mạnh thực hiện. Xã kết hợp sử dụng hợp lý nguồn ngân sách từ các chương trình hỗ trợ của Nhà nước, dự án tài trợ, sự ủng hộ của cộng đồng và nguồn vay từ các ngân hàng để bà con mua giống cây trồng, vật nuôi, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật và dụng cụ phục vụ sản xuất giúp các hộ nghèo, cận nghèo phát triển sản xuất. Dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, điều hành của Ủy ban Nhân dân xã, các tổ chức đoàn thể tích cực vận động nhân dân phát huy ý thức chủ động, tinh thần “nỗ lực” thoát nghèo, đảm bảo giảm nghèo bền vững. Nhờ đó, trong giai đoạn từ 2005 - 2009, tỉ lệ hộ nghèo giảm từ 49,4% xuống 19,7%, bình quân mỗi năm giảm được 5,9%, vượt mức kế hoạch của Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã khóa VII là 18%¹. Đến năm 2009, xã Tân Sơn đã cơ bản xóa xong nhà tranh tre dột nát.

---

¹ Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Sơn, Dự thảo văn kiện Đại hội Đảng bộ xã Tân Sơn lần thứ VIII, nhiệm kì 2010 - 2015, ngày 31/5/2010.

Lực lượng dân quân tự vệ thường xuyên được kiện toàn, bổ sung biên chế theo kế hoạch của cấp trên. Lực lượng dự bị động viên được quản lý chặt chẽ, xã đã tuyển chọn được một đồng chí đi học tạo nguồn dự bị động viên hạng hai. Hoạt động huấn luyện dân quân; diễn tập phòng thủ trị an được thực hiện nghiêm túc, Tân Sơn là một trong những đơn vị được huyện Chợ Mới đánh giá đạt loại khá về công tác này.

Phát huy kinh nghiệm lãnh đạo của Đảng bộ qua các thời kì, Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Sơn nhiệm kì (2005 - 2010) luôn chú trọng công tác hậu phương quân đội, quan tâm chăm lo động viên gia đình quân nhân và động viên kịp thời đối với lực lượng quân nhân hoàn thành nghĩa vụ trở về địa phương để họ yên tâm sản xuất. Nhờ đó, công tác tuyển quân hằng năm tiếp tục được đảm bảo, hoàn thành chỉ tiêu được giao.

Tình hình an ninh trật tự trên địa bàn xã được giữ vững. Ban Công an xã nắm chắc tình hình an ninh trong từng thôn, xóm, tham mưu, đề xuất kế hoạch công tác đảm bảo an ninh trật tự trên địa bàn xã. Xã không có đối tượng nghiện ma túy; hiện tượng truyền đạo trái phép diễn ra ở giai đoạn trước đó đã không còn tái diễn tại địa phương.

Công tác xây dựng Đảng, chính quyền tiếp tục được chú trọng trên cả ba mặt chính trị, tư tưởng và tổ chức.

Đảng ủy chỉ đạo tổ chức cho cán bộ, đảng viên trong toàn Đảng bộ xã học tập, quán triệt và thực hiện chỉ thị, nghị quyết của Đảng các cấp: Nghị quyết đại hội Đảng toàn quốc lần thứ X, Nghị quyết đại hội Đảng bộ tỉnh, huyện, xã. Trên cơ sở nhận thức sâu sắc vai trò, ý nghĩa của vấn đề giáo dục đạo đức cách mạng cho đội ngũ đảng viên trong thời kì thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế hiện nay, Đảng ủy xã đã chỉ đạo tổ chức học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh cho cán bộ, đảng viên, góp phần tạo ra sự chuyển biến tích cực trong nhận thức và hành động ở mỗi cán bộ, đảng viên. Đồng thời, Đảng bộ xã đẩy mạnh phát huy tính dân chủ cơ sở, tăng cường công tác tự phê bình và phê bình trong Đảng nhằm tăng cường sự đoàn kết trong đảng, thống nhất trong xây dựng và thực hiện nghị quyết, phát huy tính chủ động, sáng tạo trong công tác.

Trong 5 năm (2005 - 2010), Đảng bộ xã Tân Sơn đã kết nạp được 29 đồng chí đảng viên mới; cử 5 đồng chí theo học lớp trung cấp lí luận chính trị do Huyện ủy tổ chức; thành lập Chi bộ cơ quan xã và tách được 1 trong tổng số 3 chi bộ ghép là: Chi bộ Khuổi Đeng 2 - Bản Lù. Năm 2006, toàn Đảng bộ vẫn còn 2 chi bộ sinh hoạt ghép là Khuổi Đeng 1 - Phja Rạ và Chi bộ Trường Phổ thông cơ sở - Mầm non. Tháng 10/2008, hiện tượng "tái trắng" đảng viên diễn ra ở thôn Phja Rạ (do đảng viên trong thôn chuyển nơi cư

trú). Sự thiếu vắng đội ngũ đảng viên ở Chi bộ Phja Rạ đã ảnh hưởng không nhỏ tới các phong trào ở cơ sở, việc nắm bắt tư tưởng, nguyện vọng của quần chúng nhân dân gặp khó khăn, công tác lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị ở thôn gặp nhiều vướng mắc. Tuy nhiên, công tác phát triển Đảng ở xã Tân Sơn nói chung và thôn Phja Rạ nói riêng gặp nhiều trở ngại. Nhiều quần chúng ưu tú ở địa phương có nguyện vọng tha thiết được đứng trong hàng ngũ của Đảng, song lại không đáp ứng đủ các tiêu chí kết nạp Đảng như sinh nhiều con, trình độ học vấn của một bộ phận quần chúng nhân dân còn hạn chế (chưa tốt nghiệp trung học cơ sở). Phja Rạ là thôn cách xa trung tâm xã 40 km, giao thông đi lại khó khăn, chủ yếu là đi bộ, hoặc đi xe máy trong điều kiện thời tiết thuận lợi, đời sống nhân dân về mọi mặt còn hạn chế. Trước tình hình đó, thực hiện Nghị quyết đại hội Đảng bộ khóa VII, nhiệm kỳ (2005 - 2010), Đảng ủy xã Tân Sơn quyết tâm xóa “thôn trắng đảng viên” tại thôn Phja Rạ.

Đảng ủy xã đã chủ động xây dựng chương trình, kế hoạch tạo nguồn phát triển đảng, tuyên truyền, giáo dục, nhất là công tác bồi dưỡng quần chúng ưu tú cho Đảng. Đảng ủy phân công mỗi tổ chức đoàn thể đều phải đề ra các biện pháp hoạt động cụ thể, xây dựng phong trào, thành lập các câu lạc bộ để thu hút quần chúng tham gia như phong trào “Phụ nữ tích cực học tập lao động sáng tạo xây dựng

gia đình hạnh phúc”, thanh niên thi đua phong trào lập thân lập nghiệp, Hội Nông dân thực hiện các mô hình chăn nuôi. Thông qua các hoạt động cụ thể đã xuất hiện những người tham gia tích cực và có nhiều đóng góp cho công việc chung, những cá nhân tích cực được giới thiệu để cấp ủy xem xét. Dựa trên các tiêu chuẩn quy định đối với đối tượng được xét học cảm tình Đảng, Cấp ủy chỉ đạo rà soát đối với từng cá nhân. Nếu cá nhân còn vướng mắc ở tiêu chí nào thì Cấp ủy tạo điều kiện, hỗ trợ để bổ sung một cách phù hợp như gửi đi học các lớp xóa mù chữ theo Chương trình xóa mù chữ cho đồng bào vùng cao đối với các trường hợp chưa đạt chuẩn về trình độ học vấn.

Đến tháng 12/2009, được sự quan tâm của Huyện ủy Chợ Mới, xã đã phối hợp với Trung tâm bồi dưỡng chính trị huyện mở một lớp tìm hiểu về Đảng tại thôn Phja Rạ cho 17 quần chúng ưu tú tham gia học tập và tiếp tục theo dõi, hướng dẫn họ tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu để trở thành đảng viên trong tổ chức Đảng. Đảng ủy phân công cho các đoàn thể quần chúng và Chi bộ Khuổi Deng 1 tổ chức nhiều đợt xuống thôn Phja Rạ tuyên truyền, giáo dục, giúp cho các quần chúng ưu tú nâng cao hơn nữa ý thức chính trị. Trong năm 2010, có 8 quần chúng ưu tú tự nguyện viết đơn xin vào Đảng, và đã kết nạp được 6 đồng chí. Nhờ sự quan tâm của Huyện ủy, sự nỗ lực của Đảng ủy, chính quyền và các tổ

chức đoàn thể, Đảng bộ xã Tân Sơn đã hoàn thành xuất sắc trong công tác xóa thôn trắng đảng viên.

Phương thức tổ chức lãnh đạo của Đảng bộ xã Tân Sơn ngày càng chặt chẽ. Ngay từ đầu nhiệm kì, Ban Chấp hành Đảng bộ đã phân công từng đồng chí phụ trách các chi bộ, đơn vị và khối, gắn trách nhiệm của từng đồng chí phụ trách với hiệu quả hoạt động của từng chi bộ, từ đó mỗi cán bộ phụ trách phải có trách nhiệm cùng đơn vị giải quyết kịp thời những khó khăn phát sinh tại chi bộ, đơn vị.

Hội đồng Nhân dân thực hiện đúng quy định về công tác tổ chức, chương trình các kì họp; tham gia thảo luận, xây dựng các Nghị quyết về phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương; phối hợp chặt chẽ với Mặt trận Tổ quốc tổ chức tốt các lần tiếp xúc cử tri trước và sau kì họp Hội đồng Nhân dân. Ủy ban Nhân dân. Ủy ban Nhân dân xã trong giai đoạn (2000 - 2010) dưới sự điều hành của các đồng chí Bàn Kim Thanh và đồng chí Bàn Hữu Bằng (2004 - 2010) đã luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm trong công tác, làm tốt chức năng của đơn vị hành chính Nhà nước ở cấp xã. Ủy ban Nhân dân từng bước cải cách thủ tục hành chính; tổ chức giao ban định kì để phân công trách nhiệm cho từng thành viên; tập trung giải quyết những vấn đề cấp bách tại địa phương.

Công tác tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội nhằm phát huy tích cực hơn nữa vai trò của Mặt trận Tổ quốc, Đoàn Thanh niên, Hội Nông dân, Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh trong việc thực hiện các nhiệm vụ kinh tế - xã hội ở địa phương tiếp tục được đẩy mạnh thực hiện. Thực hiện theo chủ trương của Bộ Chính trị *"Về tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội"* (Kết luận số 62-KL/TW ngày 08/12/2009), được sự chỉ đạo của Tỉnh ủy, Huyện ủy, Đảng ủy xã Tân Sơn luôn quan tâm chỉ đạo việc đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội. Nhờ đó, hoạt động tuyên truyền, giáo dục và tập hợp Thanh niên, Hội viên vào tổ chức, rèn luyện phẩm chất, tinh thần tập thể trong việc thực hiện nhiệm vụ chung của địa phương đạt kết quả tích cực. Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể triển khai có hiệu quả các cuộc vận động, phong trào chung như *"năng suất cao hơn, chất lượng tốt hơn và hiệu quả thiết thực hơn"*, *"thực hành tiết kiệm chống lãng phí"*... đến những phong trào riêng gắn với từng tổ chức như *"Thanh niên tham gia bảo vệ môi trường"*, *"Thanh niên với văn hóa giao thông"*... Từ đó, những hoạt động được triển khai trên địa bàn xã, đều phát huy được sức mạnh của nhân dân.

Nhìn lại hơn 10 năm (2000 - 2010), Đảng bộ xã luôn giữ vững truyền thống đoàn kết, thống nhất trong Đảng, quán triệt chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, của Tỉnh ủy, Huyện ủy vận dụng vào thực tiễn của địa phương để đề ra các chủ trương, biện pháp đúng đắn, lãnh đạo nhân dân thực hiện hoàn thành Nghị quyết của đại hội Đảng bộ khóa VI, khóa VII. Đời sống người dân Tân Sơn ngày càng được cải thiện rõ rệt.

II. Lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ xây dựng, phát triển kinh tế, xã hội, giữ vững an ninh - trật tự và xây dựng nông thôn mới (2010 - 2018)

Được sự nhất trí của Huyện ủy Chợ Mới, trong hai ngày 30 - 31/5/2010, Đảng bộ xã Tân Sơn tiến hành đại hội Đảng bộ xã khóa VIII, nhiệm kỳ (2010 - 2015). Trên cơ sở đánh giá thành tựu và những mặt còn tồn tại trong quá trình thực hiện nhiệm vụ mà Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã lần thứ VII đề ra, Đại hội đã xác định mục tiêu, nhiệm vụ trong giai đoạn (2010 - 2015) là tiếp tục phát huy nội lực, tranh thủ sự giúp đỡ, đầu tư của Đảng ủy các cấp, các ban ngành, tổ chức nhằm đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng nông, lâm nghiệp, dịch vụ, công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp. Trong đó, Đảng ủy chú trọng đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi theo hướng hàng hóa, đảm bảo an ninh lương thực, xóa đói, giảm nghèo cho

nhân dân, quyết tâm xây dựng Tân Sơn có nền kinh tế phát triển bền vững, xã hội ổn định, đời sống nhân dân ngày càng được nâng cao. Để thực hiện các mục tiêu chung, Đại hội đã thông qua các chỉ tiêu cụ thể: Cơ cấu kinh tế, sản xuất nông lâm nghiệp, dịch vụ, công nghiệp và tiểu thủ công nghiệp, xây dựng cơ sở hạ tầng, thu chi ngân sách, quản lý đất đai, cải cách hành chính, giáo dục, y tế, văn hóa và thông tin, chính sách xã hội và xóa đói, giảm nghèo, công tác dân số và kế hoạch hóa gia đình, quốc phòng và an ninh, xây dựng hệ thống chính trị. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Sơn khóa VIII gồm 9 đồng chí. Đồng chí Bàn Kim Thanh được Ban Chấp hành Đảng bộ bầu giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy xã. Về phía chính quyền, Ủy ban Nhân dân xã tiếp tục được kiện toàn, sau cuộc bầu cử Hội đồng Nhân dân các cấp năm 2011, đồng chí Triệu Văn Sơn được Hội đồng Nhân dân xã bầu giữ chức vụ Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã nhiệm kỳ (2011 - 2016).

Dưới sự lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ khóa VIII, điều hành của chính quyền nhiệm kỳ mới, cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Sơn ra sức phấn đấu thực hiện các nhiệm vụ của Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã khóa VIII và đạt được nhiều thành tựu quan trọng trên các mặt.

Về kinh tế, Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ (2010 - 2015) xác định mục tiêu phấn đấu đến 2015, cơ cấu

kinh tế của xã là nông, lâm nghiệp, dịch vụ, công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp. Trong đó, lấy kinh tế nông, lâm nghiệp là chủ đạo, với chỉ tiêu đạt 88%. Để đạt được mục tiêu đề ra, Đảng ủy, chính quyền xã phối hợp với các tổ chức quần chúng chỉ đạo, hướng dẫn nhân dân đẩy mạnh sản xuất. Xã tiếp tục sử dụng các nguồn vốn để đầu tư tu sửa, nâng cấp và xây mới các công trình đập, ống dẫn nước đảm bảo nguồn nước tưới cho nông nghiệp. Trong nhiệm kỳ, xã Tân Sơn tiến hành xây dựng đập thủy lợi tại hai thôn Nậm Dất và Bản Lù với tổng kinh phí 363,248 triệu đồng. Từ những kết quả đạt được của các nhiệm kỳ trước, Ban Chấp hành Đảng bộ khóa VIII tiếp tục chỉ đạo nhân dân tập trung thâm canh các loại cây có giá trị kinh tế cao; chủ động mở lớp học chuyển giao kỹ thuật cho nông dân, hỗ trợ vay vốn để phát triển kinh tế. Kết quả, năng suất lúa tăng từ 42 tạ/ha (năm 2010) lên 52 tạ/ha (năm 2015); năng suất của các loại cây trồng khác đạt khá, tính đến năm 2015: ngô đạt 44 tạ/ha, khoai tàu đạt 67 tạ/ha, đỗ tương đạt 15 tạ/ha.

Đặc biệt với phương châm lấy ngắn nuôi dài, Đảng ủy chỉ đạo chính quyền và các tổ chức đoàn thể hướng dẫn các hộ dân ở hai thôn Khuổi Đeng 1 và Khuổi Đeng 2 trồng cây lúa nương xen canh với trồng rừng theo Dự án 147. Do điều kiện khí hậu thổ nhưỡng phù hợp, kết hợp giữa việc chăm sóc cây rừng mới trồng với cây lúa nên người dân không

tốn nhiều chi phí, công chăm sóc, mà lại cho năng suất cao, người dân ở địa phương phấn khởi, hăng hái sản xuất.

Cây gừng tiếp tục là bước đột phá trong chuyển đổi cơ cấu cây trồng ở Tân Sơn. Trong nhiệm kỳ, dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, điều hành của Ủy ban Nhân dân xã, người dân địa phương mạnh dạn áp dụng kỹ thuật vào trồng và chăm sóc, nâng cao chất lượng củ gừng; khuyến khích, kêu gọi doanh nghiệp tư nhân mở thêm các xưởng chế biến sản phẩm từ cây gừng nhằm tạo ra thị trường tiêu thụ ổn định, giúp nhân dân yên tâm sản xuất. Hiện xã đã có doanh nghiệp tư nhân xuất khẩu chế biến nông sản (Doanh nghiệp Xuất khẩu chế biến nông sản Minh Bê) đứng ra cung ứng giống, cam kết bao tiêu; nông dân nhận giống, tiếp thu kỹ thuật trồng và bán cho cơ sở chế biến. Hiệu quả sản xuất gừng ngày càng được nâng cao, năm 2011, giá gừng Tân Sơn đạt cao nhất là 60.000 đồng/kg. Cây gừng đã và đang đem lại hiệu quả kinh tế cao, là cây trồng chủ lực góp phần xóa đói, giảm nghèo và làm giàu cho nhiều hộ dân trong xã. Bên cạnh cây gừng, cây trúc (trúc sào) cũng là cây trồng mang lại hiệu quả kinh tế cao cho đồng bào các dân tộc ở Tân Sơn và được Đảng ủy xã xác định là cây trồng chủ lực trong mục tiêu phát triển kinh tế lâu dài của địa phương. Đến năm 2011, Tân Sơn có khoảng 300 ha cây trúc, trong đó có 150 ha đã được khai thác. Theo giá thị trường 1 ha trúc tía

khai thác có thể cho thu nhập từ 8-9 triệu/lần (một năm có thể khai thác được 2-3 lần). Ngoài ra, được sự chỉ đạo của Đảng ủy xã, người dân Tân Sơn đã mạnh dạn trồng cây dong riềng, đến năm 2013, toàn xã có 40 ha, cùng với đó là các loại cây khoai tàu, chuối tây cũng được xã khuyến khích mở rộng diện tích trồng, góp phần nâng cao thu nhập cho người dân.

Hiệu quả thu nhập từ rừng thông qua việc khai thác và trồng rừng mang lại ngày càng có nhiều chuyển biến tích cực. Năm 2010, trồng rừng theo Chương trình 661 đạt 66,92 ha; trong những năm 2010 - 2013, trồng rừng theo Chương trình 147 gồm các loại cây như keo, mỡ, trúc đạt 86,64 ha. Tính riêng giai đoạn (2010 - 2013), trồng rừng trung bình mỗi năm đạt 38,39 ha/năm, vượt kế hoạch so với chỉ tiêu Nghị quyết Đại hội đề ra là 3,39 ha (chỉ tiêu Nghị quyết là 35 ha). Tuy nhiên, công tác quản lý và bảo vệ rừng ở Tân Sơn vẫn còn gặp nhiều khó khăn, do tình trạng khai thác rừng trái phép diễn ra ở một số nơi trên địa bàn xã. Trước tình hình đó, ngày 19/5/2014, Đảng ủy xã Tân Sơn ra Nghị quyết chuyên đề số 65-NQ/ĐU về thực hiện công tác bảo vệ rừng xã Tân Sơn. Trong đó, Nghị quyết đưa ra các giải pháp cụ thể nhằm hạn chế tình trạng phát nương làm rẫy và khai thác, vận chuyển, buôn bán, chế biến lâm sản trái phép, săn bắn động vật quý hiếm. Nhờ đó, các khu rừng tập thể ở các thôn, khu rừng Lũng Tòng, Khuổi Lông

(Khuổi Deng 1), khu rừng Tềnh Cầu (Nà Khu) ngày càng được quản lý chặt chẽ và đảm bảo công tác bảo vệ an toàn cho sự phát triển của rừng.

Chăn nuôi tiếp tục được Đảng ủy quan tâm chỉ đạo. Trong hai năm đầu nhiệm kỳ, tổng đàn trâu, bò tăng từ 318 con lên 335 con, song đến những năm 2012 - 2015, lại có sự giảm dần về số lượng qua các năm: từ 335 con (năm 2012) giảm xuống còn 206 con (năm 2012) và 180 con (năm 2015). Các vật nuôi khác như ngựa, lợn, ong tiếp tục được duy trì. Đồng thời, xã phát triển diện tích nuôi trồng thủy sản đạt 4 ha.

Trong giai đoạn (2010 - 2015), được sự quan tâm tạo điều kiện của Đảng ủy xã, kinh tế công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ có bước phát triển. Xã khuyến khích nhân dân và nhà đầu tư phát triển một số cơ sở chế biến trúc, dong riêng, lâm sản. Tính đến cuối nhiệm kỳ, Tân Sơn có ba cơ sở chế biến dong riêng tại thôn Bản Lù, một cơ sở thu mua gừng ở thôn Khuổi Deng 2 và 9 hộ buôn bán lẻ các mặt hàng như thức ăn chăn nuôi, thuốc thú y, thuốc bảo vệ thực vật, giống cây trồng.

Nhiệm kỳ (2010 - 2015), Đảng bộ và nhân dân Tân Sơn bên cạnh thực hiện hoàn thành các nhiệm vụ của Nghị quyết đại hội Đảng bộ khóa VIII, một nhiệm vụ hết sức quan trọng đối với địa phương trong giai đoạn này là thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới

của Chính phủ. Ngày 04/6/2010 Thủ tướng Chính phủ ra Quyết định số 800/QĐ-TTg phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2010 - 2020. Để huy động sức mạnh và sự đồng lòng của toàn thể nhân dân trong xã tích cực tham gia xây dựng nông thôn mới, công tác tuyên truyền vận động được Đảng ủy xã chú trọng chỉ đạo thực hiện, bằng nhiều hình thức khác nhau, với sự vào cuộc của toàn thể cán bộ, đảng viên để mỗi người dân trong từng thôn, xóm hiểu rõ ý nghĩa, tiêu chí, nội dung xây dựng nông thôn mới và cùng hưởng ứng thực hiện. Xã chỉ đạo các tổ, nhóm phối hợp cùng các đơn vị tư vấn lập quy hoạch xây dựng mô hình nông thôn mới.

Ban Chấp hành Đảng bộ xã tiếp tục chỉ đạo tập trung nguồn lực xây dựng cơ sở hạ tầng nông thôn. Bên cạnh nguồn kinh phí của cấp trên cấp như nguồn vốn thuộc Chương trình 135 giai đoạn II, nguồn ngân sách hỗ trợ của tỉnh Bắc Kạn, huyện Chợ Mới, Đảng ủy chỉ đạo huy động nhân dân trong xã đóng góp kinh phí, ngày công để nâng cấp, làm mới một số công trình trên địa bàn xã. Trong nhiệm kỳ, xã Tân Sơn nâng cấp, sửa chữa các tuyến đường liên thôn; bê tông hóa đường giao thông nông thôn mới tại thôn Bản Lù có chiều dài 1,9 km với tổng kinh phí là 2,7 tỷ đồng; sửa chữa, nâng cấp hội trường, tường rào, sân Ủy ban Nhân dân xã với tổng kinh phí 417 triệu đồng; tiến hành

xây dựng công trình nước sạch tại thôn Nặm Dắt có tổng kinh phí là 1,6 tỷ đồng. Được sự chỉ đạo của cấp trên, xã phối hợp với ngành điện lực xây dựng đường điện hạ thế tại thôn Nà Khu, tổng kinh phí là 1,4 tỷ đồng, nhờ đó số thôn được sử dụng điện lưới quốc gia đến năm 2015 là 309 hộ trong tổng số 352 hộ trên toàn xã. Song song với công tác xây dựng cơ bản, tạo mọi điều kiện để nhân dân tích cực tham gia sản xuất nâng cao thu nhập, giảm nghèo bền vững, Đảng ủy chú trọng hoạt động tuyên truyền xây dựng làng văn hóa, bảo vệ môi trường, đảm bảo an ninh trật tự, xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh.

Thực hiện Chương trình xây dựng nông thôn mới ở xã miền núi thuộc diện khó khăn của huyện như Tân Sơn là một thách thức lớn đối với Đảng bộ và nhân dân trong xã, song dưới sự chỉ đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ, sự điều hành của chính quyền, sự đồng lòng, dốc sức của nhân dân sự hỗ trợ của Chính phủ và sự giúp đỡ của Đảng ủy các cấp, đến năm 2015, Tân Sơn đã hoàn thành được 6/19 tiêu chí: thủy lợi, chợ, bưu điện, cơ cấu lao động, y tế, an ninh, trật tự xã hội. Nhiệm kỳ (2010 - 2015), thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội theo Nghị quyết đại hội Đảng khóa VIII đề ra kết hợp thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới, đã bước đầu làm thay

đổi diện mạo thôn, xóm, góp phần cải thiện đời sống vật chất và tinh thần cho đồng bào các dân tộc ở địa phương.

Công tác giáo dục, y tế đạt được một số kết quả tích cực. Hằng năm, tỉ lệ huy động trẻ vào lớp 1, tuyển sinh vào lớp 6, tỉ lệ học sinh tốt nghiệp trung học cơ sở đều đạt 100%, đội ngũ giáo viên các cấp đạt trình độ chuẩn và trên chuẩn. Trung tâm học tập cộng đồng xã duy trì hoạt động thường xuyên và có hiệu quả, trong 5 năm (2010 - 2015), xã tổ chức được 13 lớp tập huấn về kiến thức pháp luật và chuyển giao khoa học kĩ thuật nông nghiệp cho nhân dân.

Trong nhiệm kì, được sự quan tâm của Đảng ủy xã, hệ thống cơ sở vật chất trong y tế được đầu tư thêm trang thiết bị, đáp ứng nhu cầu khám, chữa bệnh cho nhân dân. Đội ngũ cán bộ của Trạm Y tế xã có 5 cán bộ, gồm 1 bác sĩ, 3 y sĩ và 1 điều dưỡng, luôn phấn đấu hoàn thành tốt chuyên môn, nhiệm vụ được giao. Trong giai đoạn (2010 - 2015), Trạm Y tế xã đã khám và điều trị bệnh cho hơn 1.200 lượt người. Các chương trình y tế quốc gia, y tế cộng đồng được thực hiện nghiêm túc, tỉ lệ tiêm chủng cho trẻ em trong độ tuổi quy định hằng năm đạt 100% kế hoạch.

Trên cơ sở bám sát các nội dung, chỉ tiêu xây dựng nông thôn mới, Ban Chấp hành Đảng bộ xã đẩy mạnh chỉ đạo công tác y tế, đảm bảo vệ sinh môi trường. Đặc biệt, trong những năm gần đây, thời tiết diễn biến phức tạp ảnh

hưởng nhất định đến tình hình sức khỏe trong nhân dân. Đảng ủy và chính quyền địa phương chỉ đạo Trạm Y tế xã chú trọng hoạt động thăm khám và chữa bệnh ban đầu cho người dân kết hợp với tuyên truyền giáo dục ý thức phòng chống dịch bệnh đến từng hộ gia đình. So với năm 2002, năm 2012 tỉ lệ trẻ em suy dinh dưỡng ở trên địa bàn xã đã giảm từ 27,7% xuống còn 21,5%. Hiện nay, xã đã thanh toán được bệnh sởi; không xuất hiện các dịch bệnh truyền nhiễm trong tiêm chủng mở rộng; 98% phụ nữ có thai được lập sổ quản lý theo dõi. Công tác truyền thông phòng chống HIV/AIDS được tăng cường. Trong các buổi tiêm chủng, cán bộ y tế thường xuyên truyền thông dự phòng lây nhiễm HIV từ mẹ sang con, cho đến nay trên địa bàn xã chưa có trường hợp nhiễm HIV/AIDS. Kiến thức về phòng tránh HIV/AIDS, chăm sóc sức khỏe sinh sản được nâng cao, nhất là đối với phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ. Đồng thời, công tác tuyên truyền, vận động nhân dân ăn ở hợp vệ sinh, quy hoạch xử lí rác thải đúng theo quy định; di dời chuồng trại xa khu vực nhà ở, hướng dẫn các hộ dân làm vệ sinh môi trường nhằm đảm bảo vệ sinh chung, nâng cao sức khỏe cho nhân dân được thực hiện thường xuyên.

Đảng bộ thường xuyên quan tâm đến hoạt động thông tin - tuyên truyền, văn hóa, văn nghệ, thể thao nhằm đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa của đồng bào. Công tác

thông tin tuyên truyền phục vụ kịp thời nhiệm vụ chính trị của địa phương; các hoạt động văn nghệ thể thao ngày càng phong phú, đa dạng đáp ứng nhu cầu của cán bộ, quần chúng nhân dân. Xã đã xây dựng được đội văn nghệ từ cấp thôn đến cấp xã; tổ chức thành lập đội bóng chuyền, bóng đá, cầu lông, tham gia thi đấu liên xã và cấp huyện, cấp tỉnh. Phong trào “toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” ở khu dân cư mang lại hiệu quả thiết thực, số hộ đạt chuẩn gia đình văn hóa hàng năm đạt trung bình là 56,62%; tỉ lệ thôn, đơn vị đạt chuẩn văn hóa là 98%. Tất cả các thôn trong toàn xã đều có nhà họp thôn để tổ chức hội họp và sinh hoạt cộng đồng.

Công tác an sinh xã hội, giải quyết các chế độ chính sách cho người có công với cách mạng được đảm bảo kịp thời, đúng đối tượng được hưởng theo quy định. Trong nhiệm kì, xã đã giải quyết hỗ trợ trực tiếp cho 1.404 nhân khẩu với tổng số tiền là 140,4 triệu đồng; hỗ trợ tiền điện cho 357 hộ nghèo; giải quyết hỗ trợ chi phí học tập cho học sinh, sinh viên với số tiền 635,109 triệu đồng; hỗ trợ sửa chữa, làm nhà ở cho 3 hộ gia đình chính sách và 5 hộ nghèo đặc biệt khó khăn của xã.

Công tác định canh, định cư luôn được sự quan tâm chỉ đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ xã và có sự chuyển biến rõ rệt. Về cơ bản, tại các thôn, xóm trên địa bàn xã đời sống

của đại bộ phận nhân dân dần ổn định, tình trạng di dân tự do không còn tái diễn. Để có được kết quả đó là do cán bộ xã thường xuyên đến tận các xóm tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện định canh, định cư ổn định cuộc sống, cùng với đó là chủ trương, đường lối phát triển kinh tế của Đảng ủy xã ngày càng phù hợp, đúng hướng làm cho đời sống của người dân dần được nâng lên, đồng bào Tân Sơn nhận thức được đầy đủ hơn về tác động tiêu cực của việc di cư tự do tới đời sống. Đảng ủy, chính quyền địa phương tập trung chỉ đạo, ưu tiên các chương trình, dự án trong đó bao gồm dự án định canh, định cư để tạo điều kiện cho đồng bào địa phương sản xuất, phát triển kinh tế hộ gia đình, xóa đói, giảm nghèo.

Trong nhiệm kì, Đảng ủy tập trung lãnh đạo, chỉ đạo công tác xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân, đảm bảo an ninh chính trị, an toàn xã hội trên địa bàn. Lực lượng dân quân tự vệ, dự bị động viên được củng cố, nâng cao chất lượng, biên chế lực lượng dân quân tự vệ đạt 2,46% so với dân số toàn xã. Công tác trực chỉ huy, rà soát, bổ sung và luyện tập các phương án chiến đấu tại chỗ, chiến đấu phòng không, phòng chống thiên tai, cháy nổ được đảm bảo. Trong đợt diễn tập ZT13, tháng 11/2013, xã Tân Sơn được cấp trên đánh giá hoàn thành tốt nhiệm vụ. Đảng bộ xã quan tâm, xây dựng và củng

cố lực lượng công an xã gắn với việc thực hiện cuộc vận động Công an nhân dân “Vì nước quên thân vì dân phục vụ”. Ban Công an xã đã kịp thời phối hợp với các ngành chức năng cấp trên giải quyết các vụ việc liên quan đến an ninh trật tự như trường hợp vi phạm về khai thác lâm sản trái phép, cố ý gây thương tích; giữ ổn định các điểm xảy ra mâu thuẫn, tranh chấp.

Hàng năm, công tác tư pháp đều được triển khai thực hiện có hiệu quả. Xã chủ động phối hợp với các ban ngành, đoàn thể, tổ chức phổ biến giáo dục pháp luật cho nhân dân. Trong giai đoạn (2010 - 2015), xã Tân Sơn đã tổ chức 60 buổi tuyên truyền về pháp luật; giải quyết khiếu nại tố cáo, hòa giải 59 vụ việc về tranh chấp đất đai, hôn nhân và gia đình, trộm cắp, các vụ việc dân sự, đơn đề nghị, khiếu nại tố cáo. An ninh trật tự được giữ vững, tạo điều kiện thuận lợi để cán bộ, nhân dân địa phương thực hiện những nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội.

Ban Chấp hành Đảng bộ xã tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, nâng cao hiệu quả hoạt động của bộ máy chính quyền và các tổ chức đoàn thể trong hệ thống chính trị. Với mục đích giáo dục ý thức chính trị cho cán bộ, đảng viên, nâng cao hiệu quả hoạt động và thống nhất trong hành động, Đảng ủy chỉ đạo tổ chức cho cán bộ, đảng viên học tập, quán triệt thực hiện Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã

khóa VIII, nhiệm kì (2010 - 2015), Nghị quyết đại hội Đảng bộ huyện Chợ Mới lần thứ IV và kết luận của Hội nghị lần thứ 3 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI); Nghị quyết Hội nghị TW4 (khóa XI) về “Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay”.

Dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, công tác triển khai thực hiện Chỉ thị số 03-CT/TW, ngày 24/5/2011 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh tiếp tục được chú trọng. Kết quả, xã đã tổ chức cho 95% cán bộ, đảng viên học tập, góp phần nâng cao nhận thức, ý thức tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong toàn xã.

Công tác phát triển, củng cố tổ chức Đảng luôn được Đảng ủy quan tâm chỉ đạo. Năm 2012, Đảng bộ xã Tân Sơn tiến hành tách chi bộ sinh hoạt ghép Khuổi Đeng 1 - Phja Rạ để thành lập Chi bộ Phja Rạ, nâng tổng số chi bộ trực thuộc lên 8 chi bộ. Số lượng đảng viên trong toàn Đảng bộ tăng dần qua các năm và đến cuối nhiệm kì Đảng bộ xã Tân Sơn có tổng số đảng viên là 100 đồng chí. Nhằm sắp xếp đội ngũ quản lý một cách phù hợp, đem lại hiệu quả công việc, trong nhiệm kì Ban Chấp hành Đảng bộ xã khóa VIII đã triển khai nghiêm túc công tác luân chuyển cán bộ từ cán bộ chuyên môn sang giữ chức cán bộ lãnh đạo là 5 đồng chí và 1 cán bộ lãnh đạo chuyển sang giữ chức cán bộ chuyên

môn. Đảng ủy đã cử được 5 cán bộ tham gia lớp trung cấp lý luận chính trị và đại học tại chức, góp phần nâng cao trình độ, năng lực chuyên môn của đội ngũ cán bộ.

Ban Chấp hành Đảng bộ xã tiến hành xây dựng kế hoạch kiểm tra hằng năm và thực hiện có hiệu quả các cuộc kiểm tra, giám sát. Trong 5 năm, Đảng ủy phối hợp với Ủy ban Kiểm tra Đảng đã kiểm tra, giám sát 12 đảng viên và Bí thư các chi bộ trực thuộc. Ủy ban kiểm tra Đảng đã tham mưu cho cấp ủy thi hành kỷ luật 3 đảng viên. Chất lượng tổ chức đảng và đảng viên trong Đảng bộ xã được thể hiện ở kết quả phân loại, đánh giá chất lượng tổ chức cơ sở Đảng và đảng viên. Tính đến năm 2014, Đảng bộ xã Tân Sơn có 2 chi bộ đạt trong sạch vững mạnh; 5 chi bộ hoàn thành tốt nhiệm vụ, 1 chi bộ hoàn thành nhiệm vụ; trên 80% đảng viên được xếp loại hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Hội đồng Nhân dân xã tiếp tục thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ theo luật định. Công tác tổ chức lấy phiếu tín nhiệm đối với các chức danh do đại biểu Hội đồng Nhân dân bầu đều đạt tín nhiệm và tín nhiệm cao. Ngoài ra, Hội đồng Nhân dân xã triển khai lấy ý kiến nhận xét của cử tri đối với từng đại biểu Hội đồng Nhân dân xã để mỗi đại biểu nâng cao tinh thần, trách nhiệm và hoạt động ngày càng có hiệu quả hơn.

Ủy ban Nhân dân xã tập trung chỉ đạo công tác cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế “một cửa”, hoạt động của bộ phận tiếp nhận và trả kết quả phục vụ có hiệu quả, tiến hành công khai niêm yết thủ tục hành chính thuộc thẩm quyền giải quyết và phạm vi quản lý được cấp tại phòng giao dịch “một cửa”. Trong nhiệm kì, Ủy ban Nhân dân xã tiếp tục thực hiện tốt công tác quản lý Nhà nước trên tất cả các lĩnh vực, bám sát tình hình thực tiễn của địa phương để xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và điều hành các ban ngành, các thôn, xóm thực hiện tốt các nhiệm vụ; tổ chức thực hiện nghiêm túc Nghị quyết số 11/NQ-CP về kiềm chế lạm phát ổn định kinh tế vĩ mô, đảm bảo an sinh xã hội của chính phủ.

Mặt trận Tổ quốc xã phối hợp với các đoàn thể quần chúng tích cực phát động các phong trào đến cán bộ, hội viên, duy trì tốt hoạt động giúp đỡ nhau phát triển kinh tế, vận động hội viên, đoàn viên tham gia lớp tập huấn kĩ thuật sản xuất; tổ chức tốt ngày hội đại đoàn kết dân tộc, ngày vì người nghèo; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, tập huấn các chương trình chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em, tham gia tín chấp vốn vay ngân hàng.

Trong nhiệm kì (2010 - 2015), xã Tân Sơn tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW, ngày 02/7/2008 của

Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa X “Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa”. Trên cơ sở Nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Đảng ủy xã Tân Sơn nhận thức được sâu sắc vấn đề phát huy sức trẻ, sự sáng tạo của thanh niên trong việc thực hiện sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở địa phương, do đó công tác lãnh đạo của Đảng đối với thanh niên ngày càng được tăng cường. Các phong trào “học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, Thanh niên “xung kích lao động sáng tạo, phát triển kinh tế - xã hội” được Đoàn thanh niên xã tích cực triển khai thực hiện nhiều sáng kiến thiết thực nhằm phục vụ sản xuất kinh doanh, xây dựng quê hương; Đoàn Thanh niên xã đã xây dựng được một công trình thanh niên tại thôn Khuổi Đeng 1. Đoàn Thanh niên xã liên tục được xếp loại hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ công tác Đoàn và phong trào Thanh niên trong các năm 2011, 2012.

Sự hoạt động tích cực của Mặt trận Tổ quốc xã và các đoàn thể quần chúng góp phần quan trọng trong vận động cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân tham gia các phong trào, thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị - xã hội, an ninh quốc phòng của địa phương.

Sau 5 năm thực hiện Nghị quyết đại hội Đảng bộ khóa VIII, nhiệm kỳ (2010 - 2015), tình hình mọi mặt địa

phương có nhiều chuyển biến tích cực: kinh tế tiếp tục phát triển, đời sống nhân dân được cải thiện dần về vật chất và tinh thần, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được đảm bảo; công tác xây dựng Đảng, hệ thống chính trị ngày càng đổi mới.

Trước những thắng lợi đạt được trong nhiệm kỳ (2010 - 2015), được sự đồng ý của Huyện ủy Chợ Mới, tháng 6/2015, đại hội Đảng bộ xã Tân Sơn khóa IX, nhiệm kỳ (2015 - 2020) được tổ chức. Đại hội đánh giá kết quả lãnh đạo của Đảng bộ trong việc thực hiện Nghị quyết đại hội Đảng bộ khóa VIII; đề ra mục tiêu, phương hướng, giải pháp nhiệm kỳ (2015 - 2020).

Đại hội tiếp tục khẳng định mục tiêu chung trong nhiệm kỳ (2015 - 2020) là phát huy nội lực, tranh thủ sự đầu tư của các cơ quan, doanh nghiệp, ban ngành quyết tâm xây dựng xã Tân Sơn phát triển bền vững. Để thực hiện mục tiêu đó, Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã khóa IX đã nêu ra các chỉ tiêu cụ thể: cơ cấu kinh tế là nông - lâm nghiệp, dịch vụ, tiểu thủ công nghiệp, trong đó nông lâm nghiệp chiếm 80%, dịch vụ chiếm 15%, tiểu thủ công nghiệp chiếm 5%; tổng sản lượng lương thực có hạt là 732 tấn, bình quân lương thực đầu người đạt 500kg/người/năm (đảm bảo an ninh lương thực); thu nhập bình quân đầu người là đạt 16 triệu đồng/người/năm (2020); phấn đấu đến năm 2020 tỉ lệ hộ

nghèo trong toàn xã giảm xuống dưới 20%; đạt 11/19 tiêu chí về xây dựng nông thôn mới (hàng năm phấn đấu đạt 1 tiêu chí); có 3 thôn đạt tiêu chuẩn làng văn hóa, 100% thôn đạt khu dân cư văn hóa; 85% số hộ đạt danh hiệu gia đình văn hóa; hàng năm có 90% đảng viên và tổ chức Đảng xếp loại hoàn thành tốt nhiệm vụ trở lên. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Sơn nhiệm kỳ (2015 - 2020) gồm có 11 đồng chí. Đồng chí Bàn Kim Thanh tiếp tục được tín nhiệm bầu giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy xã.

Trên cơ sở phương hướng, mục tiêu nhiệm vụ được đề ra trong Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã Tân Sơn khóa IX, dưới sự lãnh đạo, điều hành của Đảng bộ và chính quyền địa phương, đến giữa nhiệm kỳ (2015 - 2018), kinh tế - xã hội của xã đã có những chuyển biến tích cực.

Về nông nghiệp, xã Tân Sơn đẩy mạnh chỉ đạo, tổ chức, vận động nhân dân chuyển đổi cơ cấu giống cây trồng, vật nuôi; áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật để tăng năng suất, sản lượng cây trồng, phát triển chăn nuôi gia súc, gia cầm. Đến giữa nhiệm kỳ, tình hình sản xuất nông nghiệp đạt kết quả khá. Tổng sản lượng lương thực có hạt là 600 tấn đạt 82% so với Nghị quyết Đại hội khóa IX đề ra (732 tấn); bình quân lương thực đầu người đạt 350kg/người/năm đạt 70% so với chỉ tiêu Nghị quyết phấn đấu đến năm 2020 là 500 kg/người/năm. Diện tích và sản lượng các cây hoa màu

như ngô, đậu tương, lạc, khoai môn, khoai lang đều đạt chỉ tiêu hằng năm được giao. Xã tiếp tục đẩy mạnh phát triển sản xuất các cây trồng chủ lực như gừng, dong riềng, bí xanh. Tính đến năm 2017, diện tích trồng gừng của Tân Sơn đạt 70 ha, vượt 20 ha so với chỉ tiêu Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã khóa IX đề ra. Bình quân thu nhập đầu người đạt 13 triệu đồng/người/năm đạt 81,25% so với Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã đề ra đến năm 2020 là 16 triệu đồng/người/năm.

Hướng chỉ đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kỳ (2015 - 2020) là tiếp tục khai thác tiềm năng, lợi thế đất lâm nghiệp để phát triển trồng rừng. Trong nửa đầu nhiệm kỳ, công tác khoanh nuôi, bảo vệ rừng, khai thác và phòng chống cháy rừng được Đảng bộ xã quan tâm chỉ đạo thường xuyên. Hoạt động chỉ đạo cam kết, giao khoán, khoanh nuôi bảo vệ rừng ngày càng đạt hiệu quả. Hằng năm, xã phát động phong trào trồng cây, phấn đấu hoàn thành các chỉ tiêu trồng rừng bao gồm rừng tập trung và phân tán, trồng cây ăn quả có giá trị kinh tế cao, cây nguyên liệu cho công nghiệp và chế biến. Đến năm 2017, trồng rừng mới đạt 20 ha vượt chỉ tiêu kế hoạch đại hội Đảng bộ khóa IX đề ra là 33,3%; trồng mới các loại cây ăn quả như cam, quýt, hồng không hạt đạt mỗi năm 3 ha (chiếm 60% chỉ tiêu của đại hội Đảng bộ đề ra là 5 ha). Cây trúc tiếp tục được Đảng bộ

xã Tân Sơn xác định là cây trồng mũi nhọn trong phát triển kinh tế đồi rừng, góp phần nâng cao thu nhập cho người dân địa phương. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo việc khai thác và bảo vệ tài nguyên thiên nhiên đảm bảo hợp lý và hiệu quả, số vụ vi phạm khai thác tài nguyên rừng trái phép giảm, trong năm 2016 có 2 vụ vi phạm; đến năm 2017, có 1 vụ và đến 6 tháng đầu năm 2018 không có vụ việc nào xảy ra trên địa bàn xã.

Hoạt động chăn nuôi gia súc, gia cầm, thủy sản đạt được những kết quả nhất định. Tổng đàn trâu, bò là 157 con đạt 67,1% (Nghị quyết đề ra tổng đàn trâu, bò đạt 234 con); đàn lợn là 341 con đạt thấp so với chỉ tiêu Nghị quyết đề ra là 900 con; đàn gia cầm đạt khá (đạt 70% so chỉ tiêu Nghị quyết); khai thác tốt diện tích nuôi trồng thủy sản với 4 ha đạt 100% chỉ tiêu Nghị quyết.

Các lĩnh vực công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ có nhiều chuyển biến tốt. Hoạt động thủ công nghiệp chủ yếu tập trung về nấu rượu ngô truyền thống tại các hộ gia đình, đến năm 2018 có 30 hộ nấu rượu ngô truyền thống, 05 hộ làm đậu; hoạt động dịch vụ chủ yếu tập trung vào lĩnh vực bán lẻ hàng thiết yếu, dịch vụ vận tải. Đến nay, doanh nghiệp tư nhân thu mua và chế biến lâm sản, cơ sở chế biến dong riêng tại thôn Bản Lù tiếp tục duy trì hoạt

động có hiệu quả và xã phát triển thêm 3 hộ buôn bán lẻ, nâng tổng số hộ buôn bán lẻ trên địa bàn xã lên 11 hộ.

Nhìn chung, cơ cấu kinh tế của xã có xu hướng tăng dần tỷ trọng tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ, giảm tỉ trọng ngành nông, lâm nghiệp. Đến giữa nhiệm kì, nông, lâm nghiệp chiếm 75% giảm 5% so với nghị quyết đề ra là 80%; Dịch vụ chiếm 17% tăng 2% so với nghị quyết đề ra là 15%; Tiểu thủ công nghiệp chiếm 8% tăng 3% so với nghị quyết đề ra là 5%.

Quán triệt sự chỉ đạo của các cấp về thực hiện Đề án "Mỗi xã, phường một sản phẩm" (OCOP) với mục đích tạo ra sản phẩm hàng hóa có tính đặc trưng, mang lợi thế của từng vùng, địa phương để phát triển nông nghiệp, nông thôn gắn với mục tiêu cơ cấu lại sản xuất nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới, góp phần phát triển kinh tế theo hướng nội sinh, nâng cao thu nhập, đời sống của nhân dân, Đảng bộ xã Tân Sơn dựa vào đặc điểm điều kiện địa phương, để chỉ đạo nhân dân đẩy mạnh sản xuất, lựa chọn những sản phẩm hàng hóa đặc trưng của địa phương, thúc đẩy kinh tế phát triển.

Trong nửa đầu nhiệm kì, dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy xã, các công trình kết cấu hạ tầng thiết yếu tiếp tục được đầu tư xây dựng, sửa chữa và nâng cấp. Nhờ làm tốt công tác tuyên truyền, vận động đã tạo ra sự đồng thuận trong

nhân dân, người dân Tân Sơn đã nhận thức rõ hơn vai trò trách nhiệm của mình trong công cuộc xây dựng nông thôn mới. Nhiều hộ dân đã tự nguyện hiến đất để mở rộng đường thôn, xóm, đóng góp ngày công, quỹ để xây dựng các công trình về cơ sở hạ tầng. Đến năm 2017, xã đã chỉ đạo tiến hành bê tông hóa được tuyến đường liên thôn Khuổi Đeng 1 và Khuổi Đeng 2; nâng cấp tuyến đường Bản Lù, Nà Khu; sửa chữa đập thủy lợi Nà Tôm (thôn Bản Lù), sửa chữa Trạm Y tế xã. Bằng nguồn vốn huy động trong nhân dân, xã Tân Sơn đã nâng cấp sân chơi Trường Mầm non, sân chơi thể thao Trường Tiểu học và Trung học cơ sở.

Môi trường nông thôn tiếp tục được đảm bảo, các công trình xây dựng nông thôn mới đều chấp hành tốt về bảo vệ tài nguyên, môi trường. Công tác vệ sinh nông thôn đạt khá, có 85% tổng số hộ có nhà tiêu hợp vệ sinh, 93% số hộ được sử dụng nước sạch hợp vệ sinh. Thực hiện tốt công tác quản lý đất đai theo quy định của pháp luật, hằng năm xây dựng và thực hiện kế hoạch cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quan tâm giải quyết dứt điểm các vụ tranh chấp đất đai trong nhân dân. Đến năm 2017, xã Tân Sơn đã hoàn thành được 7/19 tiêu chí nông thôn mới. Trong thời gian còn lại của nhiệm kì, Đảng ủy xã Tân Sơn tiếp tục chỉ đạo nhân dân phấn đấu duy trì những tiêu chí đạt được và hoàn thành thêm các tiêu chí về xây dựng nông thôn mới.

Xóa đói, giảm nghèo cho người dân là một trong những nội dung quan trọng luôn được Đảng bộ xã Tân Sơn quan tâm chỉ đạo. Trên cơ sở đặc điểm tình hình kinh tế - xã hội, dân cư ở Tân Sơn, song song với hoạt động chỉ đạo phát triển kinh tế, tạo công ăn việc làm tăng thêm thu nhập cho người dân là công tác định canh, định cư, ổn định đời sống cho đồng bào các dân tộc ở Tân Sơn. Xã đã phát triển được 2 hợp tác xã, tính đến 6 tháng đầu năm 2018 doanh thu đạt 30 triệu đồng, tạo việc làm cho nhiều hộ dân trên địa bàn xã. Dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy và sự điều hành của chính quyền địa phương, với các biện pháp cụ thể, thiết thực, cho đến giữa nhiệm kỳ, tình trạng di dân tự do không còn tái diễn, người dân ổn định cuộc sống, yên tâm đầu tư sản xuất, phát triển kinh tế. Tỷ lệ hộ nghèo có giảm (hàng năm tỉ lệ hộ nghèo giảm 2%). Tuy nhiên, công tác xóa đói, giảm nghèo còn gặp nhiều khó khăn, do tác động thiên tai, bệnh tật và khả năng tích lũy kinh tế của từng hộ gia đình nên kết quả giảm nghèo chưa được vững chắc và đây là khó khăn chung của nhiều địa phương trong công tác xóa đói, giảm nghèo hiện nay.

Về giáo dục, trong nửa đầu nhiệm kỳ (2015 - 2020), có sự chuyển biến tích cực. Trường học được nâng cấp, đội ngũ giáo viên chú trọng hơn trong đổi mới phương pháp dạy và học để nâng cao chất lượng. Tỷ lệ huy động trẻ 6 tuổi

vào lớp 1; trẻ mẫu giáo, trẻ mẫu giáo 5 tuổi đạt 100% chỉ tiêu Nghị quyết Đại hội đề ra. Công tác tuyển sinh đầu vào bậc Tiểu học và Trung học cơ sở đều đạt 100%, duy trì tỷ số đạt 98%. Đảng ủy tiếp tục chỉ đạo nâng cao kết quả phổ cập giáo dục trung học cơ sở và phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ 5 tuổi. Trung tâm học tập cộng đồng xã duy trì hoạt động thường xuyên và có hiệu quả.

Công tác chăm sóc sức khỏe cho nhân dân được thực hiện đúng quy trình, có hiệu quả, tạo điều kiện cho mọi người dân được tiếp cận và thụ hưởng các dịch vụ y tế ngày càng tốt hơn. Trạm Y tế xã được quan tâm đầu tư nâng cấp, thực hiện tốt việc thăm khám và chữa bệnh ban đầu cho nhân dân. Các chương trình quốc gia về y tế, tỉ lệ trẻ em dưới một tuổi được tiêm chủng đầy đủ hằng năm đạt 100% vượt chỉ tiêu Nghị quyết Đại hội đề ra. Xã tiếp tục hoàn thành các tiêu chí để xã đạt chuẩn quốc gia về y tế đến năm 2020. Công tác phòng, chống dịch bệnh, tuyên truyền, kiểm tra giám sát vệ sinh an toàn thực phẩm được Đảng bộ xã quan tâm chỉ đạo thường xuyên. Hằng năm, trên địa bàn xã không xảy ra dịch bệnh, các vụ vi phạm về vệ sinh an toàn thực phẩm. Công tác dân số - kế hoạch hóa gia đình được đẩy mạnh, số vợ chồng sinh con thứ ba trở lên ngày càng giảm. Xã tiến hành tổ chức các chiến dịch truyền thông về dân số và chăm sóc sức khỏe sinh sản ngày càng hiệu quả, chất

lượng, tỉ lệ tăng dân số tự nhiên 1%, giảm tỷ suất sinh thô hằng năm 0,3‰.

Các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao tiếp tục được củng cố và phát triển, góp phần nâng cao đời sống tinh thần cho nhân dân, mang lại hiệu quả trong lao động. Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” ngày càng thu hút đông đảo quần chúng nhân dân tham gia. Toàn xã có hai thôn đạt tiêu chí thôn văn hóa (đạt 66,7% so với Nghị quyết Đại hội đề ra); 100% đơn vị đạt đơn vị văn hóa. Xã tiếp tục duy trì mỗi thôn có một đội bóng chuyền, một đội văn nghệ, hai thôn có câu lạc bộ bóng chuyền.

Để đảm bảo ổn định xã hội cho nhân dân yên tâm sản xuất, công tác an ninh trật tự an toàn xã hội trên địa bàn xã luôn được Đảng ủy quan tâm chỉ đạo thực hiện. Xã chú trọng hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật nhằm nâng cao nhận thức, hiểu biết về pháp luật và ý thức chấp hành pháp luật trong nhân dân. Xã Tân Sơn cũng đặt ra mục tiêu phấn đấu xây dựng xã đạt chuẩn tiếp cận về pháp luật. Ban Công an xã nắm vững tình hình an ninh trật tự trên địa bàn, tổ chức tuần tra, kiểm tra trong các dịp lễ tết hằng năm, những sự kiện quan trọng của địa phương để kịp thời xử lý các vụ việc có thể xảy ra. Công tác quản lý lực lượng dự bị động viên, dân quân tự vệ được thực hiện tốt, đảm

bảo sẵn sàng chiến đấu, phòng cháy chữa cháy rừng, phòng chống lũ quét. Trong giai đoạn (2015 - 2018), xã đảm bảo công tác khám, tuyển nghĩa vụ quân sự và lên đường nhập ngũ đạt 100% chỉ tiêu được giao. Trong nửa đầu nhiệm kỳ qua, được sự quan tâm của Đảng ủy, xã đã ứng dụng phần mềm hồ sơ trong công tác tư pháp hộ tịch. Nhờ đó, công tác đăng kí và quản lý hộ tịch trên địa bàn xã được nâng cao về chất lượng, đáp ứng nhu cầu của người dân, góp phần tích cực vào hoạt động quản lý Nhà nước về quản lý hộ tịch.

Đảng bộ xã Tân Sơn luôn chú trọng nhiệm vụ xây dựng Đảng cả về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đổi mới phương thức hoạt động. Đảng ủy chỉ đạo tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh gắn với thực hiện Hội nghị Trung ương 4 (khóa XII). Qua đó, mỗi cán bộ, đảng viên đều nâng cao ý thức rèn luyện, giữ gìn phẩm chất, đạo đức, lối sống trong sạch lành mạnh, tích cực học tập nâng cao năng lực công tác, chấp hành nghiêm túc các quy định của Đảng và pháp luật của Nhà nước. Các chỉ thị, nghị quyết của Đảng ủy các cấp luôn được phổ biến, quán triệt sâu rộng trong toàn Đảng bộ, cán bộ, đảng viên nắm rõ các chủ trương, chính sách, vận dụng vào tình hình thực tiễn của địa phương để thực hiện có hiệu quả.

Đảng ủy lãnh đạo các chi bộ trực thuộc coi trọng công tác kiện toàn Ban Chi ủy, chi bộ theo đúng Điều lệ Đảng,

phối hợp chỉ đạo tốt các hoạt động ở thôn bản. Hằng năm, Đảng ủy cử cán bộ đi đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, lí luận chính trị. Trong nửa đầu nhiệm kì, Đảng bộ xã Tân Sơn thành lập thêm một chi bộ là Chi bộ Trường Mầm non, kết nạp được thêm 18 đảng viên mới, nâng tổng số đảng viên toàn Đảng bộ lên 118 đồng chí và 9 chi bộ trực thuộc.

Đổi mới phương thức lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng tiếp tục được Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kì (2015 - 2020) quan tâm. Đảng ủy phân công cấp ủy viên phụ trách trên từng lĩnh vực, đoàn thể và các chi bộ trực thuộc; hội ý Ban Thường vụ kịp thời, họp Ban Chấp hành định kì và đột xuất. Trong chỉ đạo điều hành luôn quán triệt tinh thần nghiêm túc, ý thức chấp hành kỉ luật và tuân thủ nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách, gắn trách nhiệm, hiệu quả công việc cụ thể đối với mỗi cán bộ, đảng viên. Các cấp ủy viên phụ trách chi bộ luôn nhiệt tình, thường xuyên dự sinh hoạt chi bộ, nắm bắt tình hình địa bàn và kịp thời hỗ trợ các chi bộ giải quyết những khó khăn trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

Hằng năm, Hội đồng Nhân dân xây dựng, ban hành các nghị quyết về kinh tế - xã hội, an ninh - quốc phòng; giám sát đối với các cơ sở trong việc thực hiện những chỉ tiêu, kế hoạch đề ra. Hội đồng Nhân dân xã thường xuyên tiến hành

kiểm tra, giải quyết các ý kiến kiến nghị của cử tri; tổ chức tốt nhiều cuộc họp tiếp xúc cử tri và tổ chức thành công các kì họp Hội đồng Nhân dân theo luật định.

Trong nửa đầu nhiệm kì, dưới sự điều hành của Ủy ban Nhân dân xã do đồng chí Bàn Tân Khách làm Chủ tịch (2016 - 2021), công tác cải cách hành chính được thực hiện có hiệu quả. Ủy ban Nhân dân xã ban hành các kế hoạch về rà soát quy định, thủ tục hành chính và cải cách hành chính; kiểm tra ban hành kịp thời văn bản quy phạm pháp luật, cải cách thủ tục hành chính; thực hiện tốt công tác kiểm soát thủ tục hành chính, trả kết quả đúng quy định theo cơ chế một cửa, một cửa liên thông. Đặc biệt, trong những năm 2015 - 2018, xã tiếp tục chú trọng chỉ đạo công tác hiện đại hóa nền hành chính bằng việc ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý hành chính, giúp cho việc xử lý thông tin nhanh, chính xác và đầy đủ hơn, đáp ứng nhu cầu của người dân và tổ chức. Xã Tân Sơn là một trong những đơn vị được xếp loại khá về sử dụng phần mềm quản lý văn bản và hồ sơ công việc. Quy chế dân chủ cơ sở và tổ chức bầu trưởng thôn được thực hiện theo đúng quy định, có hiệu quả.

Mặt trận Tổ quốc kết hợp với các tổ chức đoàn thể quần chúng của xã luôn bám sát nhiệm vụ chính trị ở địa phương, tuyên truyền, vận động sâu rộng đến mọi tầng lớp

nhân dân. Thông qua những giải pháp cụ thể, phù hợp, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc xã Tân Sơn thường xuyên tuyên truyền, vận động, hướng dẫn bà con tại các thôn, xóm trên địa bàn xã thực hiện cuộc vận động xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư gắn với chương trình xây dựng nông thôn mới; tổ chức ngày hội “Đại đoàn kết” hằng năm và biểu dương kịp thời đối với những cá nhân, hộ gia đình tiêu biểu. Nhờ đó, khối đại đoàn kết thống nhất toàn dân ngày càng được củng cố, sức mạnh đoàn kết của nhân dân góp phần tích cực trong thực hiện những nhiệm vụ kinh tế, xã hội, an ninh quốc phòng ở địa phương, tương trợ, giúp đỡ nhau trong cuộc sống, phát huy truyền thống “uống nước nhớ nguồn”, “đền ơn đáp nghĩa”.

Để thúc đẩy sản xuất phát triển, nâng cao đời sống cho nhân dân, công tác tín chấp với Ngân hàng và chi nhánh vật tư nông nghiệp cho hội viên vay vốn thường xuyên được Hội Nông dân xã quan tâm thực hiện có hiệu quả. Hội xây dựng kế hoạch phối hợp với cán bộ khuyến nông, khuyến lâm mở lớp tập huấn khoa học kỹ thuật cho hội viên. Phong trào nông dân thi đua sản xuất, kinh doanh giỏi, đoàn kết giúp nhau làm giàu; tham gia xây dựng hạ tầng nông thôn được thực hiện tốt. Đặc biệt, Tân Sơn là đơn vị điển hình của huyện Chợ Mới trong việc thực hiện mô hình “sạch nhà tốt ruộng”. Để có được kết quả đó, dưới sự chỉ đạo của Đảng

ủy và chính quyền địa phương, Hội Nông dân đã tích cực triển khai các nội dung của mô hình đến toàn thể cán bộ, hội viên, nông dân trên địa bàn xã; tổ chức cho hội viên đăng ký thi đua thực hiện mô hình gắn với các phong trào thi đua của Hội với 100% hộ hội viên đăng ký tham gia. Đồng thời, Hội tăng cường hướng dẫn, tổ chức cho hội viên sắp xếp lại nhà cửa, cải tạo vườn tạp, khu chăn nuôi, xây dựng các công trình vệ sinh, lò đốt rác; vận động các gia đình hội viên tu sửa đường nội thôn, khai thông cống rãnh, phát quang bụi rậm và vệ sinh đồng ruộng. Hội Nông dân xã đề ra quy định, ngày 23 hằng tháng các Chi hội trong toàn xã đồng loạt tổ chức tổng vệ sinh như quét dọn đường làng, cắt cỏ, phát quang bụi rậm, thu gom bao bì đựng thuốc bảo vệ thực vật. Hội thường xuyên tuyên truyền, vận động hội viên, nông dân thực hiện các dự án hỗ trợ sản xuất, áp dụng biện pháp thân thiện với môi trường như xây dựng mô hình ủ phân vi sinh từ phế thải nông nghiệp, sử dụng phân xanh; sản xuất rau an toàn, chăn nuôi an toàn dịch bệnh. Nhờ đó, từ một mô hình điểm “Sạch nhà, tốt ruộng” tại Chi hội Nông dân thôn Bản Lù, đến nay Hội Nông dân xã Tân Sơn đã nhân rộng thành 5 mô hình tại 5 thôn Năm Đất, Nà Khu, Phja Ra, Khuổi Deng 1 và Khuổi Deng 2. Với những kết quả đạt được góp phần nâng cao đời sống vật chất và tinh thần nhân dân,

tạo cơ sở để xã Tân Sơn phấn đấu thực hiện mục tiêu hoàn thành tiêu chí môi trường trong xây dựng nông thôn mới.

Hội Phụ nữ xã tổ chức cho các hội viên thực hiện có hiệu quả phong trào “làm theo bác, thực hành tiết kiệm, giúp nhau giảm nghèo bền vững” bằng các hình thức cụ thể như tiết kiệm trong ma chay, cưới hỏi, chi tiêu gia đình... Năm 2016, có 2 thôn trên địa bàn xã đã xây dựng mô hình “ống tiền tiết kiệm” với quỹ là 6.000.000 đồng cho các hội viên vay không tính lãi. Tiếp tục đẩy mạnh cuộc vận động xây dựng “gia đình 5 không, 3 sạch” (“5 không” là không đói nghèo, không vi phạm pháp luật và mắc tệ nạn xã hội, không có bạo lực gia đình, không sinh con thứ ba trở lên, không có trẻ suy dinh dưỡng và bỏ học; “3 sạch” là sạch nhà - sạch bếp - sạch ngõ) do Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam phát động gắn với chương trình xây dựng nông thôn mới.

Qua nửa nhiệm kì thực hiện Nghị quyết đại hội Đảng bộ xã Tân Sơn khóa IX và Nghị quyết đại hội Đảng bộ huyện Chợ Mới khóa V, dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy xã, nhiều chỉ tiêu đã gần đạt, một số chỉ tiêu vượt kế hoạch Nghị quyết Đại hội khóa IX đề ra. Những kết quả đó khẳng định sự lãnh đạo, chỉ đạo phù hợp và sát thực với tình hình địa phương của Ban Thường vụ, Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Sơn nhiệm kì (2015 - 2020), tạo ra những tiền đề quan trọng về

cả vật chất và tinh thần để xã tiếp tục hoàn thành các chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội của nhiệm kỳ (2015 - 2020) và phát triển mạnh mẽ hơn trong thời gian tới.

KẾT LUẬN

So với nhiều đơn vị trong toàn huyện Chợ Mới, xã Tân Sơn được thành lập khá muộn. Trước năm 1946, Tân Sơn lúc bấy giờ là một thôn thuộc xã Xuất Hóa, năm 1946 xã Phong Lưu thành lập, thôn Bản Lù được cắt về xã Phong Lưu. Đến năm 1953, trên cơ sở chia tách từ xã Phong Lưu, xã Tân Sơn ngày nay mới được hình thành với tư cách là đơn vị hành chính cấp xã, có tên gọi là Độc Lập. Năm 1964, theo Quyết định của Bộ Nội vụ, tên gọi Độc Lập được đổi thành Tân Sơn và địa danh này được dùng cho đến hiện nay. Mặc dù trải qua quá trình sáp nhập, chia tách với sự thay đổi về tên gọi và địa danh hành chính khác nhau, song vốn có truyền thống cần cù, sáng tạo, tinh thần đoàn kết, yêu nước, nhân dân Tân Sơn ngày nay đã luôn hăng hái tham gia đấu tranh chống mọi kẻ thù xâm lược, thực hiện các nhiệm vụ kinh tế - xã hội nhằm xây dựng quê hương. Từ năm 1930 đến năm 1959, xã Tân Sơn ngày nay chưa đủ điều kiện để thành lập Chi bộ Đảng trực tiếp lãnh đạo, nhưng với lòng trung thành với lý tưởng cách mạng của Đảng, cán bộ, nhân dân Tân Sơn ngày nay đã luôn phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc kiên quyết đấu tranh

giành được những thắng lợi to lớn trong công cuộc bảo vệ Tổ quốc và xây dựng quê hương.

Từ trong thực tiễn đấu tranh cách mạng, năm 1960, Chi bộ xã Độc Lập (xã Tân Sơn ngày nay) được thành lập, trở thành hạt nhân lãnh đạo của nhân dân địa phương. Sự ra đời của tổ chức Đảng đầu tiên ở xã Độc Lập đã đánh dấu bước ngoặt quan trọng, đưa phong trào cách mạng của địa phương tiến lên một bước mới. Dưới sự lãnh đạo của Chi bộ Đảng, trong 25 năm (1960 - 1985), cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Độc Lập, sau đó là xã Tân Sơn luôn phát huy thế mạnh của địa phương, quán triệt chủ trương của Đảng ủy các cấp, ra sức thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược: cách mạng dân tộc dân chủ ở miền Nam và cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc, vì mục tiêu chung là đấu tranh cho hòa bình, thống nhất nước nhà. Công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở địa phương đạt được một số thành tựu nhất định, góp phần cải thiện một bước đời sống nhân dân. Từ năm 1964, cán bộ, đảng viên và nhân dân Tân Sơn vừa sản xuất vừa chiến đấu và phục vụ chiến đấu, góp phần cùng cả nước đánh thắng giặc Mĩ xâm lược, giải phóng hoàn toàn đất nước và tiếp tục cùng cả nước thực hiện nhiệm vụ chiến lược xây dựng và bảo vệ Tổ quốc (1975 - 1985).

Trong quá trình lãnh đạo, với sự lớn mạnh về mọi mặt, năm 1986, được sự nhất trí của cấp trên, Chi bộ xã Tân

Sơn đã phát triển lên thành Đảng bộ xã Tân Sơn, đánh dấu bước ngoặt quan trọng trong lịch sử phát triển của Đảng bộ xã Tân Sơn nói riêng và địa phương nói chung. Sau khi được phát triển từ Chi bộ lên Đảng bộ cơ sở, Ban Chấp hành Đảng bộ xã Tân Sơn đã luôn nỗ lực vượt qua mọi khó khăn, lãnh đạo đồng bào các dân tộc ở địa phương tiến hành công cuộc đổi mới do đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI (năm 1986) đề ra. Kể từ khi thực hiện công cuộc đổi mới do Trung ương Đảng khởi xướng cho đến nay hơn 30 năm, diện mạo nông thôn ngày càng khởi sắc, người dân Tân Sơn ngày nay không còn đơn thuần khai thác ruộng, nương để sản xuất lúa, ngô mà được sự giúp đỡ của Đảng bộ cấp trên, sự định hướng, chỉ đạo trực tiếp của Đảng bộ xã, điều hành của chính quyền, trên cơ sở phát huy thế mạnh của địa phương, tiến hành phát triển các loại cây trồng chủ lực theo hướng hàng hóa, tăng nguồn thu nhập, vươn lên thoát nghèo. Đời sống vật chất và tinh thần của đại bộ phận nhân dân được nâng lên rõ rệt.

Trải qua chặng đường dài lịch sử gần 60 năm (1960 - 2018), Đảng bộ xã Tân Sơn đã rút ra được những bài học kinh nghiệm quý báu trong công tác lãnh đạo và chỉ đạo.

Thứ nhất: Thường xuyên coi trọng công tác xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức; không

ngừng nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức Đảng, chăm lo sự đoàn kết thống nhất trong Đảng bộ; nâng cao năng lực quản lí, điều hành của chính quyền, mặt trận và các đoàn thể chính trị xã hội ở địa phương.

Vai trò lãnh đạo của Đảng, năng lực quản lí, điều hành của chính quyền, mặt trận và các đoàn thể chính trị xã hội ở địa phương được khẳng định qua những thành tựu đạt được trong công cuộc xây dựng và phát triển địa phương, cũng như đóng góp của nhân dân Tân Sơn vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc qua các thời kì lịch sử.

Trong hoàn cảnh Tân Sơn là một trong những xã vùng sâu vùng xa của huyện Bạch Thông, sau này là huyện Chợ Mới, điều kiện tự nhiên khó khăn, thiếu đất sản xuất, địa hình hiểm trở, giao thông khó khăn, trình độ dân trí còn hạn chế, việc xây dựng tổ chức Đảng vững mạnh về mọi mặt, nâng cao năng lực quản lí, điều hành của chính quyền, mặt trận và các đoàn thể chính trị xã hội ở địa phương để lãnh đạo, điều hành và tổ chức nhân dân thực hiện các nhiệm vụ cách mạng ở địa phương là hết sức quan trọng.

Công tác bồi dưỡng chính trị, tư tưởng và chăm lo xây dựng đội ngũ đảng viên được Đảng bộ thực hiện thường xuyên dưới nhiều hình thức khác nhau. Do đó, mọi biểu hiện ngại khó, ngại khổ, dao động trong đội ngũ cán bộ, đảng viên, được kịp thời phê phán, khắc phục. Trái qua mọi khó khăn, gian khổ, nhất là trong thời kì tình hình thế giới

và trong nước có những diễn biến phức tạp, Chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô và Đông Âu sụp đổ, nước ta rơi vào khủng hoảng nghiêm trọng, song đội ngũ đảng viên trong toàn Chi bộ, Đảng bộ Tân Sơn vẫn kiên trung với lý tưởng cách mạng và con đường xã hội chủ nghĩa mà Đảng ta đã lựa chọn, lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân vượt qua khó khăn, thử thách thực hiện hoàn thành các nhiệm vụ chính trị ở địa phương.

Công tác kiểm tra, giám sát, tự phê bình và phê bình luôn được Đảng bộ chú trọng. Nhờ đó, những hiện tượng làm trái Điều lệ Đảng, làm sai nguyên tắc tổ chức của Đảng được chấn chỉnh, sức chiến đấu và sự thống nhất trong Đảng ngày càng được phát huy. Năng lực lãnh đạo, quản lý của Đảng bộ, chính quyền và các tổ chức đoàn thể chính trị đều được nâng lên, góp phần quan trọng vào quá trình phát triển kinh tế - xã hội, ổn định an ninh trật tự của địa phương.

Thứ hai: Quán triệt sâu sắc mọi chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước, vận dụng sáng tạo vào điều kiện cụ thể của địa phương

Trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo hơn 60 năm qua, Đảng bộ xã Tân Sơn trên cơ sở bám sát các chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước, chỉ thị, nghị quyết của Đảng bộ cấp trên, luôn có sự vận dụng sáng tạo, dân chủ vào tình hình thực tiễn của địa phương để đề ra các chỉ thị, nghị quyết cụ thể. Từ những chủ trương, đường lối của cấp ủy các

cấp, Đảng bộ xã Tân Sơn đã vận dụng sáng tạo vào điều kiện cụ thể của địa phương, xác định được hướng đi đúng, bước đi thích hợp với một xã vùng cao, đề ra các mục tiêu, nhiệm vụ cụ thể cho từng giai đoạn và có các giải pháp đột phá trong lãnh đạo nhân dân thực hiện. Nhờ sự vận dụng một cách sáng tạo trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng bộ xã qua các nhiệm kỳ đã góp phần quan trọng trong việc thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương.

Thứ ba: Phát huy sức mạnh đại đoàn kết dân tộc, tăng cường khai thác, phát huy tối đa nội lực, tranh thủ sự giúp đỡ, hỗ trợ từ các ngành, các cấp để xây dựng và phát triển quê hương.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy “Cách mạng là sự nghiệp của quần chúng chứ không phải là sự nghiệp của cá nhân anh hùng”. Thấm nhuần tư tưởng của Người, trong công tác lãnh đạo thực hiện các nhiệm vụ cách mạng ở địa phương, Đảng bộ xã Tân Sơn luôn chăm lo xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc. Mọi chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước, chỉ thị, nghị quyết của Đảng ủy các cấp đều được Đảng bộ chỉ đạo tuyên truyền, giáo dục, vận động nhân dân thực hiện thông qua các phong trào thi đua yêu nước. Từ đó, khơi dậy, phát huy tinh thần yêu nước, tính tập thể, tự giác, tích cực trong nhân dân tạo nên sức mạnh

to lớn góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu kinh tế - xã hội ở địa phương.

Bên cạnh đó, từ thực tiễn trong lãnh đạo, chỉ đạo Đảng bộ xã Tân Sơn rút ra bài học kinh nghiệm là luôn khai thác và phát huy nguồn lực sẵn có của địa phương gồm: nguồn lực tài nguyên thiên nhiên, nguồn lực con người trong mọi hoàn cảnh. Chú trọng phát huy tinh thần tự chủ, nỗ lực của mỗi cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân, đồng thời Đảng bộ xã tranh thủ sự giúp đỡ, hỗ trợ của Đảng và Nhà nước, của Tỉnh ủy và Huyện ủy và các ban ngành đoàn thể để tạo nên sức mạnh tổng hợp giúp Đảng bộ, nhân dân Tân Sơn xây dựng và phát triển quê hương.

Trên con đường xây dựng và phát triển quê hương của Đảng bộ và nhân dân Tân Sơn còn nhiều khó khăn, thử thách, song với những thành tựu đạt được và bài học kinh nghiệm rút ra trong hơn 60 năm qua, tạo nền tảng vững chắc để Đảng bộ xã Tân Sơn tiếp tục lãnh đạo nhân dân các dân tộc ở địa phương phấn đấu xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp hơn.

PHỤ LỤC

DANH SÁCH ĐẢNG ỦY, ỦY BAN NHÂN DÂN XÃ TÂN SƠN QUA CÁC THỜI KÌ

Xã Độc Lập (Tân Sơn)¹ thành lập năm 1953, khi mới thành lập bộ máy lãnh đạo xã được cấp trên chỉ định: đồng chí Triệu Kim Chương - Chủ tịch xã; đồng chí Bàn Sinh Nguyên - Phó Chủ tịch xã. Xã có một đảng viên duy nhất là đồng chí Triệu Kim Chương, sinh hoạt ghép với chi bộ xã Xuất Hóa.

Đầu năm 1960, Chi bộ xã Độc Lập được thành lập, trực thuộc Đảng bộ huyện Bạch Thông; Bí thư Chi bộ lâm thời là đồng chí Triệu Kim Chương.

Nhiệm kì 1957 - 1959 và nhiệm kì 1959 - 1961:

- Đồng chí Triệu Kim Chương	Chủ tịch xã;
- Đồng chí Triệu Tài Thanh	Phó Chủ tịch xã.

Nhiệm kì 1961 - 1963:

- Đồng chí Triệu Kim Quý	Bí thư Chi bộ;
- Đồng chí Triệu Tài Thanh	Chủ tịch xã;
- Đồng chí Bàn Sinh Nguyên	Phó Chủ tịch xã.

---

¹ Xã Tân Sơn trước năm 1953 là một thôn thuộc xã Phong Lưu, huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn.

Nhiệm kì 1963 - 1965 xã Độc Lập được đổi tên thành xã Tân Sơn¹.

- Đồng chí Triệu Kim Quý   Bí thư Chi bộ;
- Đồng chí Triệu Tài Thanh   Phó Bí thư; Chủ tịch xã;
- Đồng chí Triệu Kim Chương   Phó Chủ tịch xã.

Nhiệm kì 1965 - 1967:

- Đồng chí Triệu Kim Quý   Bí thư Chi bộ;
- Đồng chí Triệu Tài Thanh   Phó Bí thư; Chủ tịch xã;
- Đồng chí Bàn Sinh Văn   Phó Chủ tịch xã.

Nhiệm kì 1967 - 1969:

- Đồng chí Triệu Tài Thanh   Bí thư Chi bộ;
- Đồng chí Bàn Sinh Văn   Phó Bí thư; Chủ tịch xã;
- Đồng chí Trần Nho Nguyên   Phó Chủ tịch xã.

Nhiệm kì 1969 - 1971; 1971 - 1973; 1973 - 1975; 1975 - 1977:

- Đồng chí Triệu Tài Thanh   Bí thư Chi bộ;
- Đồng chí Trần Nho Nguyên   Phó Bí thư; Chủ tịch xã;
- Đồng chí Bàn Sinh Văn   Phó Bí thư; Phó Chủ tịch xã;
- Đồng chí Triệu Kim Báo   Phó Chủ tịch xã.

---

¹ Bộ Nội vụ, Quyết định, số 150-NV, về việc sửa đổi tên một số xã của tỉnh Bắc Kạn, Hà Nội, ngày 12/5/1964.

Nhiệm kì 1977 - 1979:

- Đồng chí Triệu Tài Thanh   Bí thư Chi bộ;
- Đồng chí Triệu Phúc Xuân   Chi ủy viên; Chủ tịch xã;
- Đồng chí Bàn Sinh Văn   Phó Chủ tịch xã.

Nhiệm kì 1979 - 1981; 1981 - 1983; 1983 - 1986:

- Đồng chí Trần Nho Nguyên   Bí thư Chi bộ;
- Đồng chí Triệu Phúc Xuân   Chủ tịch xã;
- Đồng chí Trần Văn Ngân   Phó Chủ tịch xã.

Nhiệm kì 8/1986 - 1988 Đảng ủy xã Tân Sơn được thành lập:

- Đồng chí Trần Nho Nguyên   Bí thư Đảng bộ;
- Đồng chí Triệu Phúc Xuân   Chủ tịch xã;
- Đồng chí Trần Văn Báo   Phó Chủ tịch xã.

Nhiệm kì 1988 - 1991:

- Đồng chí Triệu Phúc Xuân   Bí thư Đảng bộ;
- Đồng chí Bàn Hữu Bằng   Thường trực Đảng ủy;
- Đồng chí Triệu Phúc Long   ĐUV; Chủ tịch xã.

Nhiệm kì 1991 - 1996:

- Đồng chí Bàn Hữu Bằng   Bí thư Đảng bộ;
- Đồng chí Trần Đình Kim   Thường trực Đảng ủy;
- Đồng chí Bàn Kim Thanh   Phó Bí thư; Chủ tịch xã.

Nhiệm kì 1996 - 2000; 2000 - 2005:

- Đồng chí Bàn Hữu Bằng	Bí thư Đảng bộ;
- Đồng chí Triệu Phúc Vinh	Thường trực Đảng ủy;
- Đồng chí Bàn Kim Thanh	Phó Bí thư; Chủ tịch xã.

Nhiệm kì 2005 - 2010:

- Đồng chí Triệu Phúc Vinh	Bí thư Đảng bộ;
- Đồng chí Bàn Kim Thanh	Phó Bí thư thường trực;
- Đồng chí Bàn Hữu Bằng	Phó Bí thư; Chủ tịch.

Nhiệm kì 2010 - 2015:

- Đồng chí Bàn Kim Thanh	Bí thư Đảng bộ;
- Đồng chí Trần Văn Đạt	Phó Bí thư thường trực;
- Đồng chí Triệu Văn Sơn	Phó Bí thư; Chủ tịch.

Nhiệm kì 2015 - 2020:

- Đồng chí Bàn Kim Thanh	Bí thư Đảng bộ;
- Đồng chí Trần Văn Đạt	Phó Bí thư thường trực;
- Đồng chí Bàn Văn Khách	Phó Bí thư; Chủ tịch.

**CHÂN DUNG CÁC ĐỒNG CHÍ BÍ THƯ CHI BỘ,
BÍ THƯ ĐẢNG ỦY XÃ TÂN SƠN QUA CÁC THỜI KÌ**

Đồng chí
TRIỆU KIM CHƯƠNG
Bí thư Chi bộ 1960-1961

Đồng chí
TRIỆU KIM QUÝ
Bí thư Chi bộ 1961-1967

Đồng chí
TRIỆU TÀI THANH
Bí thư Chi bộ 1967-1979

Đồng chí
TRẦN NHÒ NGUYỄN
Bí thư Chi bộ 1979-1986;
Bí thư Đảng bộ 1986-1988

**CHÂN DUNG CÁC ĐỒNG CHÍ BÍ THƯ CHI BỘ,
BÍ THƯ ĐẢNG ỦY XÃ TÂN SƠN QUA CÁC THỜI KÌ**

Đồng chí
TRIỆU PHÚC XUÂN
Bí thư Đảng bộ 1988-1991

Đồng chí
BÀN HỮU BẰNG
Bí thư Đảng bộ 1991-2005

Đồng chí
TRIỆU PHÚC VINH
Bí thư Đảng bộ 2005-2010

Đồng chí
BÀN KIM THANH
Bí thư Đảng bộ 2010 đến nay

**CHÂN DUNG CÁC ĐỒNG CHÍ CHỦ TỊCH ỦY BAN
XÃ TÂN SƠN QUA CÁC THỜI KÌ**

Đồng chí

TRIỆU KIM CHƯƠNG

Chủ tịch UBHCKC 1955-1956

Chủ tịch UBHC 1957-1961

Đồng chí

TRIỆU TÀI THANH

Chủ tịch UBHC 1961-1967

Đồng chí

BÀN SINH VĂN

Chủ tịch UBHC 1967-1969

Đồng chí

TRẦN NHO NGUYÊN

Chủ tịch UBHC 1969-1977

**CHÂN DUNG CÁC ĐỒNG CHÍ CHỦ TỊCH ỦY BAN
XÃ TÂN SƠN QUA CÁC THỜI KÌ**

Đồng chí
TRIỆU PHÚC XUÂN
Chủ tịch UBND 1977-1988

Đồng chí
TRIỆU PHÚC LONG
Chủ tịch UBND 1988-1991

Đồng chí
BÀN KIM THANH
Chủ tịch UBND 1991-2004

Đồng chí
BÀN HỮU BẰNG
Chủ tịch UBND 2004-2010

**CHÂN DUNG CÁC ĐỒNG CHÍ CHỦ TỊCH ỦY BAN
XÃ TÂN SƠN QUA CÁC THỜI KÌ**

Đồng chí
TRIỆU VĂN SƠN
Chủ tịch UBND 2011-2016

Đồng chí
BÀN TÂN KHÁCH
Chủ tịch UBND 2016 đến nay

**BAN THƯỜNG VỤ ĐẢNG ỦY XÃ TÂN SƠN
NHIỆM KÌ 2015 - 2020**

Đồng chí
BÀN KIM THANH
Bí thư Đảng ủy

Đồng chí
TRẦN VĂN ĐẠT
Phó Bí thư Thường trực
Đảng ủy

Đồng chí
BÀN TÂN KHÁCH
Phó Bí thư Đảng ủy
Chủ tịch UBND

DANH SÁCH TẬP THỂ, CÁ NHÂN ĐƯỢC NHÀ NƯỚC PHONG TẶNG DANH HIỆU VÀ KHEN THƯỞNG

Riêng trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, quân - dân xã Tân Sơn đã được Nhà nước tặng thưởng 28 huân - huy chương các loại, cụ thể:

TT	Họ tên	Huân, huy chương được nhận
<i>Thời kì kháng chiến chống thực dân Pháp</i>		
1	Triệu Tài Kim	Huân chương Kháng chiến hạng Nhì.
<i>Thời kì kháng chiến chống đế quốc Mỹ</i>		
2	Trần Nho Bảo	Huân chương Kháng chiến hạng Nhì; Huy chương Chiến sĩ vẻ vang hạng Ba.
3	Bàn Thị Dương	Huân chương Kháng chiến hạng Nhất; Huân chương Lao động hạng Ba.
4	Trần Văn Phú	Huân chương Kháng chiến hạng Ba; Huy chương Kháng chiến hạng Nhì.
5	Trần Văn Báo	Huân chương Kháng chiến hạng Nhì.

TT	Họ tên	Huân, huy chương được nhận
6	Bàn Sinh Chu	Huân chương kháng chiến hạng Nhất.
7	Hoàng Hữu Thọ	Huân chương Kháng chiến hạng Nhì.
8	Triệu Kim An	Huân chương Kháng chiến hạng Nhì; Huy chương Chiến sĩ về vang hạng Nhất, Nhì, Ba.
9	Triệu Thị Tư	Huân chương Kháng chiến hạng Nhì.
10	Triệu Kim Sơn	Huy chương Chiến sĩ về vang hạng Nhì, Ba.
11	Triệu Phúc Vinh	Huy chương Kháng chiến hạng Nhì.
12	Triệu Tài Thanh	Huân chương Kháng chiến hạng Nhất.
13	Phùng Ngọc Thanh	Huy chương Kháng chiến hạng Ba; Huân chương Giải phóng hạng Nhì, Ba; Huy chương Chiến sĩ về vang hạng Ba.
14	Bàn Thị Thạch	Huy chương Chiến sĩ về vang hạng Ba.
15	Bàn Sinh Thành	Huy chương Kháng chiến hạng Nhất.
16	Bàn Sinh Thành	Huy chương Kháng chiến hạng Nhất; Huân chương Giải phóng hạng Ba.
17	Bàn Thị Say	Huy chương Kháng chiến hạng Nhất.

TT	Họ tên	Huân, huy chương được nhận
18	Hoàng Hữu Năng	Huy chương Kháng chiến hạng Nhất; Huân chương Giải phóng hạng Ba.
19	Triệu Kim Phúc	Huy chương Kháng chiến hạng Nhì.
20	Triệu Văn Minh	Huy chương Kháng chiến hạng Nhì.
21	Bàn Thị Khé	Huy chương Kháng chiến hạng Nhì.
22	Hoàng Hữu Phúc	Huy chương Kháng chiến hạng Ba.
23	Bàn Văn Kim	Huân chương Kháng chiến hạng Ba.
24	Bàn Sinh Lý	Huân chương Kháng chiến hạng Nhất.
25	Bàn Thị Tiên	Huy chương Chiến sĩ vẻ vang hạng Hai.
26	Bàn Sinh Văn	Huân chương Kháng chiến hạng Nhì.
27	Bàn Văn Phượng	Huy chương Kháng chiến hạng Nhì; Huân chương Giải phóng hạng Nhì.
28	Triệu Kim Chương	Huân chương Kháng chiến hạng Nhất; Huy chương Kháng chiến hạng Nhất.

SỐ NGƯỜI ĐI BỘ ĐỘI QUA CÁC THỜI KÌ

TT	Thời kì tham gia quân đội	Số lượng
1	Kháng chiến chống Pháp (1945-1954)	02 người
2	Kháng chiến chống Mỹ (1954-1975)	20 người
3	Tham gia sau năm 1975	89 người
<i>Tổng số</i>		<i>111 người</i>

DANH SÁCH LIỆT SĨ XÃ TÂN SƠN QUA CÁC THỜI KÌ

TT	Họ tên	Quê quán	Năm sinh	Năm hi sinh
<i>Thời kì kháng chiến chống đế quốc Mỹ</i>				
1	Hoàng Hữu Năng	Tân Sơn, Bạch Thông, Bắc Thái	1946	1970
2	Phùng Văn Sản	Tân Sơn, Bạch Thông, Bắc Thái	1949	1970
3	Triệu Văn Minh	Kim Hỷ, Na Rì, Bắc Thái	1951	1970
<i>Thời kì chiến tranh biên giới</i>				
1	Bàn Văn Minh	Huyện Tụng, Bạch Thông, Bắc Thái	1958	1979

**DANH SÁCH ĐẢNG VIÊN XÃ TÂN SƠN
ĐƯỢC NHẬN HUY HIỆU ĐẢNG
(tính đến năm 2018)**

TT	Họ và tên	Năm sinh	Năm vào Đảng
Huy hiệu 55 năm tuổi Đảng			
1	Bàn Thị Dương	1940	1962
Huy hiệu 50 năm tuổi Đảng			
2	Triệu Thị Tư	1938	1964
3	Trần Nho Nguyên	1942	1964
Huy hiệu 45 năm tuổi Đảng			
4	Triệu Kim An	1938	1968
5	Triệu Thị Sơn	1950	1968
6	Bàn Thị Say	1946	1970
7	Bàn Văn Phượng	1947	1970
Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng			
8	Triệu Kim Lương	1938	1960
9	Bàn Sinh Văn	1927	1963
10	Triệu Kim Minh	1941	1965
Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng			
11	Triệu Kim Chương	1922	1954
12	Bàn Văn Phú	1936	1966

250 ★ LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ TẬN SƠN (1960 - 2018)

TT	Họ và tên	Năm sinh	Năm vào Đảng
13	Triệu Phúc Xuân	1946	1966
14	Bằng Xuân Lý	1949	1968
15	Trần Văn Ngân	1950	1968
16	Triệu Kim Báo	1927	1968
17	Hà Văn Hùng	1959	1980
18	Trần Đình Kim	1961	1983
19	Triệu Phúc Vinh	1950	1987
20	Bàn Kim Thanh	1962	1987

MỘT SỐ HÌNH ẢNH VỀ XÃ TÂN SƠN

**Xã viên Hợp tác xã Tân
Sơn chăm sóc rừng trúc
(năm 1968)**

**Dân quân xã
Tân Sơn trên
đường tuần tra
bảo vệ bản làng
(năm 1976)**

**Đoàn thiếu niên nhi đồng chào mừng đại hội Đảng bộ
xã Tân Sơn lần thứ IX, nhiệm kỳ 2015-2020**

**Trụ sở Đảng ủy, HĐND, UBND xã Tân Sơn,
huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn**

Trường Mầm non Tân Sơn

Điểm Trường Mầm non Nậm Dắt được doanh nghiệp hỗ trợ bếp ăn bán trú khang trang, sạch sẽ

Trẻ em vui đến trường

Nhân dân Tân Sơn thu hoạch gừng

Chung tay xây dựng nông thôn mới

Lễ cấp sắc của đồng bào dân tộc Dao tại xã Tân Sơn

Hội viên, nông dân Chi hội thôn Bản Lù, xã Tân Sơn, huyện Chợ Mới tổng vệ sinh đường làng, ngõ xóm

Giao lưu thể thao giữa các đơn vị trong xã Tân Sơn

Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc

Trạm Y tế xã Tân Sơn

Hội thảo Lịch sử Đảng bộ xã Tân Sơn

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1 - Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Bắc Thái (1980): *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Bắc Thái - tập 1*.

2 - Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Bắc Kạn: *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Bắc Kạn (1965-2000), tập 1*.

3 - Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Chợ Mới (2013): *Huyện Chợ Mới lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng, bảo vệ Tổ quốc (1945-2012)*, Nxb. Đại học Thái Nguyên.

4 - Ban Chỉ huy quân sự huyện Phú Lương (2007): *Huyện Phú Lương - Lịch sử kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1945-2000)*.

5 - Ban Nghiên cứu Lịch sử Đảng Trung ương (1969): *Văn kiện Đảng (từ 25/11/1945 đến 31/12/1947)*.

6 - Ban Nghiên cứu Lịch sử Đảng Trung ương (1979): *Những sự kiện Lịch sử Đảng - Tập 2*.

7 - Báo cáo chính trị của Huyện ủy Bạch Thông, Huyện ủy Chợ Mới tại các kì đại hội Đảng bộ các huyện Bạch Thông, Chợ Mới.

8 - Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh Bắc Thái (1990): *Bắc Thái - Lịch sử kháng chiến chống thực dân Pháp (1945-1954)*.

9 - Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh Bắc Thái (1993): *Bắc Thái - Lịch sử kháng chiến chống Mỹ cứu nước (1954-1975)*.

10 - Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh Bắc Kạn (2008): *Lịch sử Lực lượng vũ trang nhân dân tỉnh Bắc Kạn thời kì xây dựng và bảo vệ Tổ quốc (1975-2005)*.

11 - Các báo cáo tổng kết công tác hằng năm của Ban Chỉ huy quân sự huyện, Công an huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn.

12 - Các báo cáo tổng kết công tác hằng năm của Huyện ủy, Ủy ban nhân dân các huyện Bạch Thông, Chợ Mới.

13 - Các tư liệu lịch sử địa bàn Chợ Mới và liên quan đến địa bàn Chợ Mới lưu tại Phòng Lưu trữ Văn phòng Tỉnh ủy Thái Nguyên, Chi cục Lưu trữ - Sở Nội vụ tỉnh Thái Nguyên.

14 - Các tư liệu do các đồng chí cán bộ lãnh đạo Huyện ủy, Ủy ban nhân dân và các ban, ngành, đoàn thể huyện Chợ Mới các thời kì; cán bộ lão thành cách mạng, cán bộ tiền khởi nghĩa trên địa bàn huyện Chợ Mới cung cấp.

15 - Đảng ủy - Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh Bắc Kạn (2001): *Bắc Kạn - Lịch sử kháng chiến chống thực dân Pháp (1945-1954)*.

16 - Đảng ủy - Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh Bắc Kạn (2004): *Bắc Kạn - Lịch sử kháng chiến chống Mỹ cứu nước (1945-1975)*.

17 - Hồ Chí Minh toàn tập - Tập 4 (2000), Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.

18 - Huyện ủy Bạch Thông (1996): *Lịch sử Đảng bộ huyện Bạch Thông (1930-1975)*, Nhà in Bắc Kạn, Bắc Kạn.

19 - Huyện ủy Bạch Thông (2008): *Lịch sử Đảng bộ huyện Bạch Thông (1975-2005)*, Nhà in Bắc Kạn, Bắc Kạn.

20 - Huyện ủy - Hội đồng Nhân dân - Ủy ban nhân dân - Mặt trận Tổ quốc huyện Chợ Mới (2008): *Huyện Chợ Mới - 10 năm xây dựng và phát triển*, Nhà in Bắc Kạn, Bắc Kạn.

21 - Quốc sử quán Triều Nguyễn, *Đông Khánh địa dư chí*, Nxb. Thế giới, Hà Nội, 2003, (soạn giả Ngô Đức Thọ, Nguyễn Văn Nguyên, Philippe Papin).

MỤC LỤC

Mở đầu: QUÊ HƯƠNG, CON NGƯỜI VÀ TRUYỀN THỐNG	15
Chương I: CHI BỘ ĐẢNG XÃ TÂN SƠN TRONG THỜI KÌ 1960 - 1975	60
I. Lãnh đạo tiếp tục thực hiện cải tạo, phát triển kinh tế - văn hóa, hoàn thành Kế hoạch Nhà nước giai đoạn (1960 - 1965)	60
II. Lãnh đạo vừa sản xuất, vừa chiến đấu chống chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ, chi viện chiến trường (1965 - 1975)	76
Chương II: CHI BỘ ĐẢNG XÃ TÂN SƠN TRONG THỜI KÌ 1975 - 1985	94
I. Lãnh đạo phát triển kinh tế - xã hội góp phần bảo vệ biên giới Tổ quốc (1975 - 1980)	94
II. Lãnh đạo phát triển kinh tế - xã hội, ổn định đời sống nhân dân (1981 - 1985)	116
Chương III: ĐẢNG BỘ XÃ TÂN SƠN TRONG THỜI KÌ 1986 - 2000	128
I. Lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội theo đường lối đổi mới (1986 - 1990)	128
II. Tiếp tục lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội theo đường lối đổi mới (1991 - 1995)	145
III. Lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội theo đường lối công nghiệp hóa, hiện đại hóa (1996 - 2000)	159

Chương IV: ĐẢNG BỘ XÃ TÂN SƠN TRONG THỜI KÌ	170
2000 - 2018	
I. Lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ xây dựng, phát triển kinh tế, xã hội, giữ vững an ninh - trật tự (2000 - 2010)	170
II. Lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ xây dựng, phát triển kinh tế, xã hội, giữ vững an ninh - trật tự và xây dựng nông thôn mới (2010 - 2018)	193
KẾT LUẬN	226
PHỤ LỤC	233

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

Phường Tân Thịnh - thành phố Thái Nguyên - tỉnh Thái Nguyên

Điện thoại: 0280 3840023; Fax: 0280 3840017

Website: nxb.tnu.edu.vn * E-mail: nxb.dhtn@gmail.com

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ TÂN SƠN (1960 - 2018)

Chịu trách nhiệm xuất bản:

TS. PHẠM QUỐC TUẤN

Giám đốc

Chịu trách nhiệm nội dung:

PGS.TS. NGUYỄN ĐỨC HẠNH

Tổng biên tập

Biên tập:

HOÀNG ĐỨC NGUYỄN

Trình bày bìa:

LÊ THÀNH NGUYỄN

Trình bày & sửa bản in:

DƯƠNG MINH NHẬT

Đối tác liên kết:

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ TÂN SƠN

Địa chỉ: xã Tân Sơn, huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn

ISBN: 978-604-915-958-9

In 150 cuốn, khổ 14,5 x 20,5 cm, tại Công ty Cổ phần In và Thương mại Ngọc Hưng, địa chỉ số 296 đường Phúc Diễn, tổ dân phố số 1, phường Xuân Phương, quận Nam Từ Liêm, Hà Nội. Giấy phép xuất bản số: 827-2020/CXBIPH/07-18/ĐHTN. Quyết định xuất bản số: 135A/QĐ-NXBĐHTN, ngày 06/7/2020. In xong và nộp lưu chiểu quý IV năm 2020.